

**Planul de Management integrat al Siturilor Natura 2000
ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390 Sărăturile Diniaș**

CUPRINS

GLOSAR DE TERMENI UTILIZAȚI ÎN PLANUL DE MANAGEMENT	4
CE CONȚINE PLANUL DE MANAGEMENT?	5
A. INTRODUCERE.....	10
A.1. Scopul Planului de Management.....	10
A.2. Baza legală a Planului de Management.....	11
B. DESCRIEREA SITULUI NATURA 2000 UIVAR-DINIAȘ.....	12
B.1. Informații Generale	12
B.1.1. Localizare	12
B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management.....	13
B.1.3. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor	17
B.1.4. Factorii interesați	18
B.1.5. Resurse pentru management și infrastructura.....	21
B.1.5.1. Administrare	21
B.1.6. Planuri și programe relevante pentru managementul Ariei Protejate.....	22
B.1.7. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare	23
B.1.8. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management.....	23
B.2. Mediul fizic	23
B.3. Mediul biotic	29
B.3.1. Regiunea/regiunile biogeografice.....	29
B.3.2. Habitate.....	29
B.3.3. Flora.....	33
B.3.4. Fauna	38
B.3.5. Ecosisteme.....	43
B.3.6. Peisajul	43
B.3.7. Procese naturale.....	43
B.4. Informații socio-economice și culturale	45
B.4.1. Comunități	45
B.4.2. Aspecte demografice	45
B.4.3. Utilizarea terenurilor și resurselor naturale	46
B.4.4. Economia locală	46
B.5. Cercetare.....	47
B.6. Acțiuni de management majore desfășurate în Aria Protejată	47

C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE	48
C.1. Valori.....	48
C.2. Presiuni și amenințări	50
C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate	58
D. STRATEGIA DE MANAGEMENT	59
D.1. Viziunea	59
D.2. Strategia de management	59
D.3. Planul operațional.....	59
D.4. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional.....	66
E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT	71
E.1. Sistemul de luare a deciziilor.....	71
E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management	71
E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management	73
Bibliografie	74
Anexa 1 la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390	
Sărăturile Diniaș - Fișele speciilor și a habitatului	76
Anexa 2 la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390	
Sărăturile Diniaș – Planul de monitorizare	92
Anexa 3 la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390	
Sărăturile Diniaș - Planul financiar.....	96
Anexa 4A la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390	
Sărăturile Diniaș - Studiul mediului biotic al sitului ROSPA0144 Uivar-Diniaș.....	97
Anexa 4B la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390	
Sărăturile Diniaș - Studiul mediului biotic al sitului ROSCI0390 Sărăturile Diniaș	242
Anexa 5A la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390	
Sărăturile Diniaș - Hărți de distribuție pentru situl ROSPA0144 Uivar-Diniaș.....	333
Anexa 5B la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390	
Sărăturile Diniaș - Hărți de distribuție pentru situl ROSCI039 Sărăturile Diniaș	342
Anexa 6 la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390	
Sărăturile Diniaș - Regulament	344

GLOSAR DE TERMENI UTILIZAȚI ÎN PLANUL DE MANAGEMENT

Habitat de interes de conservare - habitate de interes comunitar incluse în Formularul Standard, habitate importante pentru speciile de interes comunitar incluse în Formularul Standard -ca loc de hrănire, reproducere, adăpost- habitate rare la nivel național.

Habitat prioritare - habitate considerate rare sau valoroase la, nivel european, pentru care au fost stabilite strategii de conservare la nivel comunitar.

Specii de interes de conservare - specii de interes comunitar, incluse în Formularul Standard, specii importante pentru speciile de interes comunitar, incluse în Formularul Standard -de exemplu ca hrană- specii rare protejate la nivel național.

Direcție de management - în sensul utilizat în acest Plan de Management, termenul descrie ceea ce se dorește a se realiza prin activități și măsuri de management. Se definesc pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, detalierea activităților/acțiunilor specifice urmând să fie făcută în planurile de lucru anuale.

Activitate de management - una sau mai multe acțiuni care contribuie la obținerea rezultatelor dorite pentru fiecare direcție de management, cum ar fi, de exemplu, activități de patrulare, control, educație, realizarea unor trecători pentru pești sau distrugerea parțială a pragurilor de fund pentru a ajuta menținerea speciei, et cetera. Acestea sunt parțial descrise la Capitolul D5 și se stabilesc cu ocazia întocmirii planurilor de lucru anuale.

Măsuri de management - sunt reguli specifice de utilizare a terenurilor și resurselor din Aria Protejată impuse de statutul de Arie Protejată, respectiv de necesitatea atingerii obiectivelor Ariei Protejată, de obicei incluse în Regulamentul Ariei Protejată. Exemplu: cosirea pajștilor de interes de conservare numai după data de 1 iulie.

Management adaptabil - acțiunile de management sunt astfel definite încât să permită adaptarea la modificări ale sistemelor naturale intervenite pe perioada de aplicare a planului de management sau redefinirea activităților și măsurilor de management, dacă prin monitorizare se dovedește că acest lucru este necesar.

Management participativ - planificarea și implementarea activităților de management se face cu implicarea / participarea factorilor interesați.

Management activ - în cazul prezentului document, termenul se folosește pentru a indica necesitatea realizării unor activități și măsuri de management destinate special menținerii stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de interes de conservare. Fără activitățile și măsurile respective, există posibilitatea degradării/pierderii valorilor, cum ar fi de exemplu pierderea de habitate importante de pajști în cazul necosirii fânețelor.

Activități cu impact - activitățile care au asemenea caracteristici încât se consideră că generează un impact asupra mediului. Cele cu impact semnificativ sunt definite de legislație. Situl Uivar – Dinaș – reprezintă suprafața cumulată a Sitului Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Dinaș, Sitului Natura 2000 ROSCI0390 Sărăturile Dinaș și a Rezervației Sărăturile Dinaș.

CE CONȚINE PLANUL DE MANAGEMENT?

Ghid succint pentru o mai bună înțelegere a structurii și conținutului

Planul de management este structurat în așa fel încât să se poată face o analiză cât mai bună a informațiilor de care se dispune la data elaborării. Informațiile și analizele sunt redactate astfel încât detaliile tehnice să fie prezentate cât mai succint pentru fiecare din domeniile la care se face referire -în principal ecologie, biologie, hidrologie, silvicultură, agricultură și altele- dar suficiente pentru a permite o bună înțelegere a legăturilor între situația actuală, tendințele de viitor și măsurile de management planificate. În cele ce urmează se redă foarte pe scurt ce conține fiecare capitol, sperând că astfel vom ajuta la înțelegerea mai ușoară a conținutului Planului de Management, permițând cititorului să se concentreze pe capitolele care îl interesează în mod deosebit.

Sumar - redă succint aspectele principale din Plan

A. INTRODUCERE – De ce plan de management?

De ce este nevoie de planul de management și care sunt prevederile legale în baza cărora s-a elaborat.

B. DESCRIEREA ARIEI PROTEJATE – Care este situația actuală în Aria Protejată? – aspecte care explică și /sau influențează Aria Protejată

Conține o descriere a situației actuale a Ariei Protejată, ca și cum s-ar ”fotografia” zona la momentul elaborării Planului de Management, pentru a se cunoaște situația actuală. Descrierea conține informații utile pentru elaborarea strategiei și a măsurilor de management - Capitolul D. Informațiile sunt relevante pentru elaborarea celorlalte capitole din Planul de Management.

B.1. Informații generale

- despre ce arii protejate este vorba,
- unde se află Aria Protejată și ce suprafețe includ,
- cine sunt proprietarii și gestionarii terenurilor, resurselor naturale și ale ariilor protejate,
- cine sunt cei ce au interese și care desfășoară activități în Aria Protejată,
- ce resurse are și ce activități a desfășurat până în prezent Administratorul.

B.2. Descrierea mediului fizic și biotic

B.2.1. informații minime despre relief, rețeaua de ape, climă - factori ce determină prezența habitatelor și speciilor,

B.2.2. situația actuală cu privire la prezența speciilor și habitatelor - prezentarea rezultatelor inventarierilor de teren - reflectată și în hărțile din anexe.

B.3. Informații socio-economice și culturale

Aria protejată nu este ”ruptă” de contextul socio-economic. Ceea ce se întâmplă în zonă influențează în mod semnificativ biodiversitatea. Capitolul conține informații sumare cu privire la situația socio-economică, necesare pentru a defini situația Ariei Protejate pe teritoriile localităților / comunelor, tendințele de dezvoltare, interesul pentru terenurile și resursele naturale din zonă, situația sistemului educațional - pentru stabilirea programelor de educație pentru natură, potențialul pentru noi activități legate de valorile naturale.

Toate acestea pot influența semnificativ managementul Ariei Protejate, întrucât activitățile umane au, în general, impact asupra naturii.

B.4. Informare, conștientizare, educare – activități desfășurate până în prezent. Ariile protejate au un rol important pentru educare și conștientizare cu privire la importanța protecției naturii. Este important să se știe ce s-a făcut până în prezent pentru a ajuta la planificarea acestui gen de activități pe viitor.

B.5. Cercetare – ce aspecte relevante pentru managementul Ariei Protejate au fost cercetate până în prezent și ce infrastructură există pentru cercetare aplicată?

B.6. Acțiuni de management majore desfășurate în Aria Protejată – ce s-a făcut până în prezent pentru managementul Ariei Protejate - principalele acțiuni și rezultate.

C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE - Ce trebuie să păstrăm / îmbunătățim în zonă și de ce sunt necesare măsuri de management. Care sunt presiunile și amenințările?

Informațiile de la capitolul C sunt analizate din perspectiva conservării valorilor pentru care au fost declarate ariile protejate.

C.1. Valori – Ce trebuie să menținem sau să îmbunătățim în Aria Protejată? - Valori

Se descriu valorile care trebuie păstrate sau îmbunătățite. În cazul siturilor Natura 2000 este vorba, obligatoriu, despre habitatele și speciile pentru care au fost declarate, conform Formularului Standard, dar au fost identificate și alte specii și habitate, respectiv alte valori considerate importante pentru zonă. Pe aceste valori se concentrează acțiunile de management pe viitor - Capitolul D4.

C.2. Presiuni și amenințări: Ce trebuie reglementat pentru a menține sau îmbunătăți valorile? Presiuni și amenințări

Sunt descrise activitățile umane care, din cauza modului în care se desfășoară, au un impact asupra valorilor sau pot avea impact pe viitor.

C.3. Evaluare – Care este starea actuală și tendințele în viitor în ce privește valorile Ariei Protejate?

Se analizează dacă valorile sunt în stare corespunzătoare și care va fi evoluția amenințărilor?

Analiza se face în baza celor descrise la Capitolul B.1 cu referire doar la valorile identificate în capitolul C.1. și luând în calcul tendințele viitoare din perspectiva amenințărilor identificate în capitolul C.2.

D. STRATEGIA DE MANAGEMENT - Ce vrem pentru zonă pe viitor? Cum se va face managementul?

Natura și resursele naturale nu pot fi gestionate eficient pe termen scurt. Trebuie să definim ce anume vrem să obținem pe o perioadă mai lungă, iar Planul de Management să descrie ce anume ar trebui făcut în următorii cinci ani pentru a ne apropia de realizarea țelului/viziunii propuse. Cunoscând valorile avute, situația lor actuală, presiunile și amenințările la care sunt supuse, se definește o strategie pe termen mediu sau lung, răspunzând la întrebările de mai jos.

D.1. Viziunea - Cum vrem să arate Aria Protejată peste 50 de ani?

D.2. Organizarea teritorială a managementului – În ce zone din Aria Protejată trebuie să impunem condiții pentru desfășurarea activităților umane astfel încât să menținem sau să îmbunătățim valorile?

Se stabilește dacă sunt necesare măsuri speciale de management în anumite zone. Zonele cu cerințe speciale în ceea ce privește măsurile de management sunt prezentate pe hartă. Această planificare ”teritorială”, din punct de vedere a măsurilor de management, este foarte importantă, întrucât anumite aspecte vor trebui reflectate în managementul terenurilor și resurselor.

D.3. Strategia de management:

Care este strategia pe termen mediu, definită în baza informațiilor din capitolele B și C? Domeniile pe care se vor concentra eforturile de management și obiectivele pentru fiecare din acestea.

Se descrie cum anume va fi organizat managementul, definind domeniile pe care vor fi desfășurate activitățile de management și ce anume vrem să obținem pe fiecare din aceste domenii -obiective-.

D.4. Planul operațional pe cinci ani – Ce acțiuni de management sunt necesare pentru a realiza obiectivele definite la Capitolul D.3?

Ce trebuie făcut în următorii cinci ani pentru a ne asigura că se menține sau se îmbunătățește starea speciilor și a habitatelor, respectiv a celorlalte valori, se reduc amenințările și se asigură un cadru corespunzător pentru ca zona să poată beneficia de o dezvoltare durabilă.

D.5. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional Cum anume se pot realiza acțiunile din Planul operațional? Exemple de activități și măsuri de management

Se dau exemple de activități și măsuri de management, eventual restricții pentru câteva din acțiunile de management definite în capitolul D.4. Acest capitol cuprinde prevederi care se regăsesc și în Regulament.

E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT – Cum se implementează în mod eficient Planul de Management?

E.1. Sistemul de luare a deciziilor – Cine ia deciziile în cazul în care trebuie modificate anumite prevederi din Planul de Management?

E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management - Ce resurse umane și financiare sunt necesare pentru realizarea activităților din Planul de Management?

E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management – Cum apreciem dacă ne atingem obiectivele și cum ne asigurăm că măsurile de management sunt adaptate – dacă este necesar - pentru atingerea obiectivelor?

Se explică cum anume se urmărește implementarea PLANULUI DE MANAGEMENT, cum se măsoară impactul activităților de management și succesul lor, cine trebuie să măsoare și când și cum se folosesc rezultatele monitorizării pentru a îmbunătăți măsurile de management.

Siturile Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390 Sărăturile Diniaș din județul Timiș, numite în continuare Situl Natura 2000 Uivar-Diniaș, au fost desemnate pentru a proteja și conserva valori naturale deosebite, specii de păsări și habitate sărăturate, pentru România și Uniunea Europeană. Situl Natura 2000 ROSPA0144 Uivar - Diniaș se suprapune parțial peste situl Natura 2000 ROSCI 0390 Sărăturile Diniaș, prin urmare acest plan de management are un caracter integrat, făcând referire atât la habitatele cât și la speciile pentru care aceste situri au fost desemnate.

Situl Uivar-Diniaș este o zonă foarte importantă, datorită habitatelor de pajiști sărăturate ce pe lângă marea valoare floristică reprezintă și habitate specifice cuibăririi și hrănirii unor specii de păsări protejate la nivel european, precum vânturelul de seară - *Falco vespertinus*. Populația cuibăritoare de *Falco vespertinus* din situl Uivar-Diniaș prezintă o stagnare, trend identificat în urma programului de monitorizare inițiat de Asociația ”Grupul Milvus”.

Viziunea pe termen lung pentru această zonă a fost definită astfel:

Siturile Natura 2000 ROSPA0144 Uivar – Diniaș și și ROSCI0390 Sărăturile Diniaș reprezintă o oază de biodiversitate în care echilibrul om-natură păstrează în continuare un mediu de viață favorabil atât pentru dezvoltarea durabilă a comunităților cât și pentru biodiversitate, un mozaic viu, expresie a florei și faunei variate și bogate.

Pentru realizarea acestei viziuni este necesar ca toți cei care trăiesc în această zonă, toate autoritățile și instituțiile cu rol în managementul terenurilor și al resurselor, să înțeleagă cât este de important să se mențină și chiar să se îmbunătățească starea valorilor deosebite care se găsesc aici și să contribuie în mod activ la păstrarea lor.

Un obiectiv, extrem de important pentru această arie protejată, este asigurarea menținerii și refacerii stării favorabile de conservare pentru toate speciile și habitatele de interes comunitar, așa cum se prevede în directivele europene de conservare a naturii. Nerealizarea acestui obiectiv poate atrage sancțiuni severe din partea Uniunii Europene.

Valorile identificate în această arie protejată nu sunt importante doar din punct de vedere strict al conservării naturii, dar și ca resurse naturale sau asigură servicii de mediu care influențează condițiile de trai ale comunităților locale.

Pentru păstrarea acestor valori vor fi planificate și realizate măsuri de management variate, grupate în acest plan pe domenii, și anume:

- ✓ **Programul 1. Managementul biodiversității:** Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru speciile și habitatul de interes conservativ prin îmbunătățirea măsurilor actuale de management al terenurilor și aplicarea lor, în colaborare cu proprietarii /administratorii de terenuri și resurse naturale.
- ✓ **Programul 2. Informare, conștientizare:** Creșterea nivelului de acceptare a Sitului Natura 2000 Uivar – Diniaș, precum și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare, prin activități de informare și conștientizare în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale.
- ✓ **Programul 3. Administrare, management:** Asigurarea unei structuri funcționale de management în scopul implementării eficiente a Planului de Management al Sitului Uivar - Diniaș.
- ✓ **Programul 7. Monitorizare și evaluare:** Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.

Realizarea acestor programe nu este doar responsabilitatea celui ce administrează aria protejată, respectiv a Administratorului, întrucât legea prevede responsabilități și obligații, atât pentru toți proprietarii și administratorii de terenuri, cât și pentru autorități. Ca urmare este foarte important ca implementarea planului de management să se facă în parteneriat și prin colaborare cu factorii interesați.

Planul de management al Sitului Uivar-Diniaș conține o descriere succintă a ariei protejate, o prezentare a valorilor și amenințărilor identificate, o evaluare a tendințelor și în baza acestora, stabilește măsurile de management în planul operațional. Planul conține de asemenea și o evaluare a necesarului de resurse financiare pentru implementarea măsurilor identificate. Planul de monitorizare stabilește cadrul pentru monitorizarea eficienței măsurilor de management, a administrării ariei protejate, urmând să ofere informații importante pentru adaptarea măsurilor de management pe viitor.

A. INTRODUCERE

A.1. Scopul Planului de Management

Planul de management a fost elaborat în vederea identificării strategiei de management a Sitului Uivar-Diniaș și stabilirea măsurilor de management și de monitorizare, astfel încât să se realizeze obiectivele pentru care a fost desemnat situl. El reprezintă documentul oficial care stabilește cadrul general de desfășurare al acțiunilor necesare pentru îndeplinirea obiectivelor ariei protejate, acest document stând la baza activităților administratorului precum și a altor factori interesați.

Complexitatea managementului ariei protejate este dată în principal de:

- multitudinea de valori pentru care a fost declarată aria protejată,
- sistemul de canale care formează un complex bogat de habitate umede și zone acvatice,
- deranjul uman este semnificativ și constă în tăierea arborilor și vânătoarea ciorilor în perioada de reproducere,
- numeroasele presiuni și amenințări prezente în zonă,
- numărul mare al factorilor interesați: proprietari și administratori de terenuri și resurse naturale, comunități locale, autorități, instituții, organizații,
- faptul că responsabilitatea pentru implementarea activităților și măsurilor de management nu revine numai administratorului Ariei Protejate ci și factorilor interesați,
- necesitatea definirii condițiilor în care comunitatea se poate dezvolta durabil cu menținerea valorilor și a serviciilor naturale, cel puțin la starea lor actuală sau chiar îmbunătățirea lor,
- caracterul neprevăzut al schimbărilor din natură și necesitatea adaptării la aceste schimbări.

Ca urmare, se impune o planificare atentă, asigurând-se cadrul necesar pentru un management adaptabil și participativ.

Managementul adaptabil se referă la posibilitatea adaptării soluțiilor de management la realitățile caracteristice fiecărui moment. Având în vedere că acest plan trebuie să stabilească măsuri de management pentru gestionarea unor valori naturale supuse unor modificări greu de anticipat, modificări ce pot apărea, atât din cauza unor factori naturali cât și din cauza unor factori antropici, planul operațional a fost astfel stabilit încât să permită flexibilitate în stabilirea zonelor, în care se fac intervențiile și în detalierea măsurilor de management, având astfel un caracter adaptabil.

Principiul managementului participativ impune implicarea factorilor interesați, atât în procesul de elaborare a planului, cât și în implementarea acestuia. Pe parcursul elaborării planului au fost organizate întâlniri și dezbateri cu factorii interesați, elaboratorul depunând eforturi semnificative pentru a se asigura că toți cei interesați au fost informați și consultați în mod corespunzător, fie prin întâlnirile publice organizate, fie prin întâlniri cu specialiști de la instituțiile principale, cu responsabilități în zona sitului.

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor speciale de management pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea nu numai a administratorului, dar și al autorităților, așa cum se precizează în articolul 21 aliniatul 6 al OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice modificata prin: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 154/2008; Legea nr. 329/2009; Hotărârea Guvernului nr. 1432/2009; Legea nr. 49/2011: "Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală

pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.” Ca urmare, Planul operațional detaliat, de la Capitolul D.4, stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor de management.

Strategia de management, respectiv viziunea, obiectivele specifice pe domenii și subdomenii, direcțiile de management și acțiunile, respectiv măsurile de management au fost elaborate cu sprijin tehnic din partea echipei Propark. Deciziile finale, cu privire la aceste aspecte, au fost luate de către grupul de lucru pentru elaborarea planului de management, în urma discuțiilor și consultărilor cu factorii interesați.

Planul de management este un instrument important pentru a atrage atenția asupra importanței naturii și a resurselor naturale pentru dezvoltarea comunităților și a necesității menținerii acestora pentru generațiile viitoare. În vederea asigurării bazelor pentru dezvoltare durabilă a zonei, prevederile Planului de management vor fi integrate în planurile strategice relevante, conform articolului 21 aliniatul 5 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, modificată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 154/2008, Legea nr. 329/2009, Hotărârea Guvernului nr. 1432/2009, Legea nr. 49/2011: ”Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.”

A.2. Baza legală a Planului de Management

Baza legală este constituită de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 – pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, care la Art. 21. prevede următoarele:

- alineatul 2 - planurile de management și regulamentele se elaborează de către custozii acestora, se avizează de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului/structurile din subordinea acesteia, după caz, și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul autorităților publice centrale interesate. .
- alineatul 7 - ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar. În cazul suprapunerii ariilor naturale protejate de interes comunitar cu ariile naturale protejate de interes național, se va realiza un singur plan de management integrat, ținând cont de respectarea categoriei celei mai restrictive.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, stabilește prin articolul 11 că ”Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar.”

B. DESCRIEREA SITULUI NATURA 2000 UIVAR-DINIAȘ

B.1. Informații Generale

B.1.1. Localizare

Situl Uivar-Diniaș se întinde pe o suprafață de 10.402 hectare și este situat în zona central vestică a județului Timiș - vezi Figura 1..

La nivel regional: Situl este inclus într-o singură regiune de dezvoltare, Regiunea de Dezvoltare 5 Vest.

La nivel județean: Situl este situat 100% pe teritoriul județului Timiș, desfășurându-se pe teritoriul administrativ a mai multor comune, dintre care cele mai importante sunt Peciu Nou, Uivar, Sânmihaiu Român și Otelec - vezi Figura 1.

Județul Timiș: Cenei - 0,01 hectare, Otelec - 267,57 hectare, Parța- 0,5 hectare, Peciu Nou - 6651,95 hectare, Sânmihaiu Român - 659,3 hectare, Uivar - 2822,88 hectare.

Lungimea maximă a sitului ajunge la 17 km iar lățimea maximă a sitului este de cca. 12 km. Altitudinea medie este de 75-77 m, cuprinsă între un maxim de 85 de metri în zona estică și un minim de 72 de metri în albia canalului Bega.

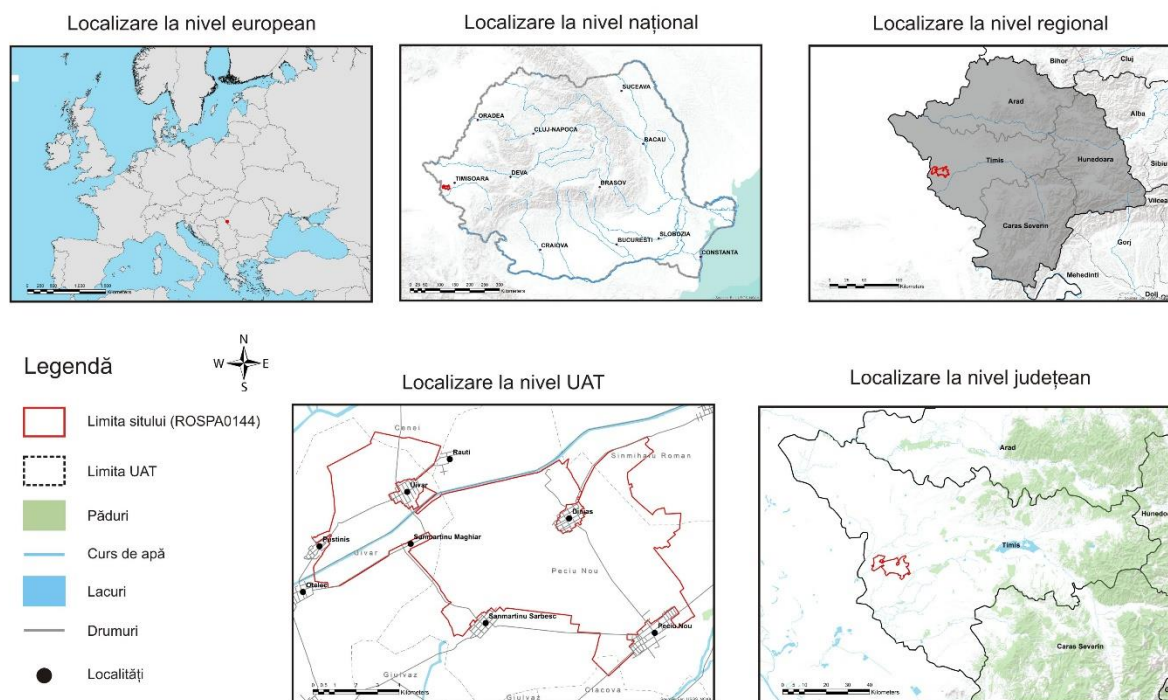

Figura 1A. Localizarea Sitului ROSPA0144 Uivar-Diniaș

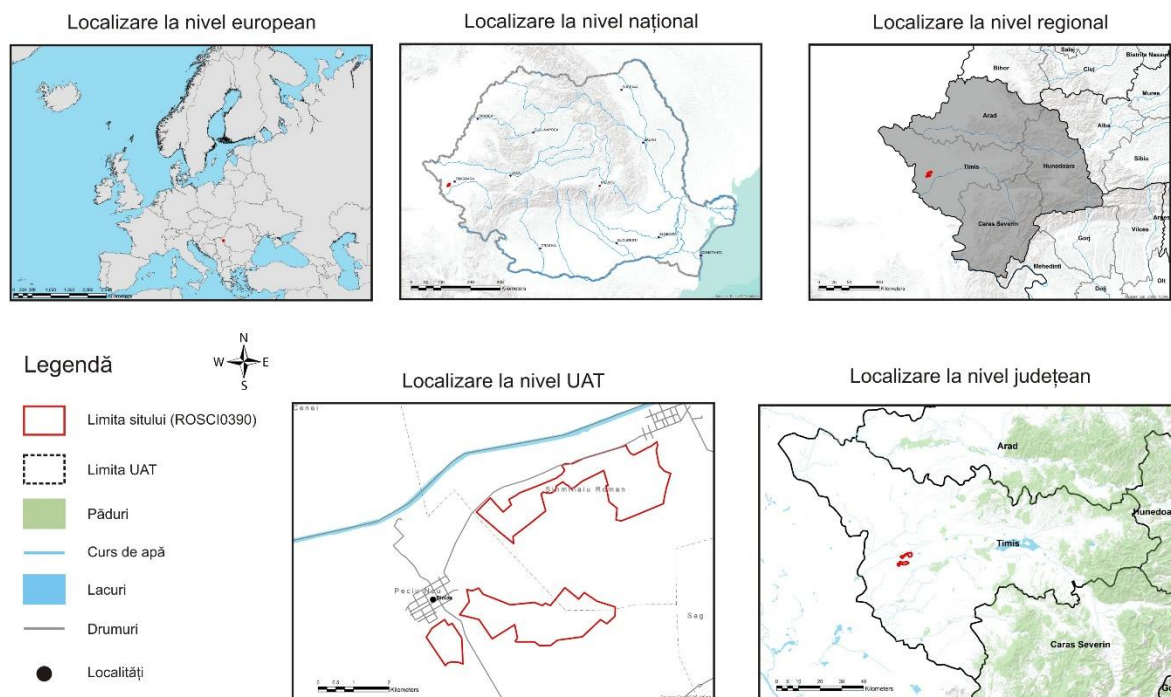

Figura 2B. Localizarea Sitului ROSCI0390 Sărăturile Dinaș

Coordonatele Sitului sunt:

Latitudine N 45° 38' 5" și Longitudine E 20° 57' 57" - pentru SPA,

Latitudine N 45° 40' 50" și Longitudine E 21° 4' 32" - pentru SCI.

Situl Uivar-Dinaș reprezintă o zonă de câmpie - sol sărătuos; mlaștini sărăturate, ce adăpostește o mare varietate de floră halofilă specifică sărăturilor, ROSCI0390 Sărăturile Dinaș, și de asemenea specii de păsări emblematice pentru Câmpia de Vest, ROSPA0144 Uivar-Dinaș. Situl se întinde între Canalul Bega și Râul Timiș, în partea central-vestică a județului Timiș și cea estică a satului Dinaș, la 25 km sud-vest de Timișoara. Drumul județean 591A care leagă localitatea Peciu Nou de Sânmihaiu Român străbate situl pe direcția est-vest, iar drumul județean 593A ce leagă localitățile Peciu Nou de Sânmartinul Sârbesc și Uivar de asemenea străbate situl pe direcția sud-nord. Situl se poate accesa din următoarele localități: Dinaș, Sânmihaiu Român, Uivar, Peciu Nou și Sânmihaiu Român, existând o rețea de drumuri comunale care fac legătura între acestea.

B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management

Desemnarea, limitele și categoriile de management ale ariilor protejate din zona Sitului Natura 2000 Uivar-Dinaș

Situl Natura 2000 ROSCI0390 Sărăturile Dinaș este arie naturală protejată de interes comunitar – categoria sit de importanță comunitară - conform Directivei Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, desemnat prin Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România modificat prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011.

Situl Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș este arie naturală protejată de interes comunitar – categoria Aria de Protecție Specială Avifaunistică - conform Directivei Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, desemnat prin HG nr. 971 din 5 octombrie 2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. Această zonă a fost identificată în cadrul programului LIFE "Conservarea vânturelului de seară în regiunea Panonică", ca fiind foarte importantă pentru vânturei de seară, în Timiș aflându-se aproape jumătate - 47,8% din populația cuibăritoare din Câmpia de Vest. Cele 17 specii de păsări de interes comunitar, anexa I a Directivei Păsări au reprezentat criteriile de desemnare a sitului. Există două grupe ecologice mari de păsări, ce pot fi considerate „țintă” pentru conservare la nivelul sitului, respectiv păsările de apă și de terenuri deschise. Dintre cele mai reprezentative specii cuibăritoare pentru habitatele sitului, unele cu populații relativ mari, fac parte: *Falco vespertinus*, *Anthus campestris*, *Lanius minor*.

Acte normative care au stat la baza declarării ariilor protejate

Tabel 1

Aria protejată	Declarate și reconfirmate prin*
ROSPA0144 Uivar-Diniaș	HG nr.971/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România
ROSCI 0390 Sărăturile Diniaș	Ordinul MMP nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România
2476. Rezervație naturală de tip pedologic Sărăturile Diniaș.	Hotărârea nr. 19 din 1995 a Consiliului Județean Timiș, Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a – zone protejate

Harta acestor situri este pusă la dispoziția factorilor interesați de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului prin intermediul paginii de internet <http://www.biodiversity.ro/n2000> conform actului normativ menționat. De asemenea o hartă interactivă a sitului poate fi accesată și pe <http://atlas.anpm.ro/atlas#>.

Este important de menționat că intravilanul construit al localităților a fost în mare măsură exclus din Aria Protejată cu ocazia revizuirii limitelor în 2011. Modificarea limitelor nu se poate face de către administratorul Ariei Protejate ci doar prin acte normative similare celor de declarare a Ariei Protejate, la propunerea autorității centrale pentru protecția mediului sau prin directive comunitare și doar în baza unor studii care aduc argumente bine fundamentate științific cu privire la necesitatea modificării limitelor.

Prezentul Plan de Management ține cont de rezervațiile care sunt integral parte din Situl Uivar-Diniaș și a fost elaborat conform prevederilor Legii 49/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, care, în cazul suprapunerii unor arii protejate, recomandă elaborarea unui Plan de Management integrat.

Tabelul de mai jos prezintă suprafața fiecărei arii protejate, precum și în ce măsură se suprapun diferitele categorii de arii protejate. Pe suprafața Sitului Uivar-Diniaș se suprapun și alte arii protejate, după cum se prezintă în tabelul de mai jos.

Suprapunerea Sitului Uivar – Diniaș cu alte arii protejate

Tabel 2

Numele sitului	Suprafața Ariei Protejate - S hectare		Aria Protejată cu care se suprapune
	Suprafața totală a Ariei Protejate	Suprafața suprapusă cu celelalte Arii Protejate	
ROSPA 0144 Uivar-Diniaș	10.043	653,05 4	Se suprapune parțial cu ROSCI 0390 Sărăturile Diniaș 2746. Rezervația naturală de tip pedologic Sărăturile Diniaș
ROSCI 0390 Sărăturile Diniaș	1.012	653,05 4	Se suprapune parțial cu ROSPA0144 Uivar-Diniaș. 2746. Rezervația naturală de tip pedologic Sărăturile Diniaș

În conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, articolul 11, măsurile de management pentru Situl Uivar-Diniaș sunt aplicabile și pentru rezervația inclusă în sit.

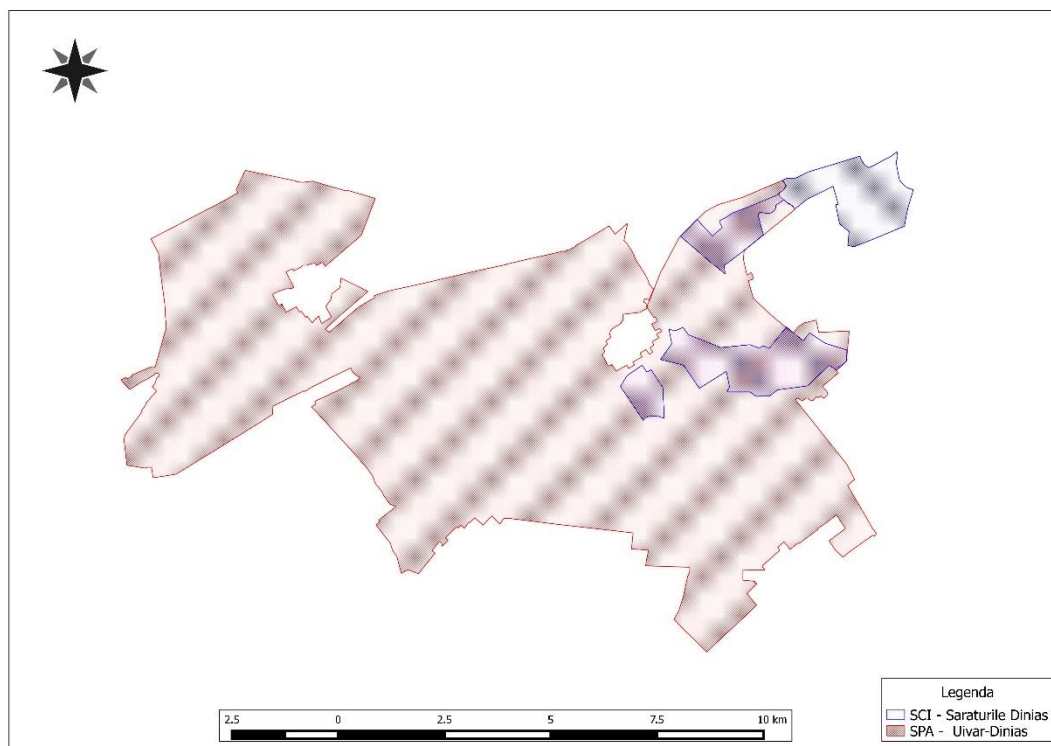

Figura 3. Suprapunerea ROSPA0144 Uivar-Diniaș cu ROSCI 0390 Sărăturile Diniaș

Arii protejate limitrofe

În imediata apropiere a sitului se găsesc ROSCI0348 Pajiștea Jebel, ROSPA0095 Pădurea Macedonia și ROSPA0128 Lunca Timișului - vezi Figura 3.

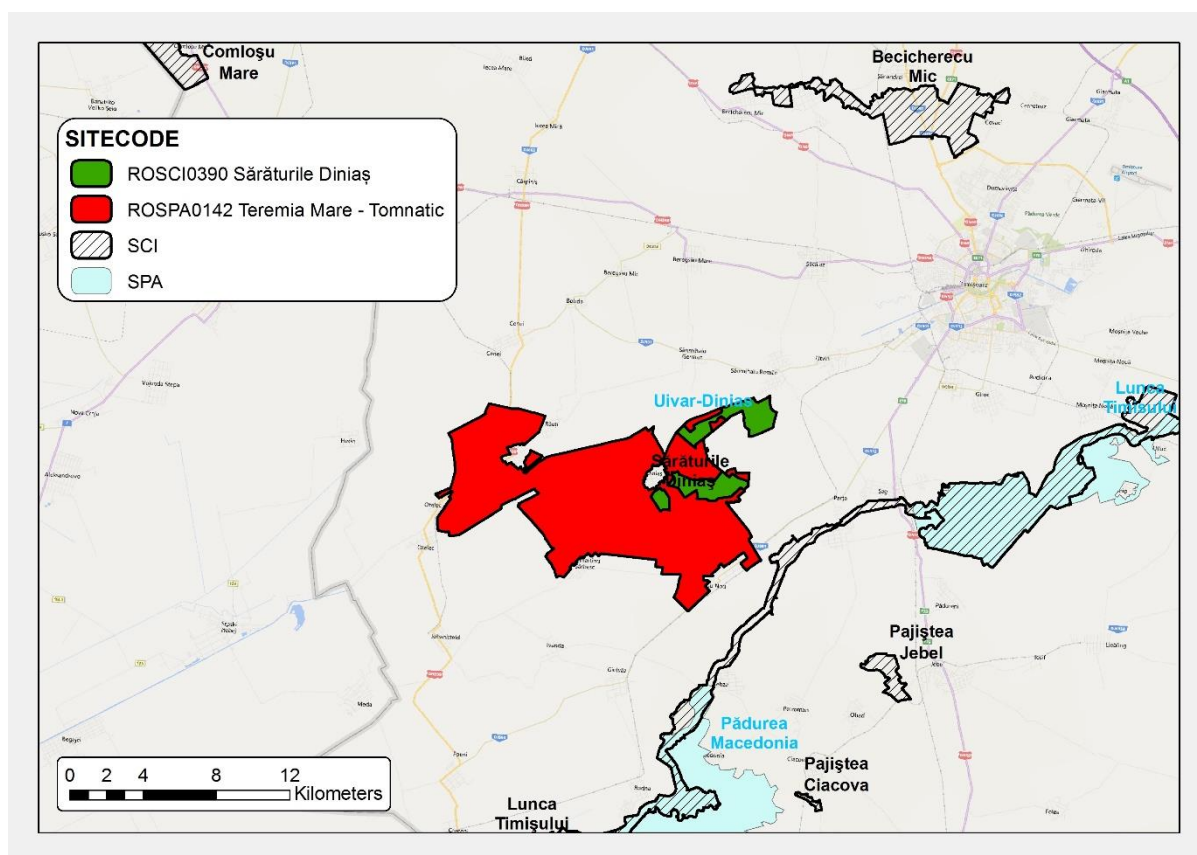

Figura 4. Situri învecinate cu Situl Uivar-Diniaș

Aceste arii protejate sunt importante pentru speciile din Situl Uivar – Dinaș, întrucât majoritatea speciilor de păsări pentru care a fost desemnat situl au nevoie de spații întinse, dincolo de limitele sitului, fiind în același timp foarte importantă asigurarea de coridoare ecologice între ele. În plus, colaborarea cu administratorii acestor arii protejate poate contribui la creșterea eficienței conservării acestor specii și habitate, majoritatea speciilor și tipurilor de habitate fiind comune.

Administrarea Sitului Uivar-Diniaș

Responsabilitatea administrării ariei protejate revine Custodelui.

În acest scop, se elaborează Planul de Management, prin care se realizează gospodărirea unitară și integrată a Ariei protejate. Custodele urmărește respectarea Planului de Management, organizează și desfășoară activități specifice și supraveghează toate activitățile care se desfășoară pe teritoriul ariei protejate, astfel încât să se asigure îndeplinirea obiectivelor de management ale Sitului Uivar - Dinaș, în conformitate cu obiectivele de arie naturală protejată de interes național și comunitar stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare.

B.1.3. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor

Din punct de vedere al drepturilor de proprietate, administrare și folosință a terenurilor din Situl Uivar-Diniaș, se regăsește o situație variată, cu instituții și persoane fizice deținătoare de drepturi asupra terenurilor. Situația exactă a acestora încă nu se cunoaște, Cadastrul Național General fiind încă în curs de elaborare.

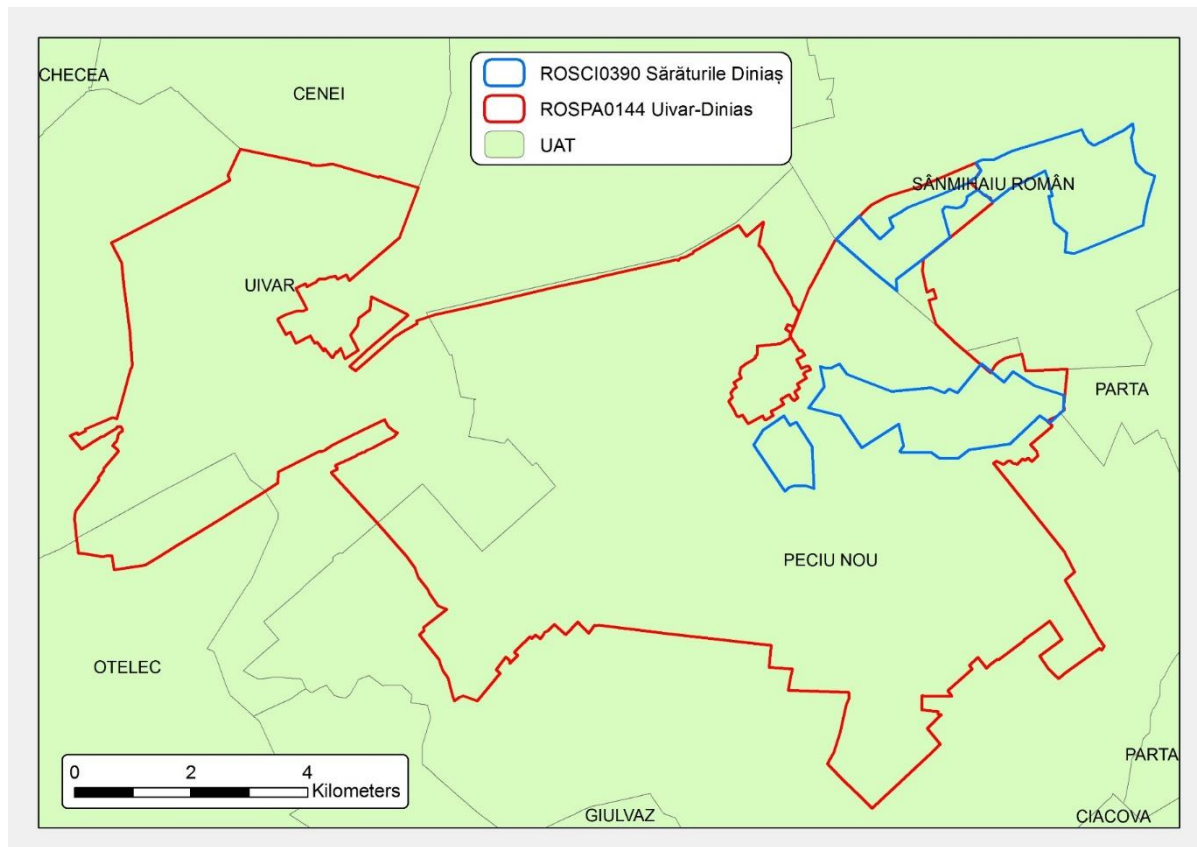

Figura 5. Unitățile Administrative Teritoriale peste care se suprapune Situl Natura 2000 Uivar-Diniaș

Sub aspect administrativ situl se află pe suprafața UAT-urilor Cenei, Otelec, Parța, Peciu Nou, Sânmihaiu Român, Uivar.

În cazul terenurilor agricole - toate categoriile: arabil, pășuni, fânețe, acestea sunt în cea mai mare parte în proprietatea persoanelor fizice. Acestea, sunt în general gestionate, rata abandonului fiind redusă. Dar în ultimii 20 de ani multe din pajiști au fost arate, fiind utilizate ca terenuri arabile.

Terenurile forestiere sunt reprezentate în Situl Uivar-Diniaș de zone de subarboret cu vegetație forestieră neinclusă în fond forestier, însă cu un rol important, mai ales pentru a-i servi faunei locale ca umbrar și loc de cuibărire.

Terenurile cu drumuri de pe teritoriul Ariei Protejate au destinații diferite:

- drumuri publice, destinate circulației rutiere și pietonale, în scopul satisfacerii cerințelor generale de transport ale economiei naționale, ale populației și de apărare a țării, gestionate de Compania Națională de Administrare a Drumurilor Naționale din România, drumurile naționale și europene, de Consiliul Județean Timiș, drumurile județene, și de către autorități ale administrației publice locale, drumuri comunale și orașenești, drumuri de exploatare agricolă;
- drumuri de utilitate privată, destinate satisfacerii cerințelor proprii de transport rutier și pietonal spre obiectivele economice, forestiere, petroliere, miniere, agricole,

energetice, industriale et cetera., drumuri de acces în incinte și din interiorul incintelor, drumuri pentru organizările de șantier, gestionate de proprietari.

Pe teritoriul Ariei Protejate există două drumuri județene DJ 591-591A și DJ 593A drumuri locale, drumuri comunale, drumuri agricole, poteci, drumuri vicinale, străzi.

Terenurile ocupate cu căi ferate, respectiv construcțiile care le deservește, sunt proprietatea publică sau privată a statului și sunt gestionate de Căile Ferate Române.

Terenurile cu ape - luciurile de apă și cursurile de apă, respectiv terenurile cu diguri și regularizări ale cursurilor de apă, aparțin în cea mai mare parte statului, fiind gestionate de Administrația Națională Apele Române – Administrația Bazinală de Apă Banat – Sistemul de Gospodărire a Apelor Timiș în mod direct.

Apele care aparțin domeniului public - apele de suprafață cu albiile lor minore cu lungimi > 5 km și cu bazine hidrografice > 10 km², malurile și cuvetele lacurilor, apele subterane, sunt administrate de Administrația Națională „Apele Române”.

Terenurile cu lucrări de îmbunătățiri funciare - amenajările de desecare și drenaj, lucrări de combatere a eroziunii solului și de ameliorare a terenurilor afectate de alunecări, et cetera., sunt administrate de Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare, care are rolul de a administra infrastructura de îmbunătățiri funciare aparținând domeniului public și privat al statului.

Grupuri de proprietari și categoriile de terenuri pe care le dețin

Tabel 3

Proprietar	Categoriile de terenuri deținute			
	Pășune	Fânețe	Arabil	Luciu apă
Statul Român	√	√	√	√
Primării	√		√	
Biserici	√	√	√	
Persoane fizice	√	√	√	
Persoane juridice de drept privat	√	√	√	√

B.1.4. Factorii interesați

Principalii factori interesați pentru Situl Uivar-Diniaș sunt cele 6 comunități peste care se suprapune Situl Uivar - Diniaș, Agenția de Protecția Mediului Timiș, Consiliul Județean Timiș, Administrația Bazinală de Apă Banat, Sistemul de Gospodărire a Apelor Timiș, Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare Timișoara et cetera. Pe lângă aceștia, pe teritoriul Sitului Uivar - Diniaș au interese administrative, economice sau de altă natură și alte instituții și organizații. În tabelul de mai jos este prezentată lista instituțiilor și organizațiilor care au sarcini de aplicare a legislației, administrative, de gestionare a terenurilor și resurselor, economice sau interese de altă natură pe teritoriul Ariei Protejate - de exemplu de interes educativ.

Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management

Tabel 4

Nr. Crt.	Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în Aria Protejată	Rol / interes
	Autorități de mediu, de reglementare și control activități	
1.	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Implementarea politicilor de mediu la nivel național, responsabil pentru sistemul de arii

		protejate, responsabil pentru fondul forestier național
2.	Agenția Națională pentru Protecția Mediului	Autoritatea contractantă pentru administrarea Sitului Uivar-Diniaș
3.	Agenția pentru Protecția Mediului Timiș	Implementarea politicilor de mediu la nivel local
4.	Ministerul Agriculturii - Direcția pentru Agricultură Timiș - Direcția Agricolă	Reglementarea activităților agricole și de dezvoltare rurală
5.	Administrația Națională Apele Române – Administrația Bazinală Banat - Sistemul de Gospodărire a Apelelor Timiș	Administrarea apelor aflate în proprietatea statului, respectiv a albiilor minore, a digurilor și a zonelor de protecție ale cursurilor de apă
6.	Agenția Națională pentru Piscicultură și Acvacultură	Gestionarea resursei piscicole
7.	Administrația Națională Îmbunătățiri Funciare	Îmbunătățiri funciare, administrarea sistemelor de desecare și a construcțiilor aferente
8.	Agenția Domeniilor Statului	Concesionarea terenurilor statului cu destinație agricolă
9.	Agenția Națională pentru Resurse Minerale	Reglementarea activităților de utilizare a resurselor minerale - ape subterane, ape minerale, cariere, balastiere
10.	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Timiș	Inspecție și control din punct de vedere al protecției mediului
11.	Garda Forestieră	Inspecție și control în silvicultură și vânătoare Reglementarea managementului forestier în vegetația forestieră din afara fondului forestier.
12.	Inspectoratul de Poliție al Județului Timiș	Ordine publică, urmărire penală, etc.
13.	Inspectoratul de Jandarmi Județean Timiș	Ordine publică
	Acordarea și controlul plăților pe suprafață	
14.	Agenția de Plăți și Intervenții Agricole - Agenția de Plăți și Intervenții pentru Agricultură Timiș	Derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură
	Autorități ale administrației publice locale și județene	
15.	Consiliul Județean Timiș	Planificarea teritorială și strategică Administrarea drumurilor județene
16.	Instituția Prefectului Județului Timiș	Asigură realizarea intereselor naționale, aplicarea și respectarea Constituției, a legilor, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a celorlalte acte normative precum și a ordinii publice
17.	Primăria și Consiliul Local Sânmihaiu Român	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
18.	Primăria și Consiliul Local Peciu	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială

	Nou	și strategică
19.	Primăria și Consiliul Local Uivar	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
20.	Primăria și Consiliul Local Otelec	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
21.	Primăria și Consiliul Local Parța	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
22.	Primăria și Consiliul Local Cenei	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică
	Comunități și grupuri de interese locale și regionale	
23.	Populația locală din Aria Protejată și din imediata vecinătate	Proprietari de terenuri, gestionari și/sau utilizatori de resurse
24.	Pescari	Utilizare resurse piscicole, recreere
25.	Cicliști	Recreere
26.	Reprezentanți mass media	Informare, conștientizare
27.	Biserici, grupuri religioase	Conștientizare
	Administrare infrastructură	
28.	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România – Direcția Regională Drumuri și Poduri Timișoara – Filiala Timiș	Administrarea drumurilor naționale
29.	Căile Ferate Române	Administrarea căilor ferate
30.	ENEL România	Furnizare energie electrică
31.	S.C. APCAN S.A. Timiș	Furnizare apă potabilă, colectare-epurare ape uzate
	Administrare resurse	
32.	Administratori fonduri de vânătoare	Gestionarea fondurilor de vânătoare, managementul faunei de interes cinegetic
33.	Agencia Națională de Resurse Minerale	Gestionarea resurselor minerale
34.	Agencia Națională pentru Piscicultură și Acvacultură	Reglementarea activității de pescuit și acvacultură
35.	Administrația Domeniilor Statului	Gestionarea / concesiunea heleșteelor
36.	Asociații ale Pescarilor Sportivi	Implementează măsuri de management ale faunei piscicole.
37.	Administratori fonduri de vânătoare	Implementează măsurile de management ale faunei de interes cinegetic
38.	Administrația Națională Apele Române	Concesionar/administrator de resurse minerale - ape
	Educație	
39.	Inspectoratul Școlar Timiș	Activități educative
40.	Școlile de pe teritoriul Ariei Protejate și din imediata vecinătate	Activități educative
	Organizații neguvernamentale	
41.	Asociația pentru Protecția Liliacilor	Organizație Non Guvernamentală pentru

	din România	protecția mediului
42.	Societatea Ornitologică Română	Organizație Non Guvernamentală pentru protecția mediului
43.	Asociația Bio-Team Timișoara	Organizație Non Guvernamentală pentru protecția mediului
44.	Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus	Organizație Non Guvernamentală pentru protecția mediului
	Universități și alte unități de cercetare	
45.	Universitatea de Vest din Timișoara	Cercetare aplicată
46.	Muzeul Banatului Timișoara	Cercetare aplicată, acțiuni de educație și conștientizare
47.	Universitatea Politehnica Timișoara	Cercetare aplicată
48.	Universitatea Tibiscus din Timișoara	Cercetare aplicată
49.	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara	Cercetare aplicată
	Finanțatori	
50.	Fundații, asociații, instituții ce gestionează fonduri nerambursabile sau sunt interesate în a sprijini activitatea Ariei Protejate	Sprijin pentru activități de conservare, educație, conștientizare și ecoturism, responsabilitate socio-economică

Un rol important în managementul valorilor din Situl Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș revine Administrației Naționale Apele Române – Administrația Bazinală Banat - Sistemul de Gospodărire a Apelor Timiș, prin lucrările hidrotehnice pe care le realizează și le întrețin.

De asemenea, Administrația Națională Îmbunătățiri Funciare, prin realizarea și menținerea canalelor de desecare, influențează major speciile și habitatele existente, dar și folosința terenurilor.

Agenția de Plăți și Intervenții pentru Agricultură, prin schemele voluntare de agro-mediu dar și prin politicile de încurajare a folosinței tradiționale a terenurilor, reprezintă un factor interesat important, de care trebuie să se țină seama în implementarea tuturor măsurilor de conservare a habitatelor.

B.1.5. Resurse pentru management și infrastructura

B.1.5.1. Administrare

Administrarea Sitului Uivar-Diniaș este asigurată de Custode, acoperind următoarele domenii de activitate:

- Planificarea, coordonarea și supravegherea activităților desfășurate pe teritoriul Sitului Uivar - Diniaș;
- Pază;
- Măsuri de conservare a biodiversității - inclusiv monitorizarea;
- Educație și conștientizare publică;
- Relații cu comunitățile și cu alți factori interesați;

Obiectivul echipei de administrare este asigurarea conservării valorilor naturale din Situl Uivar - Diniaș prin aplicarea unui management adaptabil.

În acest scop Custodele are obligația să elaboreze Planul de Management prin care, se realizează gospodărirea unitară și integrată a Ariei protejate; urmărește respectarea Planului de Management; organizează și desfășoară activități specifice și supraveghează toate activitățile care se desfășoară pe teritoriul ariei protejate, astfel încât să se asigure îndeplinirea obiectivelor de management a le Ariei, în conformitate cu obiectivele de arie naturală protejată de interes național și comunitar stabilite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice cu modificările și completările ulterioare.

B.1.6. Planuri și programe relevante pentru managementul Ariei Protejate

Menținerea, respectiv îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor și speciilor din Situl Natura 2000 Uivar-Diniaș, nu este posibilă decât prin armonizarea tuturor planurilor care fac referire la sau pot avea impact asupra resursele naturale, respectiv a biodiversității. Conform prevederilor legale, armonizarea planurilor și programelor de pe teritoriul Ariei Protejate cu prevederile acestui Plan de Management va fi foarte importantă. În acest capitol sunt prezentate principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor Ariei Protejate.

Principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor Ariei Protejate

Tabel 5

Denumirea	Stadiul de elaborare sau actul prin care este aprobat	Perioada de valabilitate	Relevanța pentru Aria Protejată
Elaborarea PUG-ului – comuna Sânmihaiu Român	în derulare	2014-2020	Măsurile strategice de dezvoltare locală pot influența semnificativ valorile de biodiversitate. În prezent, valorile din ariile protejate nu sunt luate în considerare într-un mod strategic.
Extinderea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă în județul Timiș - comuna Sânmihaiu Român	În curs	2013-2015	Impactul va fi pozitiv asupra speciilor dependente de habitate umede prin scăderea nivelului de poluare cu ape reziduale din gospodării.
Înființarea sistemului centralizat de apă, canal și stație de epurare din satul Sânmihaiu German, comuna Sânmihaiu Român, județul Timiș;	În curs de aprobare	2013-2016	Impactul va fi pozitiv asupra speciilor dependente de habitate umede prin scăderea nivelului de poluare cu ape reziduale din gospodării.
Proiect CONURBANT-Planul de acțiune pentru energia durabilă a comunei Peciu Nou anexă a HCL 125/24.017.2013.	2013	2014-2020	Acțiunile și măsurile strategice de dezvoltare locală în domeniul gestionării deșeurilor pot influența semnificativ valorile din Aria Protejată.
Amenajament pastoral pentru pajiștile comunei Otelec.	2015		O serie de măsuri ce vizează acțiuni specifice pe pajiști pot

			afecta micromamiferele și ale specii de animale care constituie baza trofică a speciilor de păsări din aria protejată.
Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Otelec.		2014-2020	Valorile și specificul sitului Uivar - Dinaș nu sunt luate în considerare în mod strategic.

Pe lângă aceste proiecte, Filiala de Îmbunătățiri Funciare Timiș are ca obiectiv decolmatarea periodică a canalelor de desecare existente precum și alte lucrări ce pot avea un impact semnificativ la nivelul ariei protejate.

B.1.7. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare

Planificarea și monitorizarea activităților de management se realizează, anual, de colectivul de lucru al Agenției de Protecția Mediului Timiș, în cadrul unor ședințe de lucru. Nu se utilizează un anumit sistem de monitorizare, urmând să fie propus un sistem de monitorizare a eficienței managementului în cadrul acestui Plan de Management.

Raportarea activităților este efectuată anual către Agenția Națională Pentru Arii protejate..

B.1.8. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management

Implementarea de către Asociația Grupul Milvus a proiectului „Managementul ariilor protejate: ROSPA0067, ROSPA0103, ROSPA0113, ROSPA0126, ROSPA0142, ROSPA0144 și ROSCI0390” finanțat prin Programul Operațional Sectorial Mediu având ca scop dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management pentru protecția biodiversității și NATURA 2000.

În cadrul acestui proiect au avut loc o serie de activități privind inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor, care au ca scop final elaborarea planurilor de management pentru ariile protejate: ROSPA0103 Valea Alceului, ROSPA0113 Cănepiști, ROSPA0126 Livezile - Dolaț, ROSPA0142 Teremia Mare - Tomnatic, ROSPA0067 Lunca Barcăului, ROSCI 0390 Sărăturile Dinaș și ROSPA0144 Uivar-Dinaș.

B.2. Mediul fizic

Aria protejată Uivar-Dinaș ocupă o suprafață de 10402,2 hectare, care se află în sud-estul Câmpiei Panonice, respectiv în sudul Câmpiei de Vest, în zona de divagare a râurilor Timiș și Bega.

Ca și subdiviziune a Câmpiei de Vest, aria protejată se află în Câmpia Timișului, în subunitățile Câmpia Bega Veche, după numele râului central, și câmpia Bega Mică având centru râul cu același nume, care canalizat fiind se varsă în Canalul Timișat, aproape paralel cu granița.

Apele celor două râuri: Timiș și Bega, au format aici un ținut foarte mlăștinos și frecvent inundat. Cu timpul însă rețeaua hidrografică a zonei a fost desecată, îndiguită și deviată. În urma acestor lucrări râul Timiș a încetat să mai străbată orașul Timiș, îmbunătățirea terenului a fost realizată în mod ireversibil prin construirea Canalului Bega începând cu 1728 și desecarea completă a mlaștinilor din împrejurimi. Totuși, terenul de pe raza orașului Timișoara și împrejurimi moștenește o pânza freatică aflată la o adâncime de numai 0,5 - 5 metri, factor care nu permite construirea edificiilor înalte.

Câmpia Timișului este o câmpie joasă ce are caracter de subsidență manifestându-se activ încă din arealul Timișoarei unde există loessuri și soluri fosile, îngropate sub aluviuni. Este de asemenea o câmpie de acumulare fluviatilă joasă cu caractere clare de divagare, caracterizată prin: pantă extrem de redusă, nivel piezometric ridicat al pânzei freatice, suprafețe mlăștinoase, văi înmlăștinite, brațe și gârle părăsite. În partea de sud prezintă croturi și fenomene de subsidență accentuate.

Accesibilitatea acestui sit este asigurată de dezvoltarea rețelei de trafic rutier și feroviar. Relief antropic este reprezentat de cele două canale de legătură între Timiș și Bega și canalul navigabil Bega.

Geologia, geomorfologia, formele de relief

Caracteristicile morfologice sunt dependente de modul de formare pe ansamblu și local a Câmpiei de Vest. A rezultat printr-un proces continuu de acumulare a unui volum imens de materiale cărate de râuri din Carpați și depuse sub forma unor conuri de aluviuni mai mult sau mai puțin aplatizate. Ceea ce a diferențiat acest proces, determinând o serie de deosebiri în fizionomia regională a câmpiilor au fost: - poziția ariilor de subsidență, succesiunea în timp a intensității lăsării și felul aluviunilor cărate.

Geologic, spațiul hidrografic Banat , prin amplasarea și suprafața relativ mare , dispune de condiții geologice variate și complexe. În bazinul Timiș-Bega , vârsta formațiunilor crește de la vest la est , cele mai vechi fiind cele cristaline ale pânzei getice și autohtonului danubian.

Situl Uivar-Diniaș face parte din Câmpia Timișului, care din punct de vedere genetic, făcând parte din Câmpia de Vest, este o câmpie acumulativă, formată prin depunerea sedimentelor într-un bazin marin și apoi lacustru în timpul Miocenului și Pliocenului: argile, marne, nisipuri, pietrișuri. Geologii numesc aceste depozite cu termenul de Pannonian - de la Depresiunea Panonică, din cauza monotoniei acestora și dificultății separării orizonturilor de diferite vârste.

Câmpia se definitivează în timpul Cuaternarului: în Pleistocenul mediu și superior: câmpiile înalte; în Holocen și Actual: câmpiile joase; odată cu această etapă începe și modelarea actuală a câmpiei. Depozitele care apar la zi în Câmpia de Vest sunt de vârstă cuaternară, fiind situate peste cele pannoniene; din punct de vedere litologic, este dominată de: depozite loessoide - în câmpiile înalte, depozite eoliene - în câmpia Carei, depozite aluvionare - în câmpiile joase.

Subsidența accentuată a început în pliocen, s-a continuat în cuaternar și în prezent, fiind demonstrată de depozitele cuaternare care au grosimi ce depășesc 100 m și cresc de la est spre vest. Ea este reflectată în relief prin: divagarea râurilor, inundații periodice, înmlăștinirea unor regiuni, arii mari ocupate cu lăcoviște, șesuri aluviale extinse ale râurilor Timiș și Bega. Geologic, subsidența este marcată printr-o accentuare a grosimii depozitelor cuaternare de la est spre vest: la est de Timișoara depozitele au grosimi de 100 m, între Timișoara și Sânnicolaul Mare ating 400 m și la nord de Sânnicolaul Mare acestea au grosimi de 500 m.

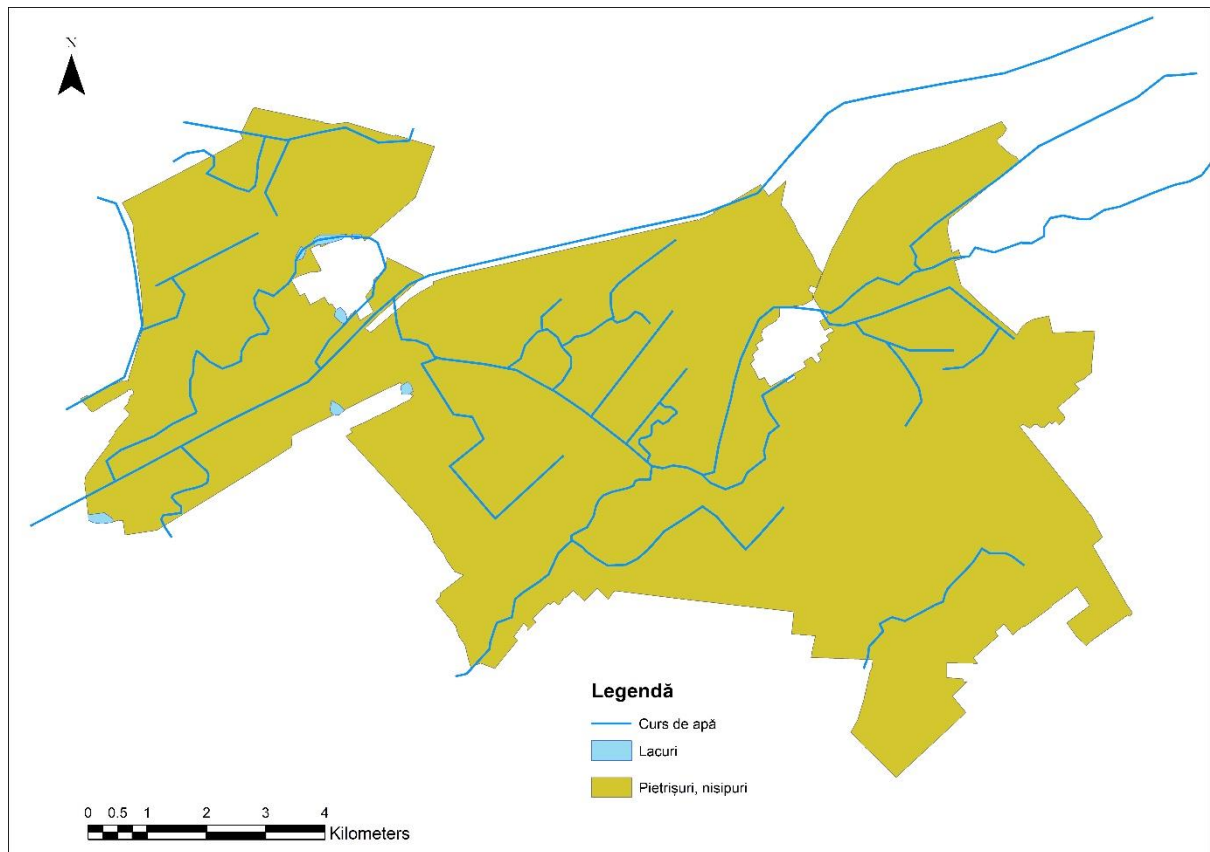

Figura 6A. Harta geologică a sitului ROSPA0144 Uivar-Diniaș

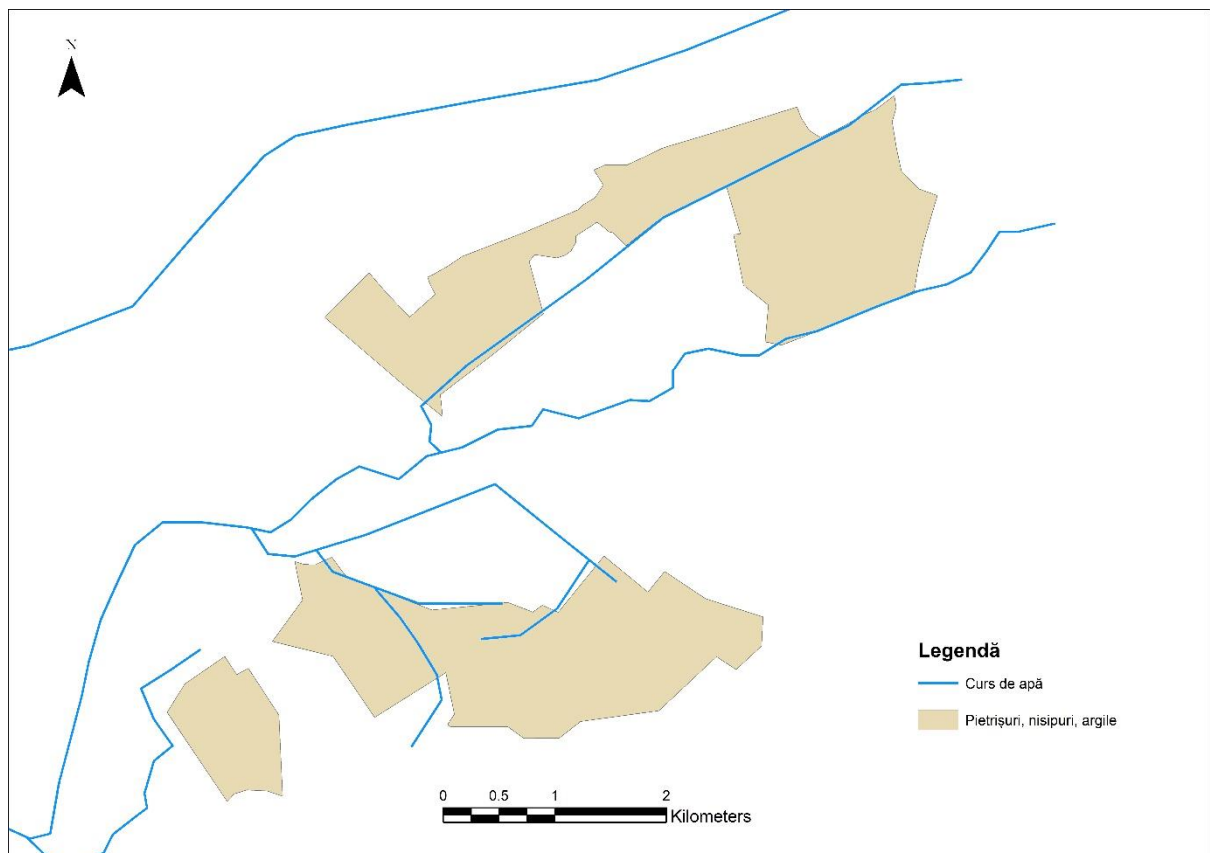

Figura 7B. Harta geologică a sitului ROSCI0390 Sărăturile Diniaș

Hidrologia

În spațiul ocupat de Situl Uivar-Diniaș râurile sunt alohtone: sunt reprezentate de sistemele hidrografice ale Timișul, Bârzava și Moravița care aparțin grupei de sud – vest, având colector Dunărea. Rețeaua hidrografică cuprinde un număr ridicat de râuri, având astfel și o densitate apreciabilă, dar majoritatea râurilor se încadrează în categoria râurilor scurte și foarte scurte, care sunt predominant canalizate.

Bega: Izvorăște din Munții Poiana Ruscă și traversează orașul Timișoara, fiind singurul râu interior din România canalizat pentru navigație; canalul a fost început în anul 1728 și finalizat în 1912; pescajul maxim este de 1,4 m; pentru a regulariza debitul s-au construit o serie de canale prin care se fac aducțiuni de apă din Timiș. Acesta se varsă în Tisa pe teritoriul Serbiei și are ca principal afluent pe Bega Veche care izvorăște din Podișul Lipovei. Cursul inferior al Râului Bega, aval de Chizatau, traversând câmpia, se caracterizează prin pante mici de 0,4 m/km. În scopul combaterii efectelor inundațiilor, apele revărsate ale râului Bega se amestecau cu apele revărsate ale râului Timiș, precum și în scopul asigurării condițiilor de navigație, cursul inferior a fost amenajat și rectificat. În acest sens a fost construit Canalul Navigabil Bega care preia apele râului Bega la ape mici și medii, și două canale de legătura cu râul Timiș - „Canalul de alimentare Coștei-Balint” prin care se suplimentează debitele râului Bega pentru asigurarea folosințelor din aval și „Canalul de descărcare Topolovăț-Hitiaș” prin care se evacuează surplusul din Bega, dirijându-l în râul Timiș în perioadele de ape mari, Bega devenind astfel principalul afluent al râului Timiș.

Timișul: Izvorăște din Munții Semenic, fiind considerat râul principal care drenează Câmpia Banatului, începând de la Lugoj. Principalii săi afluenți sunt: Timișana - care adună toate pâraiele din Dealurile Buziașului și curge paralel cu Timișul peste 20 km, Bega Mică și Bârzava cu Moravița - pe teritoriul Serbiei.

Viiturile repetate au impus realizarea unor lucrări de regularizare și desecare. Cele mai importante debite se înregistrează pe Timiș și pe afluenții săi în lunile aprilie–iunie, iar cele mai reduse în septembrie–noiembrie.

În cursul inferior, Timișul având o vale largă, meandrată și divagată, cu panta deosebit de redusă, a generat în trecut inundații pe foarte mari suprafețe. Datorită cursului său, în axul central al compartimentului Timișului, aflat la altitudini mai coborâte decât suprafețele de racord - piemonturi și glacisuri marginale, alimentarea Timișului este predominant subterană - 35% din media anuală, la care se adaugă procente importante din alimentare pluvio-nivală din amonte.

Lacurile sunt în general lacuri de meandre și albiei părăsite, lacuri de crovuri și lacuri antropice.

În ceea ce privește hidrografia de subteran, pânzele freatice: se află la adâncimi ce variază între 5 și 20 m - în cadrul teraselor și câmpiilor înalte, și 1-3 m - în câmpiile joase și lunci.

Straturile acvifere, de adâncime sunt situate la adâncimi mai mari de 60 m, fiind în general termominerale - peste 30⁰, cu compoziție chimică diferită. Acestea sunt exploatate prin foraje, dar apar și izvoare la Călacea și Timișoara, alături de minerale reci.

Clima

Sub aspect climatic, zona suprapusă Ariei Protejate Uivar-Diniaș este rezultatul suprapunerii circulației maselor de aer atlantic cu masele de aer mediteranean și adriatic ceea ce generează caracterul moderat al regimului temperaturilor, perioadele de încălzire din timpul iernii, începerea timpurie a primăverii, precum și cantitățile medii multianuale de precipitații relativ ridicate.

Din punct de vedere climatic, spațiul hidrografic Banat-Timiș se încadrează în zona climatului temperat continental moderat cu influențe submediteraneene, rezultat al suprapunerii circulației maselor de aer atlantic cu invaziile de aer mediteranean. Verile sunt relativ călduroase, lipsite de intervale de uscăciune și secete excesive, iar iernile sunt fără geruri persistente și intense.

Acest climat generează caracterul moderat al regimului termic, perioadele de încălzire în timpul iernii, precum și cantități medii multianuale de precipitații relativ ridicate, cuprinse între 600-1400 mm/an. Valorile medii anuale ale temperaturii aerului sunt cuprinse între 10-11° Celsius, excepție făcând arealul din vestul Câmpiei Banatului, unde temperaturile sunt ceva mai ridicate și pot ajunge până la 14° grade Celsius. Media anuală de precipitații variază de la 400 la 500 mm în zona de câmpie.

Regimul vânturilor este puternic influențat de lanțul muntos, creând diferențieri accentuate în repartiția zonală. Viteza medie anuală a vântului depășește 10 m /s iarna și scade spre sfârșitul verii. Viteza maximă a vântului a atins, în zona de câmpie, 23-27 m/s.

Soluri

Solurile, în albia Timișului, se dezvoltă pe depozite fluviatile, cea mai prezentă clasă de soluri fiind clasa hidrisoluri: gleiosoluri și stagnosoluri în arealele joase din Câmpia Timișului.

Ca urmare a proceselor de transformare a resturilor organice precum și datorită materialului aluvionar, solurile de luncă ajung treptat în stadii avansate de evoluție iar datorită umezirii prin ridicarea apei din pânza freatică prin capilaritate, acestea devin extreme de fertile mai ales în zonele de stepă și silvostepă.

Solul are reacție puternic bazică, pH 8,75 – 11,25 și un conținut de săruri care depășește valorile determinate 3,28 – 3,40 %. Solul este slab structurat, cu aspect prăfos în orizontul superior și compact în orizonturile inferioare, cu alcalinitate puternică, pH 9.0- 10.55 și concentrații ridicate de cationi și anioni. Conținutul de substanță organică și activitatea biologică sunt reduse.

Poziția geografică, morfologia, modul de utilizare a terenurilor și condițiile climatice au permis individualizarea mai multor clase de sol în Situl Natura 2000 Uivar-Diniaș, conform tabelului de mai jos.

Tipuri de sol identificate în cadrul sitului

Tabel 6

Clasa de soluri	Tipul de sol	Subtipul	Cod
Luvisoluri	Preluvosol	Tipic	Elti
	Luvosol	stagnogleizat și stagnic	LVsz/st
		albic stagnogleizat și albic stagnic	LVab/sz ab/st
Cambisoluri	Eutricambosol	gleizat și gleic	ECgz/gc
		Erodat	ECer
Hidrisoluri	Gleiosol	Tipic	Gsti
		histic	GStb
	Stagnosoluri		

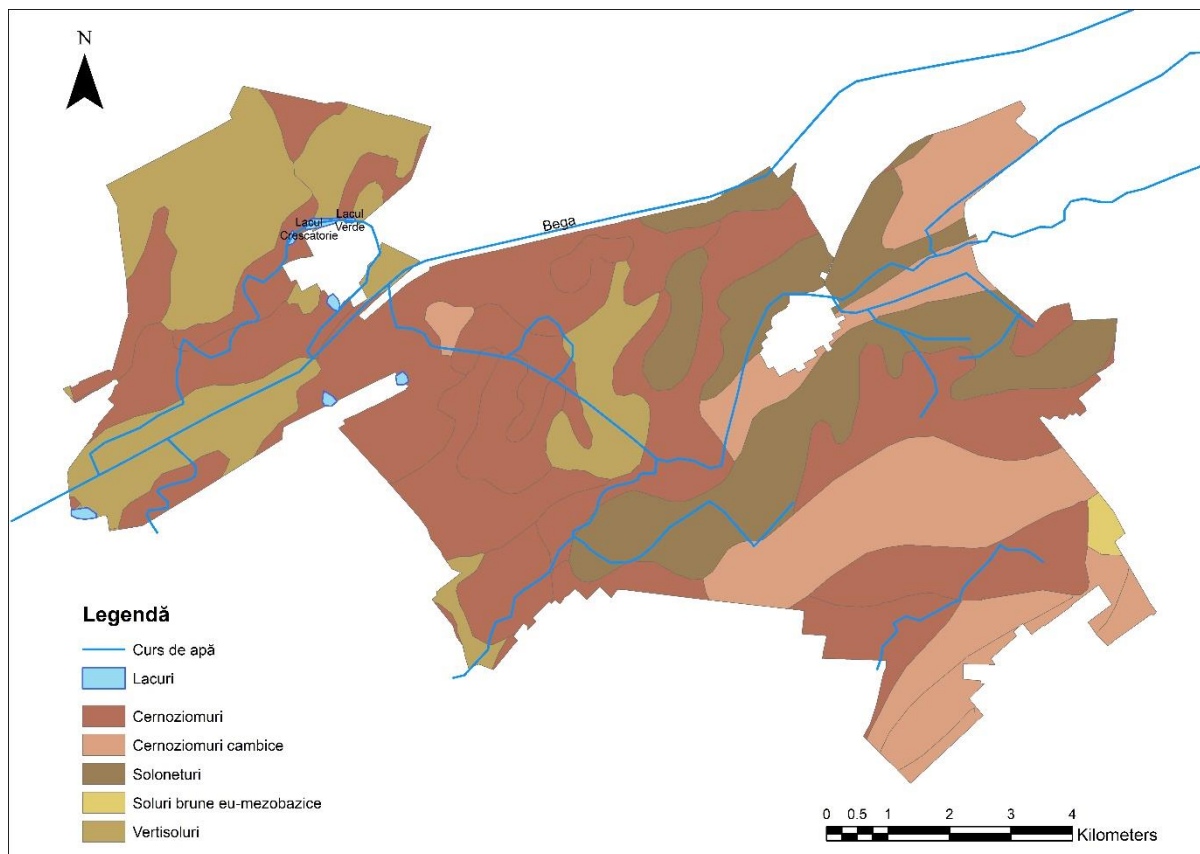

Figura 8A. Harta tipurilor de soluri identificate în situl ROSPA0144 Uivar-Diniaș

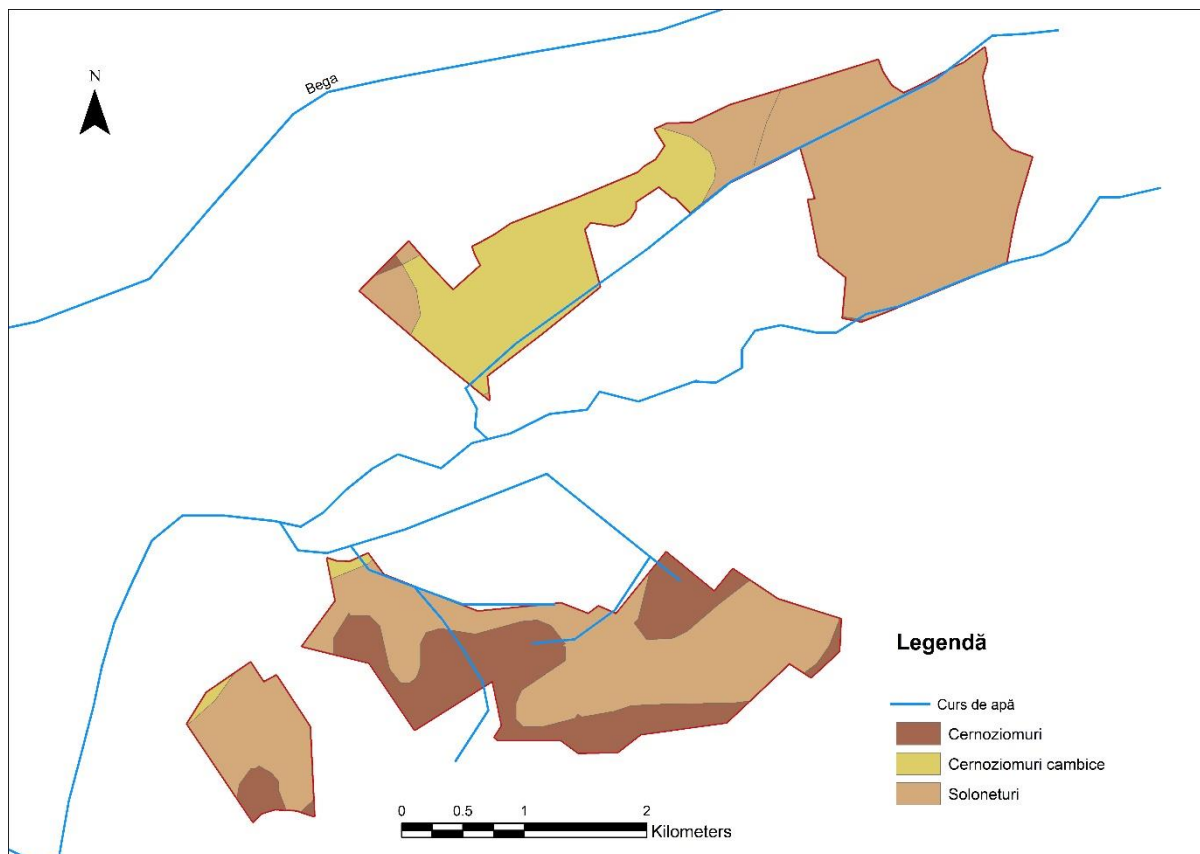

Figura 9B. Harta tipurilor de soluri identificate în situl ROSCI0390 Sărăturile Diniaș

B.3. Mediul biotic

B.3.1. Regiunea/regiunile biogeografice

Situl Uivar-Diniaș face parte în întregime din Regiunea Biogeografică Panonică, care reprezintă doar 3% din teritoriul Uniunii Europene, cea mai mare parte aflându-se pe teritoriul Ungariei - fiind de altfel singura bioregiune a acestei țări, parțial întâlnindu-se și în partea de vest a României. Deși acoperă o suprafață foarte mică, adăpostește 118 specii de animale și 46 specii de plante incluse în Anexa II a Directivei „Habitat” pentru a căror conservare este necesară desemnarea de Arii Speciale de Conservare, precum și aproximativ 70 de specii de păsări menționate în Anexa I a Directivei „Păsări” pentru a căror conservare este necesară desemnarea de Arii de Protecție Specială Avifaunistică.

În mod surprinzător, o trăsătură caracteristică o reprezintă apa, prin râurile și lacurile sale. Dealurile și munții înconjurători constituie o sursă importantă de apă pentru această bioregiune, de altfel destul de aridă. Datorită acestora, apa a pătruns într-o mare parte a terenului plat, formând în zona de câmpie mlaștini efemere, puțin adânci și izolate, precum și unele lacuri a căror adâncime nu depășește pe alocuri câteva zeci de centimetri și care datorită aridității ridicate creează medii sărăturoase unice la noi în țară. Aceste habitate extrem de bogate joacă un rol important în răspândirea speciilor, oferind vieții sălbatice un coridor ecologic natural de deplasare într-un peisaj care devine rapid tot mai impenetrabil. Speciile și habitatele pentru care au fost declarate ariile protejate de importanță comunitară sunt reprezentative pentru această regiune biogeografică.

Bioregiunea are o importanță majoră pentru păsări, zonele umede puțin adânci și lacurile alcaline reprezintă un adevărat paradis pentru păsările acvatice și pentru cele migratoare. Multe dintre speciile pe cale de dispariție în Europa, de exemplu rața roșie, acvila de câmp și șoimul dunărean, cuibăresc aici în număr semnificativ.

B.3.2.Habitat

Sărăturile panonice se situează la limita de vest a sărăturilor stepelor eurasiatice, sunt cele mai întinse habitate de acest tip din Europa Centrală și de Est. Unicitatea și izolarea acestor habitate este subliniată de numărul mare a speciilor și subspeciilor endemice - FEKETE et al. 1997. Conform cercetărilor celor mai recent, MOLNÁR – MÁTÉ 2014, majoritatea sărăturilor panonice sunt habitate de origine primară, din timpul glaciațiunilor și nu habitate secundare, cum au fost considerate timp îndelungat. Cenozele aparținând tipului de habitat „Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice” - Cod Natura 2000: 1530, din interiorul și imediata vecinătate a ariei protejate Natura 2000 „ROSCI0390 Sărăturile Diniaș” reprezintă una dintre teritoriile cu valoare conservativă deosebită aparținând acestui habitat din județul Timiș.

În interiorul sitului Natura 2000 ROSCI0390 Sărăturile Diniaș apar cele mai importante cenoze ale habitatului „Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice” - Cod Natura 2000: 1530, la nivel regional. Situl este deosebit de valoros atât în ceea ce privește apariția habitatelor, cu asociațiile caracteristice, cât și a populațiilor speciilor de plante și animale de importanță comunitară. Valorile naturale prezente pe teritoriul studiat justifică pe deplin delimitarea acestuia ca sit Natura 2000.

Corespondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România și asociațiile vegetale

Tabel 7

Tip habitat Natura 2000	Tip habitat România	Asociații vegetale
1530* - Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice	R1508 Comunități vest-pontice cu <i>Camphorosma annua</i> și <i>Kochia laniflora</i>	<i>Camphorosmetum annuae</i> , Rapaics 1916 Soó 1933
	R1513 Pajiști vest-pontice de <i>Beckmannia eruciformis</i> și <i>Zingeria pisdica</i>	<i>Beckmannietum eruciformis</i> Rapaics ex Soó 1930 - Syn.: <i>Agrostio – Beckmannietum</i> , Rapaics 1916, Soó 1933, <i>Zingerietum –Agrostetum-pisdicae</i> Buia et al. 1959
	R1514 Comunități vest-pontice cu <i>Trifolium fragiferum</i> , <i>Cynodon dactylon</i> și <i>Ranunculus sardous</i>	<i>Trifolio fragifero – Cynodontetum</i> Br.-Bl. et Balas 1958, <i>Ranunculetum sardoi</i> , Oberd. 1957, Pass. 1964
	R1516 Comunități vest-pontice cu <i>Pholiurus pannonicus</i> și <i>Plantago tenuiflora</i>	<i>Pholiuro – Plantaginetum tenuiflorae</i> - Rapaics 1927, Wendelbg. 1943
	R1521 Comunități ponto-sarmatice cu <i>Puccinellia limosa</i> și <i>Plantago maritima</i>	<i>Puccinellietum limosae</i> Rapaics ex Soó 1933
	R1529 Pajiști ponto-panonice de <i>Hordeum hystrix</i>	<i>Hordeetum hystricis</i> - Soó 1933, Wendelberger 1943
	R1530 Pajiști ponto-panonice de <i>Festuca pseudovina</i> , <i>Peucedanum officinale</i> și <i>Artemisia santonicum</i> ssp. <i>Patens</i>	<i>Peucedano-Festucetum pseudovinae</i> - Rapaics 1927, Pop 1968, <i>Artemisio santonici-Festucetum pseudovinae</i> - Magyar 192, Soó – 1933, 1945
	R1531 Pajiști ponto-panonice de <i>Festuca pseudovina</i> și <i>Achillea collina</i>	<i>Achilleo – Festucetum pseudovinae</i> Soó – 1933, corr. Borhidi 1996
	R1532 Comunități dacice slab halofile cu <i>Aster sedifolius</i> și <i>Peucedanum officinale</i>	<i>Peucedano – Asteretum / puctati, sedifoliae</i> - Rapaics 1927, I. Pop 1968, <i>Peucedano Festucetum pseudovinae</i> - Rapaics 1927, I. Pop 1968

Situația habitatelor prezente în Aria Protejată, la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Toate habitatele Natura 2000 sunt de interes de conservare și au fost incluse în această rețea deoarece, la nivelul UE, sunt rare, fie pentru că au o arie de răspândire mică, în mod natural, fie pentru că aria lor naturală s-a redus semnificativ din cauza activităților umane. Tabelul de mai jos redă sintetic situația fiecărui habitat la nivelul UE și al țării. Principalul punct de plecare al acestei analize sunt regiunile biogeografice care stau la baza rețelei Natura 2000.

Situația habitatelor de interes comunitar prezente în Aria Protejată la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Tabel 8

Habitat	Situația / importanța habitatului la nivel național și comunitar
1530* - Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice	Habitat prioritar protejat la nivelul României în 30 de situri. Deși la prima vedere putem crede că acest tip de habitat pare sărac în specii, la o scară mai mare peisajul mozaicat și bogăția speciilor pe care le adăpostește, oferă habitate de hrănire și cuibărit unice pentru o serie de specii de păsări periclitare. Majoritatea suprafețelor ocupate de acest tip de habitat au fost degradate puternic prin suprapășunat, fapt de înțeles având în vedere că pe lângă furaj de calitate se oferă oilor și bovinelor direct și sarea atât de necesară.

Situația actuală a habitatelor de interes comunitar din Aria Protejată a fost determinată prin inventarieri efectuate pe teren în perioada 2014 și 2015, în lunile aprilie, mai, august și octombrie. Metoda de inventariere utilizată a fost cea a poligoanelor omogene.

Majoritatea suprafeței sitului Natura 2000 „ROSCI0390 Sărăturile Dinaș” este acoperită de habitatul „Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice - Cod Natura 2000 1530*”. Excepție fac mlaștinile, stufărișurile situate în zone mai adânci, arii de suprafață mică care se ridică deasupra sărăturilor, așezările umane, terenurile arabile și canalele mai adânci. Cea mai mare parte a habitatului este considerată sărătură primară, edificată de asociația *Artemisio santonici-Festucetum pseudovinae*. Sunt prezente de asemenea și sărături secundare, apărute pe teritoriile fostelor mlaștini în urma acțiunilor de drenaj – cum este cazul de exemplu partea de est a unității de est dintre cele trei unități de arii protejate. Habitatetele de pajiști și mlaștini sărăturate panonice prezintă o mare variabilitate.

De asemenea este prezent pe teritoriu și habitatul 6250*- Pajiști ponto-panonice de *Festuca rupicola* cu asociația *Salvio nemorosae-Festucetum rupicolae*, asociație deosebit de valoroasă, prezentă pe teritoriu pe suprafețe mici, majoritatea cenozelor fiind mai puțin caracteristice, de origine secundară. Chiar dacă cenozele nu au compoziția caracteristică, aparțin incontestabil acestei asociații. Deoarece solurile pe care se dezvoltă această asociație – cernoziomuri, sunt deosebit de productive, și ca urmare favorabile producției agricole, și pe terenul luat în studiu majoritatea terenurilor favorabile acestei asociații sunt actualmente terenuri arabile. Cenoze valoroase ale acestei asociații le-am identificat mai ales pe ridicăturile de suprafețe mici deasupra sărăturilor.

În urma inventarierilor, s-au obținut datele prezentate sintetic în tabelul de mai jos. Fișa habitatului este prezentată în Anexa 1.

Situația actuală a suprafețelor ocupate de habitatele de interes comunitar

Tabel 9

Tip habitat	S_{FS}	%¹	ȘI prezent	%¹	Diferențe față de Formularul Standard - hectare S_{FS} - ȘI
1530* - Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice	354,2 hectare	35%	853,1 hectare	84%	+498,9 hectare

Legendă:

¹ Procentul face referire la suprafața ocupată din suprafața totală a sitului Natura 2000 Sărăturile - Dinaș
 S_{FS} = Suprafața habitatului conform Formularului Standard
 S_I – suprafața inventariată în teren pentru habitat
 S_T - suprafața totală a pajiștilor

În cazul unui habitat, starea de conservare este dată de totalitatea factorilor ce acționează asupra sa și asupra speciilor tipice și care îi poate afecta pe termen lung răspândirea, structura și funcțiile, precum și supraviețuirea speciilor tipice. Această stare se consideră “favorabilă” atunci când sunt îndeplinite condițiile - Directiva 92/43/CEE, Comisia Europeană 1992:

- arealul natural al habitatului și suprafețele pe care le acoperă în cadrul acestui areal sunt stabile sau în creștere;
- habitatul are structura și funcțiile specifice necesare pentru conservarea sa pe termen lung, iar probabilitatea menținerii acestora în viitorul previzibil este mare;
- speciile care îi sunt caracteristice se află într-o stare de conservare favorabilă.

Situația actuală a habitatelor de interes de comunitar

Tabel 10

Nr cr t	Cod habitat Natura 2000	Denumire habitat	Acoperirea %		Reprezen tativitatea		Suprafața relativă		Starea de conservare	
			FS	IT	FS	IT	FS	IT	FS	IT
1	1530*	Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice	35%	84%	C	C	C	C	B	C

-Reprezentativitatea – gradul de reprezentativitate a tipului de habitat în cadrul sitului – exprimă măsura pentru cât de tipic este un habitat.

A – reprezentativitate excelentă
 B – reprezentativitate bună
 C – reprezentativitate semnificativă
 D – prezență nesemnificativă

-Suprafața relativă – suprafața sitului acoperit de habitatul natural, raportat la suprafața totală acoperită de acel tip de habitat natural, în cadrul teritoriului național.

A – $100 \geq p > 15\%$
 B – $15 \geq p > 2\%$
 C – $2 \geq p > 0\%$

Așadar, la nivelul fiecărei regiuni biogeografice, în siturile de importanță comunitară propuse și chiar în afara acestora, pentru ca un anumit habitat considerat de importanță comunitară să prezinte o stare de conservare favorabilă, trebuie să fie gospodărit, astfel încât să fie îndeplinite concomitent aceste trei condiții.

Pentru habitate, descrierea caracteristicilor care indică structura necesară asigurării stării favorabile de conservare se găsește în Anexa 1.

-Stadiul de conservare – gradul de conservare al structurilor și funcțiile tipului de habitat natural, precum și posibilitățile de refacere/reconstrucție. Pentru evaluare, se utilizează trei criterii: gradul de conservare al structurii, gradul de conservare al funcțiilor, posibilitățile de refacere.

A – conservare excelentă
 B – conservare bună
 C – conservare medie sau redusă

-Evaluare globală – evaluarea globală a valorii sitului din punct de vedere al conservării tipului de habitat respectiv

A – valoare excelentă
 B – valoare bună
 C – valoare considerabilă

Suprafața ocupată cu habitate cu stare nefavorabilă de conservare

Tabel 11

Habitat	Suprafața habitatului în sit - hectare-	Statut de conservare conform Formularul Standard	Suprafața cu stare de conservare nefavorabilă %
1530* - Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice	853,1	B	C

Cenozele asociațiilor aparținătoare habitatului „Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice - Cod Natura 2000: 1530”, prezente în sit sunt valorificate ca și pășune. Pe teritoriul studiat sunt prezente în permanență mai multe mii de ovine, câteva sute de bovine și câteva zeci de cai. Mai ales ovinele sunt prezente cu efectiv mult prea mare, mult mai mare decât numărul acceptat optim din punct de vedere al conservării habitatelor de importanță comunitară, ca urmare apar efectele nedorite ale suprapășunatului. Distribuția ariilor suprapășunate nu este uniformă, acestea sunt prezente mai ales în jurul localităților. În unele zone s-a constatat declinul speciilor caracteristice asociației deosebit de valoroase *Peucedano-Asteretum sedifolii* din cauza suprapășunatului cu ovine.

Unele suprafețe, de întindere mică sunt valorificate ca și fânațe, mai ales în teritoriile din nordul sitului. Cositul și pășunatul efectuat paralel pe teritoriu este de dorit în acțiunile de conservare, ca urmare se propune menținerea acestor activități. Prezența apei în timpul primăverii pe sărături este un fenomen natural, chiar constituie un factor important pentru menținerea habitatelor. În situl Natura 2000 Sărăturile Dinaș s-a amenajat un sistem extensiv de canale de drenaj. Acestea în majoritatea cazurilor sunt prea adânci pentru asigurarea unui regim de umiditate în sol, necesar menținerii habitatului la o stare de conservare favorabilă.

B.3.3. Flora

Specii de interes comunitar

Diversitatea floristică din zona Sitului de interes comunitar ROSCI0390 Sărăturile Dinaș este dată de substratul geologic și pedologic, de condițiile climatice particulare la nivel de topoclimat și nu ultimul rând de diversitatea mare a solurilor sărăturate, la care se adaugă o accentuată neuniformitate a microreliefului, marcată și de prezența fenomenelor de eroziune, au determinat o mare variație a covorului vegetal.

Specificul rezervației îl conferă halofitele obligate, preferante și suportante, care sunt larg răspândite și contribuie efectiv la edificarea covorului vegetal al pajiștilor halofile de pe aceste suprafețe. Prezența unui însemnat număr de halofite accidentale, deși acestea au o participare limitată la edificarea fitocenozelor, oferă totuși posibilitatea prognozării unor direcții de evoluție a covorului vegetal favorabile economiei, prin dirijarea principalilor factori pedologici ce asigură o bună troficitate solurilor.

Situația speciilor floristice de interes comunitar identificate în sit

Tabel 12

Specia	Viabilitatea	Observații
1. <i>Salvinia natans</i>	Distribuție restrânsă	
2. <i>Clematis integrifolia</i>	Distribuție restrânsă	

3.	<i>Ranunculus polyanthemus</i>	Slab reprezentată	Apariția sa pe teritoriul studiat este legat de rămășițele habitatului de pajiști ponto-panonice de loess . Specia a fost identificată atât lângă Sânmihaiu Român, cât și lângă Dinaș
4.	<i>Thalictrum minus</i>	Distribuție sporadică	Este una dintre speciile cele mai valoroase ale pajiștilor ponto-panonice de loess pe teritoriul studiat. Propunem extinderea sitului Natura 2000 în așa fel, încât această populație să fie introdusă în interiorul sitului
5.	<i>Fragaria viridis</i>	Distribuție sporadică.	Specie sporadică lângă Sânmihaiu Român și lângă Dinaș
6.	<i>Filipendula vulgaris</i>		Exemplarele speciei le-am identificat în împrejurimile localității Sânmihaiu Român, pe teritoriile ridicate deasupra sărăturilor.
7.	<i>Rosa inodora</i>	Apare pe lista roșie a Ungariei -categoria Data Deficient, KIRÁLY 2007 Specie rară	Specia a fost găsită lângă Sânmihaiu Român, în apropierea sitului Natura 2000, dar în afara perimetrului acestuia
8.	<i>Sedum caespitosum</i>	Specie destul de rară	Este una dintre halofitele cele mai valoroase ale teritoriului studiat
9.	<i>Trifolium ornithopodioides</i>	Specie rară	Specia apare în cartea roșie a plantelor vasculare din România - categoria CR, Dihoru și Negrean 2009.
10.	<i>Trifolium micranthum</i>	Specie destul de rară la nivel regional.	Specia a fost identificată lângă localitatea Dinaș.
11.	<i>Trifolium strictum</i>	Specia apare în lista roșie a Ungariei - categoria Near Threatened, Király 2007.	Exemplarele speciei le-am identificat lângă localitatea Sânmihaiu Român
12.	<i>Trifolium retusum</i>		Exemplarele speciei au fost identificate lângă localitatea Dinaș.
13.	<i>Trifolium angulatum</i>		Specie care apare la nivel regional legată de habitatul „pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice”
14.	<i>Trifolium striatum</i>	identificate atât lângă Dinaș, cât și lângă Sânmihaiu Român	Specie care apare la nivel regional legată de habitatul „pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice”
15.	<i>Trifolium incarnatum subsp. molinerii</i>	Specie destul de rară.	
16.	<i>Lotus angustissimus</i>	Specie rară	Specia apare la categoria Endangered în cartea roșie a plantelor vasculare din România - Dihoru și Negrean 2009
17.	<i>Vicia pannonica</i>	Specie rară care apare ocazional.	Găsită în unitatea estică a sitului de lângă Dinaș.

18.	<i>Lathyrus nissolia</i>	Specie destul de rară	Efectivul populațiilor se estimează a fi de câteva sute de exemplare
19.	<i>Bupleurum tenuissimum</i>		
20.	<i>Oenanthe silaifolia</i>		
21.	<i>Peucedanum officinale</i>		Una dintre valorile cele mai de preț ale sitului Natura 2000 „ROSCI0390 Sărăturile Diniăș” constituie populația imensă de <i>Peucedanum officinale</i> . Aceasta este una dintre cele mai mari populații ale speciei din Banat.
22.	<i>Peucedanum alsaticum</i>	Apare sporadic	Specie valoroasă
23.	<i>Asperula cynanchica</i>	Rară în zonele de câmpie	Specie valoroasă
24.	<i>Lavatera thuringiaca</i>	Este rară în sit, apare ocazional	Apare cu maxim câteva zeci de exemplare, pe ridicăturile deasupra sărăturilor.
25.	<i>Euphorbia palustris</i>	Rară în sit.	Apare mai ales în zonele mai adânci, în mlaștini.
26.	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>	Foarte rară în sit, apare ocazional.	Specie rară, valoroasă la nivel regional, adesea legată de habitatul „pajiști ponto-panonice de loess”
27.	<i>Teucrium scordium</i>	Este rară în sit.	
28.	<i>Prunella laciniata</i>	Este deosebit de rară pe teritoriul studiat, apare ocazional	Propunem extinderea sitului în așa fel încât populația respectivă să fie introdusă în interiorul sitului.
29.	<i>Stachys officinalis</i>	Apare sporadic în sit.	Specie valoroasă, rară la nivel regional.
30.	<i>Salvia nemorosa</i>	Este sporadică	Apare mai ales pe ridicăturile deasupra sărăturilor. De aceea este mai frecvent pe marginile sitului.
31.	<i>Thymus pannonicus</i>		Apare în sit pe ridicăturile deasupra sărăturilor, rar chiar cu populații cu efectiv mare. Rezistă chiar la un pășunat mai intens cu ovine.
32.	<i>Veronica catenata</i>	Apare în cartea roșie a plantelor vasculare din România - categoria de risc redus, Dihoru – Negrean 2009	Specie de mlaștină rară la nivel regional. identificat într-un canal din vecinătatea localității Sânmihaiu Român. Specie nouă pentru județul Timiș.
33.	<i>Pseudolysimachion orchideum</i>	Specie rară la nivel regional	
34.	<i>Rhinanthus rumelicus</i>	Specie sporadică	Specie cu valoare conservativă ridicată, rară la nivel regional.
35.	<i>Utricularia australis</i>	Specie rară la nivel regional.	Apare ocazional în canale.
36.	<i>Plantago tenuiflora</i>	Specie caracteristică mai ales habitatului 1530*	Este specia caracteristică adânciturilor sărăturilor, a micilor ape curgătoare sărăturate.

37.	<i>Plantago schwarzenbergiana</i>	Specie cu valoare conservativă deosebit de importantă a sitului	Specie endemică , cu valoare conservativă ridicată. Săparea canalelor de drenaj în zonele joase ale sărăturii au un impact negativ asupra speciei.
38.	<i>Rorippa kernerii</i>	Prezență sporadică.	Specie caracteristică habitatului 1530
39.	<i>Galatella sedifolia</i>	Prezență sporadică.	Specie caracteristică habitatului 1530
40.	<i>Aster tripolium</i> L. subsp. <i>pannonicus</i>	Prezență sporadică.	Specie caracteristică habitatului 1530
41.	<i>Artemisia santonicum</i>	Efectivul populației se estimează a fi de ordinul milioaneilor.	Specie caracteristică habitatului 1530
42.	<i>Artemisia pontica</i>	Prezența sa nu este uniformă în cadrul sitului	Specie caracteristică habitatului 1530
43.	<i>Cirsium canum</i>	Rară în sit	Specie destul de rară la nivel regional. Este caracteristică zonelor umede. Exemplarele speciei le-am identificat lângă Sânmihaiu Român.
44.	<i>Serratula tinctoria</i>	Specie rară în sit, sporadică	Valoare conservativă ridicată
45.	<i>Centaurea solstitialis</i>	Rară în sit.	Prezentă lângă Sânmihaiu Român, la marginea drumului spre Dinaș.
46.	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Este destul de rară.	Specie caracteristică teritoriilor caracterizate cu suprapășunat. Câteva sute de exemplare
47.	<i>Centaurea scabiosa</i>	Este destul de rară.	Valoare conservativă ridicată
48.	<i>Carthamus lanatus</i>		Apare sporadic pe teritoriu, mai ales în jurul localităților, în zonele intens păscute
49.	<i>Camphorosma annua</i>	Sporadică-frecventă.	
50.	<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	Rară în sit	Exemplarele speciei le-am identificat într-un singur canal.
51.	<i>Iris spuria</i>	Specie Rară.	Cu valoare conservativă deosebită
52.	<i>Iris pseudacorus</i>	Destul de rară în sit.	Specie caracteristică mlaștinilor. Apare mai ales în zonele umede, situate în adâncituri.
53.	<i>Carex divisa</i>	Rară în sit	Specie cu relativ puține date.
54.	<i>Carex distans</i>	Rară-sporadică în sit.	Destul de rară la nivel regional
55.	<i>Beckmannia eruciformis</i>		Apare în sit regulat - dar sporadic, pe sărăturile situate în zonele mai adânci.
56.	<i>Pholiurus pannonicus</i>		Este adesea gramineul dominant ale acestor teritorii
57.	<i>Chrysopogon gryllus</i>	Specie foarte rară la nivel regional	Cu valoare conservativă ridicată.
58.	<i>Typha laxmannii</i>	Destul de rară.	Specie introdusă. Apare pe teritoriu în canalele de drenaj ale sărăturilor.

Dintre cormofitele identificate pe teritoriul luat în studiu, 3 specii apar în cartea roșie a plantelor vasculare din România - Dihoru – Negrean 2009, și anume:

- 1 . *Trifolium ornithopodioides* (L.) Sm. critic periclitată
- 2 . *Lotus angustissimus* L. periclitată
- 3 . *Veronica catenata* Pennell risc scăzut

Statut: CR: critic periclitată. Endangered: periclitată. LR: risc scăzut.

Pentru cunoașterea mai bună a vulnerabilității speciilor în regiunea biografică Panonică, merită de menționat lista roșie și lista speciilor ocrotite din Ungaria. Dintre plantele vasculare identificate pe teritoriul studiat, următoarele specii apar pe lista roșie a Ungariei - Király 2007:

- 1 . *Rosa inodora* Fr. em. Klást. Data Deficient
- 2 . *Sedum caespitosum* -Cav.- DC. Near Threatened
- 3 . *Trifolium ornithopodioides* -L- Sm. Endangered
- 4 . *Trifolium micranthum* Viv. Near Threatened
- 5 . *Trifolium strictum* Jusl. Near Threatened
- 6 . *Lotus angustissimus* L. Near Threatened
- 7 . *Peucedanum officinale* L. Near Threatened
- 8 . *Rhinanthus rumelicus* Vel. Data Deficient
- 9 . *Centaurea solstitialis* L. Near Threatened
- 10 . *Centaurea calcitrapa* L. Endangered
- 11 . *Carthamus lanatus* L. Near Threatened
- 12 . *Helminthia echioides* Gärt. Near Threatened
- 13 . *Rumex pulcher* L. Data Deficient
- 14 . *Iris spuria* L. Near Threatened

Abrevierile categoriilor după sistemul Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii 2001: Endangered: amenințat; Near Threatened: moderat amenințat ; Data Deficient: date insuficiente.

Între listele roșii ale celor două țări diferențele sunt mari, evidențiat și de faptul că doar două specii, *Trifolium ornithopodioides* și *Lotus angustissimus* sunt prezente pe ambele liste - Dihoru – Negrean 2009 și Király 2007, dar chiar și acestea cu statut diferit. Dintre cormofitele identificate pe teren, următoarele specii au statut de specii ocrotite în Ungaria:

- 1 . *Salvinia natans* L.
- 2 . *Clematis integrifolia* L.
- 3 . *Sedum caespitosum* -Cav.- DC.
- 4 . *Trifolium ornithopodioides* -L.- Sm.
- 5 . *Lathyrus nissolia* L.
- 6 . *Peucedanum officinale* L.
- 7 . *Plantago schwarzenbergiana* Schur
- 8 . *Aster sedifolius* L.
- 9 . *Centaurea solstitialis* L.
- 10 . *Iris spuria* L.

Alte specii de interes de conservare

Pe lângă speciile de interes comunitar, în situl Uivar – Dinaș au fost identificate specii de floră rare sau relict sau specii care sunt importante întrucât de ele depind specii de faună importante pentru conservare.

Specii de faună și floră de interes de conservare, identificate în cadrul sitului - altele decât cele din formularul standard

Tabel 13

Specia*	
<i>Artemisia vulgaris</i>	<i>Lolium perenne</i>
<i>Aster tripolium ssp. pannonicus</i>	<i>Lotus angustissimus</i>
<i>Bassia prostrata</i>	<i>Medicago minima</i>
<i>Bromus hordeaceus</i>	<i>Pholiurus pannonicus</i>
<i>Centaurea cyanus</i>	<i>Phragmites australis</i>
<i>Cerastium dubium</i>	<i>Pimpinella saxifraga</i>
<i>Coenonympha pamphilus</i>	<i>Plantago tenuiflora</i>
<i>Cynodon dactylon</i>	<i>Poa bulbosa</i>
<i>Daucus carota</i>	<i>Prunus spinosa</i>
<i>Festuca pseudovina</i>	<i>Puccinellia distans</i>
<i>Filago vulgaris</i>	<i>Scirpus maritimus ssp. maritimus</i>
<i>Galium verum</i>	<i>Sorghum halepense</i>
<i>Gypsophila muralis</i>	<i>Sympetrum sanguineum</i>
<i>Hordeum hystrix</i>	<i>Trifolium angulatum</i>
<i>Lactuca saligna</i>	<i>Trifolium fragiferum</i>
<i>Lemna minor</i>	<i>Trifolium repens</i>
<i>Lestes barbarus</i>	<i>Typha angustifolia</i>
<i>Limonium gmelinii</i>	<i>Xanthium strumarium ssp. italicum</i>

Alte specii de interes de conservare

Specii de faună și floră de interes de conservare, identificate în cadrul sitului - altele decât cele din formularul standard

Tabel 14

Specia*
<i>Achillea setacea</i>
<i>Aeshna affinis</i>
<i>Alisma plantago-aquatica</i>
<i>Artemisia santonicum</i>
<i>Artemisia santonicum ssp. patens</i>

Legendă:

- MPV - mai puțin vulnerabil – LC - least concerned – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii
- V – vulnerabil, VU - vulnerable – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii;
- AA - Aproape amenințat / în declin – NT - Near Threatened / decreasing – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii
- RR – risc redus – LR - Lower Risk – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii
- P – periclitat – E - Endangered – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

B.3.4. Fauna

Specii de interes comunitar

În apropierea comunei Uivar se găsesc două colonii de vânturei: una dintre ele e instalată pe plopul de pe insula bălții de pescuit aflată la limita Nord-Vest a localității, cealaltă pe plopul de lângă ferma Uivar. Tot aici se află cel mai important loc tradițional de înnoptare folosit de

sute de vânturei de seară în perioada de toamnă. Pajiștile dintre Uivar, Sânmartinu Maghiar și Otelec precum și terenurile arabile dintre șoseaua Uivar-Pustiniș și Canalul Bega sunt foarte importante pentru vânturei. Colonia de la Dinaș este instalată pe plopii piramidali de la marginea satului, între clădirile dezafectate ale fostei Cooperative Agricole de Producție. În vecinătatea comunei Peciu Nou există două colonii, una la stadion iar cealaltă lângă o fermă. Vântureii se hrănesc pe pajiștile sărăturoase - arie protejată, situate la est, nord-est de localitate, respectiv pe pășunile dintre Dinaș, Peciu Nou și Sânmartinu Sârbesc. Terenurile arabile din vecinătate sunt folosite atât de păsările cuibăritoare, cât și cele în migrație care se strâng pentru înnoptare.

Această zonă a fost identificată în cadrul programului LIFE "Conservarea vânturelului de seară în regiunea Panonică", ca fiind foarte importantă pentru vânturei de seară. În ceea ce privește Câmpia de Vest, acoperirea coloniilor de vânturel de seară de către SPA-uri era una excelentă în județele Satu Mare - 100%, Bihor - 83% și Arad - 83%, însă practic inexistentă - 1% în Timiș, tocmai în județul bănățean, unde se află aproape jumătate - 47,8% din populația cuibăritoare din Câmpia de Vest, conform datelor colectate în cadrul proiectului LIFE, 2009. Astfel aria a fost propusă ca sit Natura 2000 în special în vederea conservării vânturelului de seară. Situl ROSPA0144 Uivar-Dinaș a fost declarat ca Arie de Importanță Specială Avifaunistică pentru protejarea unui număr de 17 specii listate în cadrul Anexei I a Directivei Păsări 72009/147/EC. De asemenea în Formularul Standard au fost menționate și două specii cu migrație regulată, *Corvus frugilegus* și *Streptopelia turtur*, nemenționate în anexa I la Directiva 2009/147/EC.

Acestea sunt enumerate în tabelele de mai jos, împreună cu efectivele înregistrate, perioada în care pot fi observate și alte informații prezentate în cadrul formularului standard pentru sit - situația populației, statut de conservare.

Speciile de interes comunitar menționate în formularul standard

Tabel 15

	Denumire științifică	Denumire populară	Cod Natura 2000	Anexa din Directiva Păsări	Anexa din Legea 49/2011	Lista roșie globală Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii
1	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Stârc de noapte	A023	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
2	<i>Egretta garzetta</i>	Egretă mică	A026	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
3	<i>Ciconia nigra</i>	Barză neagră	A030	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
4	<i>Ciconia ciconia</i>	Barză albă	A031	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
5	<i>Circaetus gallicus</i>	Șerpar	A080	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
6	<i>Circus macrourus</i>	Erete alb	A083	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
7	<i>Circus pygargus</i>	Erete vânăt	A084	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
8	<i>Aquila pomarina</i>	Acvila țipătoare mică	A089	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
9	<i>Falco vespertinus</i>	Vânturel de seară	A097	I	Anexa 3	aproape amenințat / în declin
10	<i>Grus grus</i>	Cocor	A127	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
11	<i>Himantopus himantopus</i>	Piciorong	A131	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
12	<i>Philomachus pugnax</i>	Bătăuș	A151	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
13	<i>Tringa glareola</i>	Fluierar de mlaștină	A166	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
14	<i>Coracias garrulus</i>	Dumbrăveancă	A231	I	Anexa 3	aproape amenințat / în declin
15	<i>Anthus campestris</i>	Fâsă de câmp	A255	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
16	<i>Lanius collurio</i>	Sfrâncioc roșiatic	A338	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil
17	<i>Lanius minor</i>	Sfrâncioc cu frunte neagră	A339	I	Anexa 3	mai puțin vulnerabil

Specii de păsări de interes comunitar din Directiva Păsări, cu migrație regulată, prezente în sit

Tabel 16

Denumire științifică	Denumire populară	Cod Natura 2000	Lista roșie globală UICN	Caracter endemic
<i>Corvus frugilegus</i>	Cioară de semănătură	A348	mai puțin vulnerabil	Nu
<i>Streptopelia turtur</i>	Turturică	A210	mai puțin vulnerabil	Nu

Situația speciilor identificate în sit

În cadrul procesului de realizare a planului de management, în perioada 2014 și 2015, în lunile aprilie, mai, august și octombrie s-au făcut inventarii ale speciilor de faună de interes comunitar - Anexa 1- Fișele speciilor și habitatelor, în baza cărora s-a estimat starea actuală a speciilor.

Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit

Tabel 17

Specia	Efectiv populațional estimat	Nr. minim de indivizi estimat în sit	Observații	Stare actuală		
				*C	*S	*N
<i>Nycticorax nycticorax</i>	20-34 perechi cuibăritoare	31				
<i>Egretta garzetta</i>	40-80 exemplare	40				
Necunoscut	45-100 exemplare	14				
<i>Ciconia ciconia</i>	42-64 de perechi	27				
<i>Circaetus gallicus</i>	25-45 de exemplare	9				
<i>Circus macrourus</i>	6-10 exemplare	1		√		
<i>Circus pygargus</i>	50-100 exemplare	14		√		
<i>Aquila pomarina</i>	1 exemplar	1		√		
<i>Falco vespertinus</i>	45-49 perechi cuibăritoare	90				√
<i>Grus grus</i>	30-70 exemplare	67		√		
<i>Himantopus himantopus</i>	9-12 perechi cuibăritoare	18			√	
<i>Philomachus pugnax</i>	250-300 exemplare	500			√	
<i>Tringa glareola</i>	90-130 exemplare	90			√	
<i>Coracias garrulus</i>	0-1 perechi cuibăritoare	1				√
<i>Anthus campestris</i>	5-15 perechi cuibăritoare	11		√		
<i>Lanius collurio</i>	9-46 perechi cuibăritoare	35				√
<i>Lanius minor</i>	18-25 perechi cuibăritoare	25	Odată cu tăierea plopilor dintre Sânmartinu Sârbesc și Peciu Nou respectiv Uivar- Pustiniș, numărul perechilor cuibăritoare în sit a scăzut.			√

Legendă:

*C - Corespunzătoare - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

*S - Satisfăcătoare - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

*N - Necorespunzătoare - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu minime intervenții de reconstrucție ecologică

Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit

Tabel 18

	Specia	Efective cf. Formular standard			Efective cf. inventarierilor		
		Reproducere	Iernat	Pasaj	Reproducere	Iernat	Pasaj
1	<i>Nycticorax nycticorax</i>			70-150 i			20-34 i
2	<i>Egretta garzetta</i>			50-100 i			40-80 i
3	<i>Ciconia nigra</i>			30-40 i			45-100 i
4	<i>Ciconia ciconia</i>	7-9 p		150-250 i	42-64 p		150-250 i
5	<i>Circaetus gallicus</i>			10-15 i			25-45 i
6	<i>Circus macrourus</i>			2-4 i			6-10 i
7	<i>Circus pygargus</i>	0-1 p		20-30 i	0-1 p		50-100 i
8	<i>Aquila pomarina</i>			40-50 i			1 i
9	<i>Falco vespertinus</i>	30-34 p		800-1100 i	45-49 p		400-1100 i
10	<i>Grus grus</i>			0-40 i			30-70 i
11	<i>Himantopus himantopus</i>	0-3 p			9-12 p		
12	<i>Philomachus pugnax</i>			100-200 i			250-300 i
13	<i>Tringa glareola</i>			80-120 i			90-130 i
14	<i>Coracias garrulus</i>	1-3 p			0-1 p		
15	<i>Anthus campestris</i>	5-10 p			5-15 p		
16	<i>Lanius collurio</i>	15-30 p			9-46 p		
17	<i>Lanius minor</i>	25-30 p			18-25 p		

Specii de păsări cu migrație regulată nemenționate în anexa I la Directiva 2009/147/EC

Tabel 19

	Specia	Efective cf. formular standard			Efective cf. inventarierilor		
		Reproducere	Iernat	Pasaj	Reproducere	Iernat	Pasaj
1	<i>Streptopelia turtur</i>			500-1000 i			1-2 i
2	<i>Corvus frugilegus</i>	700- 770p			340-400 p		

Specii de faună de interes economic

Speciile vâdate pe teritoriul Ariei Protejate: potârniche -*Perdix perdix*, iepure -*Lepus europaeus*, căprior - *Capreolus capreolus*, vulpe - *Vulpes vulpes*.

Specii de faună de interes cultural

Barza albă -*Ciconia ciconia*- este o specie asociată cu așezări umane. Localnicii simpatizează, în general, această specie, considerând-o aducătoare de noroc, dar există și cazuri de conflict când berzele își construiesc cuibul chiar peste intrarea în casă, hornuri, aproape de geamuri.

B.3.5. Ecosisteme

În momentul desemnării ca sit Natura 2000, în cadrul sitului au fost identificate următoarele categorii de clase de habitate și ecosisteme:

- Mlaștini - vegetație de centură, smârcuri, turbării-5%.
- Culturi cerealiere extensive - inclusiv culturile de rotație cu dezmiriștire -60%.
- Pajiști ameliorate-30%.
- Alte terenuri arabile-3%.
- Plantații de arbori sau plante lemnoase - inclusiv livezi, crânguri, vii -2%.

Toate aceste categorii de ecosisteme au rolul lor în cadrul sitului Natura 2000, inclusiv elementele antropice, ce pot adăposti sau asigura resursă trofică diverselor specii: lilieci, diverse specii de păsări, rozătoare, et cetera.

B.3.6. Peisajul

Peisajul tipic de luncă oferă atât suprafețe complet goale, fără vegetație lemnoasă, cât și buchete, pâlcuri de arbori aflați în imediata vecinătate a apei alcătuite din salcie albă, răchită, plop alb, arțar tătăresc, salcâm și mai rar din cer și stejar brumăriu. Peisajul caracteristic de luncă ce oferă atât suprafețe complet goale, fără vegetație lemnoasă, cât și buchete, pâlcuri de arbori aflați în imediata vecinătate a apei alcătuite din salcie albă, răchită, plop alb, arțar tătăresc, salcâm și mai rar din cer și stejar brumăriu.

Puternic modificat de om, prin defrișări, în vederea extinderii așezărilor și utilizării terenului, desecări și îndiguiri, peisajul mai păstrează zone cu aspecte caracteristice regiunii Este, așadar, un peisaj mozaicat, divers, cu pajiști ușor sărăturoase și zone umede. Presiunile mari de dezvoltare intensă pot duce foarte ușor la antropizarea exagerată a acestui peisaj, așa cum s-a întâmplat în zone similare în toată Europa. Creșterea nivelului de antropizare, respectiv degradarea peisajului este asociată cu reducerea serviciilor de mediu extrem de importante, pe care le furnizează în prezent mozaicul de ecosisteme: filtrarea aerului și apei, reglarea microclimatului și atenuarea extremelor, asigurarea relațiilor ecologice critice pentru menținerea resurselor naturale - de exemplu prin menținerea habitatelor propice pentru polenizatorii care au impact major și asupra culturilor de plante agricole.

B.3.7. Procese naturale

Pe teritoriul Sitului Uivar-Diniaș, procesele naturale sunt reduse ca prezență și intensitate, întrucât majoritatea ecosistemelor au suferit modificări semnificative, așa cum este cazul cursurilor de apă.

Principalele procese ecologice:

Inundarea și înmlăștinirea

Fenomenul de inundare contribuie în mod semnificativ la formarea habitatelor specifice denumite generic "zone umede": aninișuri, mlaștini, pajiști umede, et cetera. Odată cu îndiguirile și acțiunile de desecare ce au avut loc în zonă, acest fenomen natural a fost limitat la albiile minore din incintele îndiguite, reducând semnificativ amploarea acestui proces.

Meandrarea

Fenomenul natural de meandrare se manifestă prin depunerea constantă de aluviuni, concomitent cu erodarea malurilor, generându-se acea formă de "bucle" caracteristică pentru râurile de câmpie. Meandrarea ca fenomen, generează o varietate de habitate rare și indispensabile multor specii de faună: maluri verticale erodate, depuneri de mâl și aluviuni, ochiuri de apă, maluri măloase, et cetera.

Cu ocazia viiturilor mai mari, aceste meandre –bucle- se pot rupe, rămânând izolate sub forma unor brațe moarte, periodic inundate și alimentate cu apă. Îndiguirile, în această zonă, au dus la imposibilitatea formării lor.

Totodată, prin îndiguire, se modifică semnificativ forma și adâncimea albiei minore a râurilor. Dacă, în cazul un râu neîndiguit avem de a face cu o varietate de forme, în cazul unuia îndiguit fundul albiei este mai adânc - datorită creșterii vitezei și uniform pe toată lungimea. Acest fapt duce la scăderea numărului de specii de pești ce utilizează varietatea de habitate, prezente în mod natural într-un râu de deal/munte pentru depunere de ponte și hrănire.

Adâncirea fundului albiei are ca efect secundar scăderea nivelului pânzei apei freatice, ducând la afectarea sau chiar modificarea habitatelor umede de luncă și la intensificarea fenomenului de secetă.

Sedimentarea

Sedimentarea, ca proces natural, stă la baza procesului de meandrare. Prin construirea de baraje, acest fenomen poate fi puternic influențat, manifestându-se mai puternic în amonte de baraje, provocând colmatarea albiilor și aproape deloc în aval de baraje, unde cursurile râurilor sunt aproape liniare.

Sucesiunea

Sucesiunea este un proces natural, specific tuturor habitatelor, fiind deseori generat sau influențat de activitățile antropice.

În cazul pășunilor și fânețelor, acest fenomen poate avea efecte negative dacă are lor ca urmare a abandonului terenurilor. Acestea, neîntreținute, se împăduresc treptat, pierzându-și caracteristicile esențiale pentru asigurarea hranei și adăpostului speciilor care depind de ele, exemplu: șerpar, barză neagră, barză albă, vânturel de seară, șoim dunărean, etc. Dacă trecerea lor se face controlat, într-o perioadă relativ lungă de timp, valoarea lor ecologică poate crește, prezența arborilor izolați ducând la creșterea biodiversității în aceste tipuri de habitate.

Un alt caz special de succesiune este fenomenul de evoluție a brațelor moarte. Aceste brațe moarte, formate în urma procesului de meandrare a râurilor, parcurg o serie de etape intermediare, fiecare constituind un habitat extrem de valoros, atât prin raritatea lui cât, mai ales, prin condițiile de viață ce le creează pentru o serie de specii de faună. Așadar, după desprinderea de cursul permanent al râului, avem de a face inițial cu iazuri sau bălți. Ulterior, prin colmatare și scăderea nivelului apei acestea se transformă în mlaștini. Ulterior, mlaștinile evoluează în habitate de pajiști umede, presărate cu bălți temporare.

B.4. Informații socio-economice și culturale

B.4.1. Comunități

Situl Uivar-Diniaș are o suprafață de 10.402 hectare. Întreaga suprafață este situată pe teritoriul județului Timiș în regiunea 5 Vest. Din punct de vedere al distribuției teritoriale, pe localități, situl este împărțit după cum urmează: Cenei - 0,01 hectare, Otelec - 267,57 hectare, Parța - 0,5 hectare, Peciu Nou - 6651,95 hectare, Sânmihaiu Român - 659,3 hectare, Uivar - 2822,88 hectare. Situl se întinde pe suprafața dintre lunca Timișului și canalul Bega fiind străbătut de pârâul Bega mică. În cadrul ultimului referendum, conform informațiilor oficiale, numărul de locuitori se prezintă astfel:

Distribuția teritorială și demografică a Sitului Natura 2000 UIVAR-DINIAȘ

Tabel 20

Localitate	Suprafață - hectare	Populație	Densitate - populație/hectar
Parța	4459	2217	0.37
Peciu Nou	13525	5503	0.4
Sânmihaiu Român	8850	6561	0.7
Uivar	9711	3062	0.31
Otelec	8314	1827	0.21
Cenei	6013	3109	0.5
Total	50872	22279	0,43

*Sursa datelor: Tempo online 2014-Anuarul Statistic, Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește dinamica temporară a factorilor demografici, se constată o tendință de stagnare a populației la nivelul sitului. Tendința de stagnare demografică determină, cel puțin în plan teoretic, duce la o tendință de stagnare a factorilor antropici asupra conservării speciilor și habitatelor. Această tendință este una potențială, determinarea gradului exact de impact trebuind să fie analizat în corelație cu tendințele de utilizare a habitatelor de către speciile protejate.

B.4.2. Aspecte demografice

Conform datelor Institutul Național de Statistică aferente anului 2015 - cel mai recent recensământ al populației, în zonă locuiesc 22699 persoane, dintre care marea lor majoritate locuiesc în mediul rural. Comparativ cu informațiile înregistrate anterior: 1992, 2000, 2010, se înregistrează o creștere a numărului locuitorilor din regiunea ariei protejate ca urmare a migrației populației din mediul urban. Procentul populației rurale este mult peste media națională, acesta fiind un aspect important pentru managementul ariilor protejate. Natalitatea a scăzut mai ales în ultimii ani datorită tendinței tinerelor familii de a avea tot mai puțini copii, dar și datorită plecării definitive a unei părți din populația tânără spre orașele apropiate. Acestea sunt și cauzele ce au dus la fenomenul de îmbătrânire a populației, respectiv la creșterea indicilor mortalității.

Majoritatea locuitorilor sunt români - aproximativ 70%, cu o minoritate de maghiari - aproximativ 21%, rromi - aproximativ 5.5%, germani - aproximativ 1,5% și sârbi - 1%. Pentru 3,8% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută, însă sub aspect confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși - 50%, dar există și minorități de romano-catolici - 38%, penticostali - 4%, reformați - 1,5% și martori ai lui Iehova - 1,27%.

Evoluția populației la nivelul Ariei Protejate în ultimii ani

Tabel 21

Localitate	Anul 1992	Anul 2000	Anul 2010	Anul 2015
Cenei	4662	4681	3060	3123
Otelec	-	-	1775	1840
Parța	-	-	1931	2273
Peciu Nou	5062	5148	5365	5532
Sânmihaiu Român	4052	4118	5295	6859
Uivar	4593	4698	3045	3072
TOTAL	18369	18645	20471	22699

*Sursa datelor: Tempo online 2014-Anuarul Statistic, Institutul Național de Statistică

B.4.3. Utilizarea terenurilor și resurselor naturale

Condițiile geografice și climaterice deosebit de favorabile ale zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole cum ar fi: cultivarea plantelor și creșterea animalelor. Condițiile geografice și solurile favorabile din zonă au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole. Pe terenul arabil se cultivă porumbul, grâul, legume și orz. Producția vegetală în valorile totale și medii este modestă, fiind sub potențialul productiv al zonei. Creșterea rentabilității muncii în agricultură are în vedere sprijinirea investițiilor în domeniul dotării cu mașini și utilaje performante, introducerea de soiuri cu productivitate mai ridicată, creșterea dimensiunilor exploatațiilor agricole prin stimularea asocierii.

Principala resursă a acestor localități este terenul agricol, structura fondului funciar la nivelul localităților fiind următoarea:

Suprafața fondului funciar după modul de folosință

Tabel 22

Localitate	Arabil - ha-	Pășuni - ha-	Fânețe - ha-	Vii - ha-	Livezi - ha-
Cenei	5125	1081	150	1	7
Otelec	7093	619	22	1	11
Parța	4845	672	42	1	-
Peciu Nou	9113	1959	882	24	210
Sânmihaiu Român	5335	1137	362	3	4
Uivar	9359	656	224	-	-
TOTAL	40870	6124	1682	30	232

*Sursa datelor: Tempo online 2014-Anuarul Statistic, Institutul Național de Statistică

B.4.4. Economia locală

Sub aspect economic, comunitățile din regiune se dezvoltă în jurul principalului domeniu de activitate, acela fiind exploatarea agricolă a terenurilor, urmată de creșterea animalelor, industria alimentară, industria materialelor de construcții și firave servicii în electrotehnică. Cultura plantelor, pe lângă creșterea animalelor, care este activitatea de bază pe care o desfășoară locuitorii regiunii, a constituit una dintre ocupațiile principale ale acestora. Oamenii cultivă: porumb, grâu, orz, orzoaică.

Zootehnia reprezintă o sursă de venit importantă pentru locuitorii zonei care au dezvoltat această ramură într-o pondere mai mare, în comparație cu alte activități, deoarece localitatea dispune de puține terenuri arabile, având în schimb suprafețe întinse cu fânețe.

Zona comercială este reprezentată firav, fiind alcătuită din dotări și spații comerciale și de alimentație publică cu caracter privat, dar care nu se constituie într-un adevărat centru comercial. Celelalte tipuri de servicii - administrație, poșta, cultura, sunt corespunzător deservite de capacitățile existente.

Structura șeptelului la nivel de localitate

Tabel 23

Localitate	Bovine	Ovine	Caprine	Porcine	Păsări	Cabaline
Cenei	58	44	20	206	580	27
Otelec	47	31	12	143	334	21
Pața	30	24	14	54	275	16
Peciu Nou	105	74	45	415	975	47
Sânmihaiu Român	100	54	18	188	690	42
Uivar	97	45	9	220	572	54
TOTAL	235	152	77	657	1940	105

*Direcția Regională de Statistică Timiș-2010.

În cadrul gospodăriilor care dețin animale, șeptelul este compus, în medie pe categorii, din bovine, porcine, cabaline, ovine, caprine și păsări de curte. Mai există o categorie restrânsă de gospodării care se ocupă de creșterea altor animale - de exemplu: iepuri, sau care se ocupă de stupărit. În localitățile din regiune, cei mai mulți dintre fermieri practică o agricultură de subzistență sau cel mult de semi-subzistență. De-a lungul anilor s-a dezvoltat o tendință de trecere către agricultura intensivă, la nivelul fiecărei localități existând un număr mic de fermieri ce se detașează clar prin suprafețele exploatate și numărul de capete de animale deținute. O presiune ridicată asupra supraexploatării agricole vine din rândul crescătorilor de ovine, ale căror efective aproape că s-au dublat în ultimii 10 ani ca urmare a stimulentele financiare primite prin plățile Agenția de Plăți și Intervenții pentru Agricultură.

Efectivele șeptelului fac referire la animalele deținute în gospodăriile și fermele înregistrate în localitățile respective. Pe lângă acestea există efective neînregistrate, precum și animale aparținând fermelor care au concesionat în respectivele localități suprafețe de pășune.

B.5. Cercetare

Nu există infrastructură destinată exclusiv cercetării.

B.6. Acțiuni de management majore desfășurate în Aria Protejată

Nu există până în prezent acțiuni de management majore desfășurate în Aria Protejată.

C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE

În această secțiune sunt prezentate principalele valori și amenințări din **Situl Uivar - Diniș** și se analizează situația valorilor identificate, respectiv presiunile care afectează starea acestora în prezent sau le pot amenința pe viitor. Aceste analize stau la baza definirii măsurilor de management specifice situației actuale.

C.1. Valori

Principalele valori ale ariei protejate sunt reprezentate de specii de păsări rare la nivel european, care își găsesc aici refugiu, loc de popas în migrație sau habitate favorabile pentru hrănire și reproducere - Tabelul 15.

Pe lângă acestea, au fost identificate și alte valori importante pentru zonă, mai ales cele ce se constituie în resurse pentru localnici și dezvoltarea zonei. De exemplu pajiști importante pentru comunitățile locale și care, dacă sunt păstrate și valorificate corespunzător, ajută la dezvoltarea locală și la obținerea unui sprijin real din partea autorităților și a localnicilor pentru implementarea măsurilor de management.

Valorile identificate în cadrul Sitului Uivar – Dinaș

Tabel 24

Valoarea	Importanța
<i>Păsări dependente de apă</i>	Indicatori pentru calitatea apelor de suprafață și implicit subterane. Contribuie la reglarea populațiilor de amfibieni și pești, constituind în același timp o atracție turistică.
<i>Păsări dependente de pajiști</i>	În special răpitoarele contribuie la reglarea populațiilor de păsări - graurul, et cetera - și rozătoare de pajiști și terenuri arabile. Păsările insectivore contribuie la reglarea populațiilor de insecte de pe terenuri arabile și pajiști, constituind în același timp o parte din prada speciilor de păsări răpitoare. Sunt indicatori pentru calitatea pajiștii din punct de vedere al menținerii echilibrului ecosistemic.
<i>Păsări dependente de terenuri arabile</i>	Utilizează terenurile arabile pentru hrănire, contribuind semnificativ la echilibrul acestor ecosisteme antropice prin reglarea populațiilor de insecte, rozătoare și amfibieni.
<i>Habitatul 1530*</i>	Habitat rar la nivel european, unul din ultimele refugii pentru specii de floră rară, dependente de un nivel ridicat de alcalinitate din sol.
<i>Lacuri și bălți</i>	Prezența acestor ochiuri de apă creează câteva puncte de atracție în monotonia peisajului de câmpie, constituind totodată habitate specifice pentru păsările de apă.
<i>Canale cu apă temporară</i>	Aceste canale asigură menținerea unui regim hidric în sol favorabil culturilor de cereale și pomi fructiferi. Totodată, reprezintă o componentă esențială a habitatului speciilor de apă.
<i>Habitat de pajiște</i>	Având în vedere tendința actuală de creștere a șeptelului pe baza sprijinului financiar acordat de politicile Europene din domeniul Agriculturii, aceste habitate constituie o resursă esențială pentru comunitate. Ele reprezintă totodată habitat de cuibărire și hrănire pentru speciile de pajiște.
<i>Vegetația lemnoasă</i>	Arborii izolați sau în pâlcuri reprezintă o componentă esențială a habitatului speciilor de păsări, în special a vânturelului de seară. Acești arbori, asigură de multe ori umbra necesară animalelor domestice în timpul verii.
<i>Apele potabile din fântâni și puțuri</i>	Reprezintă o resursă necesară deoarece multe comunități sunt conectate la surse de apă ce provin din zonă, în timp ce multe gospodării folosesc foraje de mică adâncime pentru irigații și animale.

C.2. Presiuni și amenințări

Identificarea și evaluarea presiunilor și amenințărilor a fost realizată în grupul de lucru și în întâlniri cu factorii interesați, utilizând clasificarea Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii. Amenințările din Formularul Standard pot fi ușor asimilate cu cele din clasificarea Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii. Această clasificare internațională, realizată pentru amenințările din arii protejate, permite o analiză mai ușoară a categoriilor de amenințări.

Presiunile apar/există ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme din trecut sau care au loc în prezent și care afectează, în mod cumulativ, efectul mai multor acțiuni și/sau fenomene sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Pentru analiza de mai jos, au fost luate în calcul presiunile identificate în prezent sau pe parcursul ultimilor cinci ani.

Amenințările pot apărea ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme pe viitor, putând afecta în mod cumulativ efectul mai multor acțiuni și / sau fenomene sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definierea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile. Pentru analiza prezentată în continuare, s-au luat în calcul amenințările ce pot deriva în următorii cinci ani, din acțiuni umane în derulare sau previzibile și fenomene naturale extreme posibile.

Analiza presiunilor și amenințărilor

Tabel 25

Amenințarea / Presiunea identificată	Valoarea la care se face referire	Explicații	Nivel impact estimat	
			P	A
1. Dezvoltările rezidențiale și comerciale.				
1.1. Case și așezări				
Extindere intravilan	Păsări dependente de pajiști Habitat 1530*	Cauza: interes pentru construirea de zone rezidențiale Localizare: în imediată vecinătate a tuturor localităților Impact: reducerea habitatului	1	2
1.2. Zone comerciale și industriale				
Extindere zone industriale	Păsări dependente de pajiști Habitat 1530*	Cauza: interes pentru construirea de zone industriale Localizare: în imediata vecinătate a tuturor localităților Impact: reducerea habitatului	-	2
2. Agricultură și Acvacultură				
2.1. Recolte anuale și perene, altele decât cheresteaua				
Utilizarea terenurilor pentru agricultură	Habitat 1530*	Cauza: valorificarea economică superioară a terenurilor proprietate privată Localizare: toată suprafața Impact: reducerea habitatului cu suprafața afectată	3	3
Extinderea monoculturilor	Păsări dependente de terenuri arabile	Cauza: creșterea eficienței economice a fermelor asociative Localizare: toate terenurile arabile Impact: fluctuații majore în asigurarea fondului de hrană	1	1
Utilizarea insecticidelor și rodenticidelor pe terenuri arabile	Păsări dependente de terenuri arabile	Cauza: necesitatea unor culturi competitive conform cerințelor pieței actuale. Accesul facil la chimicale Localizare: toate terenurile arabile Impact: scăderea semnificativă a cantității de hrană pentru păsările insectivore și a celor care se hrănesc cu micromamifere	2	2
Uciderea accidentală în timpul cositului cu utilaje mari	<i>Anthus campestris</i>	Cauza: cosirea terenului în spirală, din exterior spre interior, neutilizarea dispozitivelor de avertizare a faunei Localizare: toată zona de proiect Impact: distrugerea pontei din anul respectiv	2	2
Uciderea accidentală	Păsări dependente de	Cauza: sosirea terenului în spirală, din exterior spre interior,	2	2

a mamiferelor mici în timpul cositului cu utilaje mari	pajiști	neutilizarea dispozitivelor de avertizare a faunei Localizare: toate pajiștile și culturile de lucernă Impact: reducerea fondului de hrană format din mamifere mici		
Incendierea miriștilor	Păsări de terenuri arabile	Cauza: reducerea costurilor de curățare a terenurilor Localizare: terenurile arabile Impact: reducerea fondului de hrană format din insecte și mamifere	2	2
2.2. Plantații pentru lemn și celuloză				
Culturi energetice	Păsări dependente de pajiști Habitat 1530*	Cauza: valorificarea economică superioară a pajiștilor și terenurilor arabile Localizare: toată suprafața Impact: reducerea habitatului	-	3
Plantații de păduri	Păsări dependente de pajiști	Cauza: legea consideră pajiștile sărăturate ca terenuri degradate ce pot fi împădurite. Interes pentru atragerea de fonduri Localizare: toată suprafața Impact: în cazul suprafețelor mai mari de 0,5 hectare/100ha - reducerea habitatului de hrănire pentru păsări; în cazul suprafețelor mai mici de 0,5/100 hectare impactul pentru speciile de păsări poate fi neglijabil	-	1
	Habitat 1530*	Cauza: legea consideră pajiștile sărăturate ca terenuri degradate ce pot fi împădurite. Doar 11% din suprafața județului Timiș este împădurită. Interes pentru atragerea de fonduri Localizare: toată suprafața Impact: reducerea habitatului cu suprafața afectată	-	2
2.3. Creșterea animalelor și zootehnia				
Pășunatul în perioada de iarnă - 10 noiembrie - 20 aprilie	Păsări dependente de pajiști	Cauza: necesitatea de a asigura spațiu de mișcare pentru animalele domestice în timpul iernii Localizare: toate pajiștile Impact: degradarea habitatului de hrănire	1	1
Suprapășunatul	Păsări dependente de pajiști	Cauza: lipsa evidențelor corecte privind efectivele de animale domestice Localizare: toate pajiștile Impact: degradarea habitatului de hrănire	1	1
3. Energie și Minerit				

3.1. Producerea de energie				
Amplasarea de parcuri de panouri fotovoltaice	Păsări dependente de pajiști	Cauza: valorificarea economică superioară a pajiștilor și terenurilor arabile Localizare: pajiști și terenuri arabile Impact: reducerea habitatului	-	3
	Habitat 1530*	Cauza: valorificarea economică superioară a pajiștilor. Localizare: pajiști Impact: degradarea habitatului prin tasare, nivelare și drenarea bălților, pe suprafața afectată	-	1
Amplasarea de parcuri de centrale eoliene	Păsări răpitoare, <i>Ciconia ciconia</i> și păsări migratoare	Cauza: valorificarea economică superioară a pajiștilor și terenurilor arabile Localizare: pajiști și terenuri arabile Impact: moartea accidentală, deranjul în perioada migrației	-	2
	Habitat 1530*	Cauza: valorificarea economică superioară a pajiștilor. Localizare: pajiști Impact: reducerea habitatului cu suprafața afectată de turbine și drumuri de servitute	-	2
4. Coridoare de transport și servicii				
4.1. Șosele și căi ferate				
Circulația pe DJ591A, DJ593A, DN 59B	Toate speciile	Cauza: acces în localități Localizare: DJ591A, DJ593A, DN 59B Impact: mortalitate ridicată prin coliziune	2	2
4.2. Rețele de utilități și servicii - electricitate, cabluri, conducte et cetera.				
Demontarea cuiburilor în perioada 15 martie – 15 august	<i>Ciconia ciconia</i>	Cauza: întreținerea rețelei electrice Localizare: toate zonele Impact: pierderea pontei din anul respectiv	1	2
Prezența stâlpilor neizolați	<i>Ciconia ciconia</i> , <i>Corvus frugilegus</i> , răpitoare de zi	Cauza: lipsa fondurilor necesare Localizare: toată suprafața Impact: moartea unor exemplare	2	2
Amenințări generate de exploatarea resurselor neregenerabile				

5. Utilizarea resurselor biologice și afectarea acestora				
5.1. Vânătoarea, uciderea și colectarea animalelor terestre - legal sau ilegal				
Vânătoarea la cioara de semănătură	<i>Corvus frugilegus</i> , <i>Falco vespertinus</i> , <i>Lanius minor</i>	Cauza: combaterea ciorilor considerate dăunători agricoli, sau generatori al deranjului exercitat asupra locuitorilor Localizare: pâlcurile de arbori Impact: uciderea accidentală a exemplarelor de vânturel de seară, deranjul în perioada de cuibărit și migrație	3	1
5.2. Exploatarea forestieră și extragerea lemnului				
Tăierea arborilor din afara fondului forestier	<i>Corvus frugilegus</i> , <i>Falco vespertinus</i> , <i>Lanius minor</i> , <i>Coracias garrulus</i>	Cauza: pericolul de accidente asupra oamenilor în localități, normele de siguranța traficului, nevoia de lemn pentru încălzirea locuinței Localizare: aliniamente, arbori solitari și pâlcuri de arbori Impact: distrugerea coloniei întregi	3	3
5.3. Pescuitul, uciderea și recoltarea resurselor acvatice				
Pescuitul în perioada de cuibărit și migrație	Păsări de apă	Cauza: agrement Localizare: toate bălțile, lacurile și canalele Impact: deranjul cauzat în perioada de cuibărit	1	1
6. Intruziune umană și perturbări				
6.1. Activități de recreere și turism				
Accesul cu vehicule de teren, motociclete enduro	Păsări dependente de pajiști Habitat 1530*	Cauza: agrement Localizare: pajiști Impact: degradarea habitatului de pajiște, deranj exercitat asupra păsărilor	1	1
7. Modificări ale sistemelor naturale				
7.1. Incendii și stingerea acestora				
Arderea vegetației uscate de pe pajiști	Păsări dependente de pajiști și terenuri arabile Habitat 1530*	Cauza: curățirea terenurilor de resturi vegetale uscate. Localizare: pajiști Impact: părăsirea habitatelor de unele specii și degradarea populațiilor pradă - insecte, șopârle etc.	2	2
7.2. Baraje, modificări hidrologice și gestionarea/utilizarea resurselor de apă				

Desecări și drenări ale bălților temporare	Păsări dependente de pajiști	Cauza: creșterea capacității productive a pajiștilor Localizare: pajiști Impact: reducerea fondului de hrană	1	1
	Habitat 1530*	Cauza: creșterea capacității productive a pajiștilor Localizare: pajiști Impact: degradarea habitatului prin modificarea procesului de eluviere a sărurilor pe profilul solului. Schimbarea caracteristicilor habitatului	3	3
Desecări și drenări ale bălților temporare	Habitat 1530*	Cauza: creșterea capacității productive a pajiștilor Localizare: pajiști Impact: degradarea habitatului prin modificarea procesului de eluviere a sărurilor pe profilul solului. Schimbarea caracteristicilor habitatului	1	2
8. Specii și gene invazive, alte specii și gene problematice				
8.1. Plante invazive străine/care nu sunt native				
Propagarea plantelor invazive: <i>Amorpha fruticosa</i>	<i>Falco vespertinus</i> , păsări de apă	Cauza: defrișarea vegetației din canale și zone umede Localizare: canale Impact: propagare pe pajiști și terenuri arabile.	-	2
Prezența plantelor invazive <i>Xanthium italicum</i> , <i>Xanthium spinosum</i> , <i>Typha laxmannii</i> , <i>Cuscuta campestris</i> , <i>Stenactis annua</i> , <i>Conyza canadensis</i> , <i>Ambrosia artemisiifolia</i>	Habitat 1530*	Cauza: apariția habitatelor ruderales marginale, migrare din zonele urbane Localizare: pajiști Impact: degradarea habitatului pe 0,1 din suprafață	1	1
8.2. Animale invazive străine/care nu sunt native				
Întreținerea a mai	Toate speciile de păsări	Cauza: lipsa câinilor special dresați, lipsa amenajărilor de îngrădire	3	3

mult de 3 câini ciobănești la fiecare stână .		a animalelor domestice Localizare: toate pajiștile Impact: reducerea efectivelor de păsări prin distrugerea cuiburilor și uciderea păsărilor de către câinii ciobănești, reducerea ratei de creștere a puilor prin renunțarea la cuibărit a păsărilor din cauza deranjului exercitat de câini		
Neîndeplinirea obligațiilor, de către autoritățile locale, privind managementul câinilor și pisicilor fără stăpân	Toate speciile de păsări	Cauza: lipsa fondurilor necesare Localizare: toate pajiștile Impact: reducerea efectivelor prin distrugerea cuiburilor și uciderea păsărilor de către câinii și pisicile fără stăpân	3	3
9. Poluarea - provenită din surse din afara ariei sau generată în interiorul ei				
9.1. Ape uzate de la gospodăria și din canalizarea urbană				
Poluarea apelor stătătoare cu ape menajere	Păsări de apă	Cauza: folosirea foselor septice filtrante, lipsa unui sistem centralizat de colectarea apelor menajere. Localizare: toate bălțile, lacurile și canalele Impact: dispariția bazei trofice	1	1
9.4. Efluenți din agricultură și silvicultură - de exemplu: îngrășăminte și pesticide în exces				
Poluarea apelor stătătoare cu substanțe chimice din agricultură	Păsări de apă	Cauza: utilizarea necorespunzătoare a pesticidelor în agricultură Localizare: toate bălțile, lacurile și canalele Impact: dispariția bazei trofice	2	2
Fertilizarea terenurilor agricole	Habitat 1530*	Cauza: creșterea capacității de producție. Localizare: sărăturile utilizate ca terenuri agricole Impact: degradarea habitatului prin schimbarea caracteristicilor chimice ale solului	1	1
9.5. Gunoi și deșeuri solide				
Depozitarea resturilor	Păsări de apă	Cauza: lipsa unui sistem de colectare a resturilor. Educația cu	1	1

vegetale în apă		privire la utilizarea resturilor vegetale Localizare: toate bălțile, lacurile și canalele Impact: dispariția bazei trofice		
Depozitarea deșeurilor menajere	Habitat 1530*	Cauza: lipsa unui sistem eficient de colectare a deșeurilor. Educația. Localizare: suprafețele limitrofe localității Dinaș Impact: degradarea habitatului pe suprafața afectată	1	1
10. Amenințări datorate schimbărilor climatice sau altor fenomene climatice extreme				
10.1. Secete				
Secarea bălților	Păsări de apă	Cauza: creșterea nivelului evapotranspirației. Localizare: toate bălțile, lacurile și canalele Impact: degradarea habitatelor	1	1
Scăderea nivelului de apă freatică	Păsări de pajiști Habitat 1530*	Cauza: creșterea nivelului evapotranspirației. Localizare: toate pajiștile Impact: degradarea habitatelor	1	1

Legendă:

1. - Amenințare minoră, cu impact mic. Necesită monitorizare dar nu și acțiuni specifice de management.
2. - Amenințare moderată, cu impact mediu. Necesită acțiuni specifice de management cât mai curând posibil.
3. - Amenințare majoră, cu impact major. Necesită acțiuni de management cu prioritate.

C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate

Analiza rezultatelor de la inventarierea și cartarea speciilor și habitatelor de interes conservativ, în corelație cu presiunile existente și amenințările preconizate, va duce la stabilirea acțiunilor principale de management și a măsurilor ce trebuie realizate pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare. În acest capitol sunt scoase în evidență principalele tendințe și problemele cu care se confruntă speciile și habitatele naturale din sit, fără a fi reluate cele prezentate în capitolele C1 și C2.

Vulnerabilitatea speciilor și habitatelor din situl Uivar - Dinaș se datorează în primul rând degradării condițiilor de mediu pentru pajiști. Reducerea suprafeței acestora, coroborată cu suprapășunatul și drenarea bălților temporare duce la reducerea habitatului de cuibărire și hrănire pentru speciile de păsări. Presiunea generată de suprapășunat va crește în viitor datorită interesului crescut pentru creșterea efectivelor animalelor domestice pe aceleași suprafețe de pajiște.

În același timp, tăierea arborilor și a vegetației arbustive are ca impact distrugerea singurelor zone de cuibărit pentru aceste specii. Acesta practică se va accentua în viitor, impactul negativ fiind tot mai mare luând în considerare faptul că nu există proiecte actuale pentru înființarea de noi pâlcuri de arbori.

Managementul terenurilor arabile este de asemenea foarte important. Utilizarea nerațională a chimicalelor în agricultură având ca impact reducerea fondului de hrană pentru păsări și chiar reducerea efectivelor de păsări, coroborat cu extinderea monoculturilor. Dacă pentru extinderea monoculturilor există o tendință de creștere în viitor, presiunea generată de utilizarea substanțelor chimice în agricultură pare să fie stabilă.

În următorii 10 ani se preconizează a se aloca fonduri substanțiale pentru lucrări hidrotehnice și de îmbunătățiri funciare, fapt ce ar putea duce în viitor la creșterea presiunii negative generată de acest tip de lucrări asupra biodiversității, în condițiile în care aceste lucrări nu vor ține cont de cerințele speciilor pentru habitate.

D. STRATEGIA DE MANAGEMENT

D.1. Viziunea

Deși interesele de dezvoltare și tendința de antropizare a mediului sunt mari, efortul coordonat al celor ce trăiesc în zonă poate contribui la menținerea unui mediu de viață cât mai echilibrat, asigurând un minim de resurse și procese naturale necesare pentru condiții de viață bune și dezvoltare echilibrată. Ca urmare, viziunea pentru aceste arii, definită în procesul de elaborare a planului, este următoarea:

Siturile Natura 2000 ROSPA0144 Uivar – Dinaș și și ROSCI0390 Sărăturile Dinaș reprezintă o oază de biodiversitate în care echilibrul om-natură păstrează în continuare un mediu de viață favorabil atât pentru dezvoltarea durabilă a comunităților cât și pentru biodiversitate, un mozaic viu, expresie a florei și faunei variate și bogate.

D.2. Strategia de management

Având în vedere valorile Sitului Uivar - Dinaș și amenințările identificate la adresa lor, precum și tendințele descrise prin evaluarea acestora, pentru realizarea viziunii, managementul se va integra în cadrul a 4 Programe de management, după cum urmează:

Programul 1. Managementul biodiversității

Scop: Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru speciile și habitatul de interes conservativ prin îmbunătățirea măsurilor actuale de management al terenurilor și aplicarea lor, în colaborare cu proprietarii /administratorii de terenuri și resurse naturale.

Asigurarea condițiilor necesare pentru conservarea biodiversității este principalul obiectiv al Sitului Uivar - Dinaș. Acțiunile și măsurile de management vor urmări menținerea sau refacerea stării favorabile de conservare a speciilor, respectiv gestionarea ecosistemelor astfel încât să se îmbunătățească caracteristicile naturale și serviciile de mediu în zonă. Acestea vor fi orientate cu precădere spre diminuarea/eliminarea cauzelor, care au fost identificate pentru presiunile și amenințările de intensitate și extindere mare și medie. În situațiile în care cauzele nu pot fi influențate de către administratori și partenerii de management, se vor stabili acțiuni sau măsuri care să reducă impactul amenințărilor asupra valorilor de biodiversitate.

Programul 2. Informare și conștientizare

Scop: Creșterea nivelului de acceptare a Sitului Uivar – Dinaș, precum și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare, prin activități de informare și conștientizare, în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale.

Programul 3: Administrare

Scop: : Asigurarea unei structuri funcționale de management în scopul implementării eficiente a Planului de Management al Sitului Uivar - Dinaș.

Programul 4. Monitorizare și evaluare

Scop: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.

D.3. Planul operațional

Pentru implementarea strategiei de management prezentată la capitolul anterior s-au definit principalele direcții de management pentru primii 5 ani de implementare a Planului de Management. Direcțiile descriu ceea ce trebuie realizat de către gestionarii terenurilor și resurselor de pe teritoriul Sitului Uivar – Dinaș, precum și ceea ce trebuie să urmărească Custodele pentru a realiza obiectivele de management pentru programele și sub-programele definite în cadrul strategiei. Activitățile strict necesare sunt descrise în Capitolul D.5. Măsurile specifice pentru conservarea speciilor sunt redate în fișele speciilor/habitatelor - Tabelul. 17 – Activități și măsuri specifice de management.

IMPORTANT: În ceea ce privește responsabilitatea implementării direcțiilor de management descrise în Planul operațional, este important să se înțeleagă următoarele: obligația și responsabilitatea adaptării managementului terenurilor și al resurselor naturale la obiectivele Sitului Uivar - Dinaș revine proprietarilor și gestionarilor de drept, conform prevederilor OUG 57/2011 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice cu modificările și completările ulterioare, articolul 21 alineatul 4. De asemenea, așa cum s-a precizat și la capitolul A. Introducere, responsabilitatea reglementării activităților de pe teritoriul Sitului Uivar – Dinaș, în conformitate cu prevederile Planului de management, revine autorităților competente, în colaborare cu administratorul ariei protejate -conform OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice cu modificările și completările ulterioare, articolul 21 alineatul 6-, fapt reflectat în coloana ”Responsabilitate pentru implementare” din Tabelul 16.

Pentru eventualele pagube produse proprietarilor și administratorilor de terenuri din Situl Uivar-Dinaș, de aplicarea măsurilor de management și de implementarea acțiunilor din planul de management, aceștia vor fi compensați în conformitate cu prevederile OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice cu modificările și completările ulterioare, articolul 26 alineatul 1.

Administratorul propune măsurile și activitățile de management în baza recomandărilor specialiștilor în conservarea biodiversității și se implică în mod activ în stabilirea, împreună cu gestionarii, a modalităților în care se pot implementa direcțiile stabilite. Ca urmare, atunci când se definesc Direcțiile de management -coloana 1 a Tabelului 16- acestea se referă nu numai la obligațiile sau acțiunile realizate de Administrator, ci și la cele ale factorilor interesați direct implicați.

Prin urmare, îndeplinirea indicatorilor menționați în Planul Operațional este un obiectiv comun pentru toți cei implicați în managementul Sitului Uivar - Dinaș - proprietari, administratori, Ministere, Administrator, consilii locale/județene, et cetera.

Având în vedere resursele limitate, direcțiile de management au fost prioritizate după cum urmează:

prioritatea 1 – direcțiile de management care sunt foarte importante pentru realizarea obiectivelor și pentru realizarea cărora administratorul trebuie să facă tot posibilul să identifice resursele necesare;

prioritatea 2 – direcțiile importante de management, dar a căror realizare nu este critică pentru atingerea obiectivelor. Administratorul va depune eforturi pentru a le realiza;

prioritatea 3 – direcții care pot contribui la realizarea obiectivelor, dar nerealizarea lor nu va influența în mod negativ aria protejată. Se vor realiza doar dacă apar oportunități pentru atragerea resurselor necesare.

Principalele direcții de management

Tabel 26

Programul 1: Managementul biodiversității Scop: Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru speciile și habitatul de interes conservativ prin îmbunătățirea măsurilor actuale de management al terenurilor și aplicarea lor, în colaborare cu proprietarii /administratorii de terenuri și resurse naturale.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	Responsabilul de management	Factori interesați
1.1. Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de habitate de pajiști	Stare de conservare favorabilă pentru specii dependente de pajiști	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului, ENEL, utilizatorii pajiștilor, Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare
	3000 hectare pajiște	1					✓		
	Minim 5ha pajiști utilizate ca fânețe	3					✓		
	Procent de acoperire cu vegetație arborescentă între 0,5-1,0%	1					✓		
	Minim 1 proiect pentru izolarea stâlpilor	3					✓		
	Minim 5 hectare pajiște umedă refăcută	3					✓		
1.2. Reglementarea activităților cinegetice și piscicole astfel încât să se asigure condițiile pentru conservarea speciilor de interes conservativ	Stare de conservare favorabilă speciile de păsări	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Asociații de vânatoare, Primării
	Minim 2 protocoale cu asociațiile de vânatoare	1	✓						
1.3. Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de terenuri arabile	Stare de conservare favorabilă pentru specii dependente de terenuri arabile	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului, proprietari, fermieri
	Minim 1 km de perdele forestiere noi	3				✓			

1.4. Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de habitate umede	Stare de conservare favorabilă pentru specii dependente de habitate umede	1	√	√	√	√	√	Custode	Apele Române, Sistemul de Gospodărire a Apelor, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare - Timiș
	1 protocol cu Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare Filiala Timiș	1	√						
1.5. Menținerea condițiilor favorabile pentru habitatul 1530* - Pajiști și mlaștini sărăturate Panonice și Ponto-Sarmatice	Stare de conservare favorabilă pentru habitat 1530*	1	√	√	√	√	√	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului, ENEL, utilizatorii pajiștilor, Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare
	853 hectare habitat 1530*	1					√		

Programul 2: Informare, conștientizare Scop: Creșterea nivelului de acceptare a Sitului Uivar – Dinaș, precum și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare, prin activități de informare și conștientizare în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	Responsabilul de management	Factori interesați
2.1. Identificarea și planificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați	1 Strategie de comunicare	2			√			Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
2.2. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul Sitului Uivar – Dinaș, precum și la oportunități de finanțare legate de conservarea speciilor.	Minim 1 punct de informare funcțional	1	√	√	√	√	√	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
	Minim 2 ore pe săptămâna la dispoziția factorilor interesați	1	√	√	√	√	√		
2.3. Organizarea de evenimente de conștientizare, legate de situl Uivar - Dinaș	Minim 2 campanii	2			√		√	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
2.4. Oferirea de informații despre valorile naturale și promovarea includerii lor în strategiile și programele de dezvoltare ale județului și regiunii	0 strategii locale/regionale elaborate fără participarea Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor sau a Administratorului	1	√	√	√	√	√	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
2.5. Organizarea de activități de educație ecologică pentru diferite grupe de vârstă	Minim 5 evenimente educative	3	√	√	√	√	√	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului

Programul 3: Administrare Scop: Asigurarea unei structuri funcționale de management în scopul implementării eficiente a Planului de Management al Sitului Uivar - Dinaș.	Indicator de finalizare	Pri ori tat e	A n 1	A n 2	A n 3	A n 4	A n 5	Responsabilul de management	Factori interesați
3.1. Asigurarea respectării regulamentului și planului de management a Sitului Uivar – Dinaș.	0 planuri/proiecte neconforme realizate	1	√	√	√	√	√	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
3.2. Identificarea de surse de finanțare și elaborarea de proiecte pentru asigurarea resurselor necesare menținerii unei echipe minime de management al Sitului Uivar – Dinaș, precum și pentru implementarea măsurilor de management	Minim 3 persoane cu contract permanent de muncă	1	√	√	√	√	√	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
	Acoperirea necesarului financiar pentru direcțiile cu prioritatea 1	1	√	√	√	√	√		
3.3. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea Sitului Uivar - Dinaș	Minim 3 persoane instruite	1	√	√	√	√	√	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
3.4. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități. Organizații Non Guvernamentale și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management	Cel puțin 5 parteneriate	3	√	√				Custode	
3.5. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lor, în funcție de necesități	Un plan de lucru pe an	1	√	√	√	√	√	Custode	

Programul 4: Monitorizare și evaluare Scop: Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	Responsabilul de management	Factori interesați
4.1. Implementarea Planului de Monitoring al Sitului Uivar - Diniș	Colectarea cel puțin a informațiilor legate de activitățile cu prioritatea 1	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
4.2. Evaluarea eficienței managementului Sitului Uivar - Diniș	Cel puțin o evaluare pe an	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode	
4.3. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management utilizând informațiile din analize	Cel puțin o analiză pe an	1	✓	✓	✓	✓	✓	Custode	

D.4. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional

Pentru realizarea obiectivelor stabilite prin Planul Operațional este necesar să se planifice și să se realizeze activități de management și să se stabilească măsuri specifice. În acest subcapitol se prezintă activitățile și măsurile specifice ce se vor implementa în Situl Uivar - Dinaș.

Activitățile specifice vor fi incluse în planurile anuale, iar măsurile specifice se vor reflecta în Regulamentul Ariei Protejate.

În tabelul de mai jos se prezintă activitățile necesare și măsurile specifice ce se impun pentru realizarea direcțiilor de management. În măsura în care în perioada de implementare se vor stabili alte activități și măsuri care necesită acordul și colaborarea factorilor interesați, administratorul se obligă să se consulte cu aceștia.

Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri de specifice

Tabel 27

Direcții de management definite în Planul operațional	Activități și măsuri specifice
Programul 1: Managementul biodiversității	
<p>1.1.Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de habitate de pajiști</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, informare-conștientizare - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru creșterea suprafeței de pajiște la minim 3000 hectare. - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru creșterea procentului de pajiște utilizată ca fâneată. - Încheierea unui protocol de colaborare cu Garda Forestieră pentru respingerea cererilor de punere în valoare a arborilor din afara fondului forestier, situați în Situl Uivar - Dinaș. - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru cartarea pâlcurilor de arbori existente, întocmirea de material informative bazate de hărți și utilizarea acestora în activitățile de informare - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru crearea de noi pâlcuri și aliniamente de arbori din specii autohtone repede crescătoare - plop, salcie et cetera. - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru sprijinirea autorităților locale în vederea derulării activităților de management a câinilor și pisicilor fără stăpân. - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru izolarea stâlpilor pentru transportul energiei electrice. - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru realizarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a pajiștilor umede și sărăturate prin obturarea canalelor de desecare de pe aceste pajiști, fără a se periclita integritatea terenurilor arabile și a construcțiilor limitrofe. <p>Măsuri specifice: Vezi fișele speciilor: păsări dependente de habitate de pajiști</p>

<p>1.2. Reglementarea activităților cinegetice și piscicole astfel încât să se asigure condițiile pentru conservarea speciilor de interes conservativ</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, informare-conștientizare - Încheierea unui protocol de colaborare cu asociațiile de vânatoare în vederea emiterii autorizațiilor de vânatoare la cioara de semăntură doar în afara perioadei 15 februarie – 15 octombrie, interzicerea vânătorii la și în apropierea - <200m, coloniilor de cuibărit și zonelor umede. <p>Vezi fișele speciilor: păsări dependente de habitate de pajiști, terenuri arabile și ape</p>
<p>1.3. Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de terenuri arabile</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, informare-conștientizare - Inițierea, sprijinirea și promovarea proiectelor și programelor pentru realizarea plantațiilor și a perdelelor forestiere pe terenuri arabile, cu specii autohtone, specifice tipului stațional. <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele speciilor: păsări dependente de terenuri arabile</p>
<p>1.4. Menținerea condițiilor favorabile pentru speciile dependente de habitate umede</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, informare-conștientizare - Încheierea unui protocol de colaborare cu Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare Filiala Timiș, pentru <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unui plan de acțiune în vederea eșalonării lucrărilor de întreținere a canalelor de desecare, astfel încât să se minimizeze impactul negativ asupra valorilor de biodiversitate • Identificarea celor mai bune soluții tehnice de întreținere a canalelor astfel încât să se minimizeze impactul negativ asupra valorilor de biodiversitate - exemplu: decolmatarea de pe o singură latură a canalului, et cetera. <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele speciilor: păsări dependente de ape.</p>
<p>1.5. Menținerea condițiilor favorabile pentru habitatul 1530* - Pajiști și mlaștini sărăturate Panonice și Ponto-Sarmatice</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, informare-conștientizare <p>Măsuri specifice:</p> <p>Vezi fișele habitatului: păsări dependente de habitate de pajiști</p>

Măsuri de management -definite în Planul operațional-	Activități și măsuri specifice
Programul 2: Informare, conștientizare	
2.1. Identificarea și planificarea celor mai eficiente metode și acțiuni de comunicare cu diferitele grupuri de factori interesați	Activități de management: - Elaborare Strategie de comunicare
2.2. Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul Sitului Uivar – Dinaș, precum și la oportunități de finanțare legate de conservarea speciilor.	Activități de management : - Stabilirea unui punct de informare pentru factorii interesați - Alocarea a minim 2 ore pe săptămână pentru informarea/consultarea factorilor interesați.
2.3. Organizarea de evenimente de conștientizare, legate de situl Uivar - Dinaș	Activități de management recomandate: - Informarea periodică a tuturor proprietarilor, administratorilor de resurse și a autorităților locale cu privire la necesitatea menținerii arborilor din afara fondului forestier, situați în Situl Uivar – Dinaș Derularea de activități de conștientizare cu privire la utilizarea resturilor vegetale din agricultură și zootehnie ca alternative la depozitarea lor ilegală în bălți și canale
2.4. Oferirea de informații despre valorile naturale și promovarea includerii lor în strategiile și programele de dezvoltare ale județului și regiunii	Activități de management: - Participarea activa la elaborarea strategiilor locale și regionale
2.5. Organizarea de activități de educație ecologică pentru diferite grupe de vârstă	Activități de management: - Realizarea a minim 5 evenimente educative

Măsuri de management -definite în Planul operațional-	Activități și măsuri specifice
Programul 3: Administrare	
3.1. Asigurarea respectării regulamentului și planului de management a Sitului Uivar – Dinaș.	Activități de management: - Participare la procedura de reglementare pentru planurile și proiectele prevăzute a se implementa în Situl Uivar – Dinaș

3.2. Identificarea de surse de finanțare și elaborarea de proiecte pentru asigurarea resurselor necesare menținerii unei echipe minime de management al Sitului Uivar – Dinaș, precum și pentru implementarea măsurilor de management	Activități de management: - Elaborare de proiecte
3.3. Asigurarea instruirii periodice a personalului implicat în administrarea Sitului Uivar - Dinaș	Activități de management: - Participarea la evenimente de formare profesională
3.4. Încheierea de contracte de parteneriat cu universități. Organizații Non Guvernamentale și alte entități în vederea eficientizării asigurării resurselor necesare pentru management și implementarea planului de management	Activități de management: - Încheierea de parteneriate
3.5. Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lor, în funcție de necesități	Activități de management: - Elaborare plan de lucru anual și planuri de lucru lunare

Măsuri de management -definite în Planul operațional-	Activități și măsuri specifice
Programul 4: Monitorizare și evaluare	
4.1. Implementarea Planului de Monitoring al Sitului Uivar - Dinaș	Activități de management: - Inițierea și sprijinirea de programe și proiecte pentru implementarea Planului de Monitorizare
4.2. Evaluarea eficienței managementului Sitului Uivar - Dinaș	Activități de management: - Implementarea Programului de Monitorizare a Eficienței Managementului
4.3. Analiza rezultatelor monitorizărilor și îmbunătățirea măsurilor de management utilizând informațiile din analize	Activități de management: - Actualizarea măsurilor de management, dacă se impune, în conformitate cu rezultatele activităților de monitorizare

E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT

E.1. Sistemul de luare a deciziilor

Deciziile, privind implementarea Planului de Management, vor fi luate de către Administrator, cu respectarea legislației în vigoare, așa cum este prezentată în Capitolul B.1.5.

Pentru toate acțiunile de management, respectiv pentru inițierea și implementarea de proiecte pe teritoriul sitului Uivar - Dinaș, Administratorul se va consulta cu proprietarii și administratorii de terenuri.

Pentru asigurarea respectării prevederilor Planului de Management, Administratorul va colabora cu autoritățile ce au responsabilități de control și cu autoritățile locale, care trebuie să asigure, conform legii, respectarea statutului de arie protejată.

E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management

Suma minimă necesară pentru managementul la nivel optim a sitului Uivar - Dinaș este de 560.356 lei pentru următorii cinci ani. Pentru realizarea în condiții minime a activităților de management este necesară o sumă de 526.722 lei, până în anul 2020.

Necesarul de resurse financiare pentru managementul sitului Uivar – Diniș

Tabel 28

Categoriile cheltuielii	Prioritate	Salarii - lei -	Cheltuieli operaționale - lei -	Total - lei -	Mediu anual - lei -
Nivel optim					
Cheltuieli directe		180205	330451	179483	35897
Cheltuieli monitorizare				331173	66235
Cheltuieli indirecte				49700	9940
Total buget plan management ron				560356	112071
Total buget plan management euro				125923	25185
Nivel critic					
Cheltuieli directe		150664	326358	145849	29170
Cheltuieli monitorizare				331173	66235
Cheltuieli indirecte				49700	9940
Total buget plan management ron				526722	105344
Total buget plan management euro				118364	23673
Disponibil	Optim			0	0
	Critic			0	0
Diferență de acoperit	Optim			560356	112071
	Critic			526722	105344

Deși Planul de Management a fost elaborat pentru o perioadă de 10 ani, pentru că Planul Operațional este elaborat pentru o perioadă de cinci ani, necesarul financiar este estimat pentru perioada de implementare a Planului Operațional.

Necesarul de resurse financiare a fost calculat estimându-se cheltuielile recurente, precum și cele necesare pentru realizarea măsurilor de management și pentru activitățile administrative. Sumele necesare pentru realizarea acțiunilor importante, considerate prioritate 1 și 2, în Planul Operațional, sunt considerate critice pentru managementul eficient al Ariei Protejate. Sumele estimate pentru acțiunile încadrate la prioritatea 3 sunt importante și sunt incluse în necesarul stabilit pentru nivelul optim de finanțare. Acțiunile cu prioritate 1 sunt cele pentru care este necesar să fie asigurate resurse financiare la nivel critic.

Evaluarea necesarului financiar pentru activitatea de monitorizare a fost făcută pornind de la periodicitatea activităților de monitoring.

Având în vedere faptul că unele cheltuieli se fac punctual, pentru o anumită măsură într-un anumit an, sau serie de ani, estimarea necesarului mediu anual a fost făcută plecând de la necesarul pe toată perioada de implementare a Planului Operațional, împărțindu-se la numărul de ani.

Pentru a implementa Planul de Management, la nivel minim, este nevoie de angajarea a unui specialist în arii protejate și a unui ranger, cu norme parțiale.

Calculul necesarului de personal pentru implementarea activităților critice de management

Tabel 29

Postul	Grad de ocupare a postului – nivel minim
Specialist Ariei Protejate	0,2
Ranger	0,2

E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management

Pentru a fi urmărit, în mod continuu și coerent, modul în care, prin acțiunile de management planificate, se realizează obiectivele Ariei Protejate, a fost elaborat Planul de monitoring prezentat în Anexa 2- Plan de monitoring.

Întrucât resursele de management sunt limitate, acest plan prevede, în principal, monitorizarea aspectelor legate de biodiversitate și de principalele activități umane, care sunt sau pot deveni presiuni/amenințări la adresa valorilor de biodiversitate.

Situația de referință, pentru indicatorii identificați în acest plan, a fost stabilită, fie prin inventarierea de teren realizate în anul 2015, fie prin colectarea informațiilor pe perioada elaborării Planului de Management. Pentru acțiunile la care nu există date privind situația de referință, se recomandă realizarea de studii pentru stabilirea acestora. Indicatorii de succes sunt cei menționați în planul operațional.

O dată la trei ani este recomandată realizarea de inventarii complete, utilizând metodologiile de la inventarierea din 2015. Având în vedere faptul că raportările către Comisia Europeană se fac din șase în șase ani, se urmărește ca, pentru fiecare raportare, să existe două monitorizări în această perioadă. Ideal, în situația în care există fonduri suficiente, majoritatea monitorizărilor ar trebui făcute anual. Din lipsa certitudinii asigurării cu fonduri, s-au stabilit frecvențe de monitorizare după două criterii: optim și minim.

Administratorul va analiza rezultatele monitorizării și va adapta măsurile de management pentru a crește eficiența acestora. Rezultatele analizelor vor fi extrem de importante la revizuirea Planului Operațional după primii cinci ani de implementare a Planului de Management.

Bibliografie

1. Cambroux, I., Schwoerer C., 2007 – Evaluarea statutului de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar din România – ghid metodologic, Editura Balcanio, Timișoara, România.
2. Chiriță C., - 1967, *Solurile României : cu un determinant în culori*, Editura Agro-Silvică, București.
3. Chapin, F. S., E. S. Zavaleta, et al. 2000: *Consequences of changing biodiversity* 242p.
4. Doniță, N., Popescu, A., Paucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I., 2005: *Habitatele din România*, Bucuresti, 496p.
5. Doniță N., Popescu A., Paucă-Comănescu M., Mihăilescu S., Biriș I. A. 2006. *Modificări conform amendamentelor propuse de România și Bulgaria la Directiva Habitate (92/43/EEC)*. Ed. Tehnică Silvică, București, 95 p.
6. Florea N., 1997. *Degradarea terenurilor și ameliorarea solurilor*, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” – București, Facultatea de Geografie-Turism, Sibiu, 217 pp.
7. Florea N., I. Munteanu, C. Rapaport, C. Chițu și M. Opriș - 1968, *Geografia solurilor României*, Editura Științifică, București.
8. Florea N., Munteanu I. - 2012, *Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor*, Editura Sitech, Craiova.
9. Frăsineanu Mihaela, - 2008, *Râurile României*, Edit. Fundației România de Măine, București.
10. Grigoraș, C., Vlăduț, Alina, Boengiu, S., Grigoraș, Elena Narcisa - 2006, *Solurile României*, Edit. Universitaria, Craiova.
11. Iordan I., - 2009, *Geografia utilizării terenurilor - categorii geografice de terenuri*, Edit. Fundației România de Măine, București.
12. Lazăr.G, ș.a., 2007: ”Habitare prioritare alpine, subalpine și forestiere din România” Amenințări potențiale, Brașov, 199p.
13. Mihăilescu V., - 1969, *Geografia fizică a României*, Edit. Științifică, București.
14. Mihăilescu Simona, 2009, *Characterization and distribution in Romania of the priority Natura 2000 habitat: Pannonic and Ponto-Sarmatic salt-steppes and salt-marshes. 2nd European Congress of Conservation Biology „Conservation biology and beyond: from science to practice”*, Praga, Republica Cehă, 1-5 sept. 2009, Book of Abstracts, p.211
15. Naeem, S., L. J. Thompson, et al. 1995: *Empirical Evidence that Declining Species Diversity May Alter the Performance of Terrestrial Ecosystems*. 347p
16. Neumann, H. 1998. *Fauna de lepidoptere a zonelor sărăturoase din Câmpia Banatului*. – Analele Banatului 4: 185–212.
17. OPREA A., 2005. Lista critică a plantelor vasculare din România, Iași: Edit. Univ. “Alexandru Ioan Cuza”, 668 p.
18. Palatitz, P. 2012. *A kék vércse (Falco vespertinus) védelmének tudományos megalapozása [Scientific basis of Red-footed Falcon conservation]*. – PhD thesis, Szent István University, Gödöllő, pp. 128
19. Péter Palatitz, Szabolcs Solt, Éva Horváth & László Kotymán 2015. *Hunting efficiency of Red-footed Falcons in different habitats*. – Ornis Hungarica 23(1): 32–47.
20. Petrisor A.-I., - 2010, *Using Geographical Information Systems to assess the coverage of wetland biodiversity by Natura 2000 sites within the biogeographical regions of Romania*, Environmental Engineering and Management Journal 9(2):269-273.

21. Pop I., 2002. *Vegetația solurilor sărăturate din România. Contribuții Botanice*, XXX(2) - 1999-2000: 285-332, Grădina Botanică "Alexandru Borza" Cluj-Napoca.
22. Posea Gr. - 1997, *Câmpia de Vest a României*, Editura Fundației "România de Mâine", București
23. Rusu I., - 2004, *Pedologie : solurile României*, Edit. Eurobit, Timișoara.
24. Sârbu A., Sârbu I., Oprea Ad., Negrean G., Cristea V., Coldea Gh., Cristurean I., Popescu Gh., Oroian S., Tănase C., Bartók K., Gafta D., Anastasiu P., Crișan Fl., Costache I., Goia I., Marușca Th., Oțel V., Sămărghițan M., Hențea S., Pascale G., Răduțoiu D., Baz Ad., Boruz v., Pușcas M., Hirițiu M. & Frink J. 2007. *Arii speciale pentru protecția și conservarea plantelor în România*. București, Ed. Victor B. Victor, 396 p
25. Stanciu, E., și Florescu, F., 2009 : *Ariile protejate din România, Noțiuni introductive*, Brasov, 84p.
26. Thiry, E., 2007: *Ghid metodologic pentru realizarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000*, Timișoara, 113p.
27. Ujvari I., - 1972, *Geografia apelor României*, Edit. Științifică, București.
28. Ujvari. I., - 1959, *Hidrografia R.P.R*, Edit. Științifică, București.
29. WWF International & The World Bank - 2007, "Management Effectiveness Tracking Tool – Reporting Progress at Protected Area Sites: A II a ediție. The Management Effectiveness Tracking Tool a fost dezvoltat de Sue Stolton, Marc Hockings, Nigel Dudley, Kathy MacKinnon, Tony Whitten și Fiona Leverington.
30. *** 1988, *Geografia României*, vol. III.
31. ***<http://natura2000.mmediu.ro/site/125/rosipa0067.html>.
32. *** <http://natura2000.mmediu.ro/site/125/rosici0109.html>.
33. *** <http://www.icpa.ro>

I. SPECII DEPENDENTE DE PAJIȘTI

Barză albă - *Ciconia ciconia*, **Acvilă țipătoare mică** - *Aquila pomarina*, **Erete alb** - *Circus macrourus*, **Erete sur** - *Circus pygargus*, **Vânturel de seară** - *Falco vespertinus*, **Sfrâncioc roșiatic** - *Lanius collurio*, **Sfrâncioc cu frunte neagră** - *Lanius minor*, **Șerpar** - *Circaetus gallicus*, **Dumbrăveancă** - *Coracias garrulus*, **Barză neagră** - *Ciconia nigra*, **Fâsă de câmp** - *Anthus campestris*, **Fluierar de mlaștină** - *Tringa glareola*, **Bătăuș** - *Philomachus pugnax*, **Piciorong** - *Himantopus himantopus*, **Cioară de semănătură** - *Corvus frugilegus*, **Turturică** - *Streptopelia turtur*, **Egretă mică** - *Egretta garzetta*.

Tabel 30

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori relevanți	Stare actuală	Valoarea indicatorului pentru starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
Pajiști naturale sau seminaturale cu tufișuri și arbori	Suprafața pajiștilor naturale sau seminaturale	2250	4500	Toate speciile.
	% pajiște utilizată ca fâneață	Sub 5%	10 - 20%	<i>Ciconia ciconia</i> , <i>Falco vespertinus</i> , <i>Corvus frugilegus</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i> , <i>Ciconia nigra</i> , <i>Aquila pomarina</i>
	% pajiște abandonată	0%	0%	<i>Ciconia ciconia</i> , <i>Falco vespertinus</i> , <i>Corvus frugilegus</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i>
	% pajiște cu nivel natural de băltire temporară	100%	100%	<i>Egretta garzetta</i> , <i>Himantopus himantopus</i> , <i>Tringa glareola</i> ,

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori relevanți	Stare actuală	Valoarea indicatorului pentru starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
				<i>Falco vespertinus</i> , <i>Philomachus pugnax</i> , <i>Ciconia ciconia</i> , <i>Ciconia nigra</i>
	% pajiște cu compoziție naturală	100%	100%	Toate speciile.
	Nivelul de încărcare cu Unitate Vită Mare a pajiștilor	De determinat	Între 0,3 și 1 Unitate Vită Mare	Toate speciile.
	% acoperire cu vegetație forestieră - arborescentă	0,8%	0,5-1,0%	<i>Falco vespertinus</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i> , <i>Coracias garrulus</i> , <i>Corvus frugilegus</i> , <i>Streptopelia turtur</i>
	% acoperire cu vegetație arbustivă	De determinat la prima monitorizare	0,5-1,0%	<i>Falco vespertinus</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i>
	Suprafețe de pajiște incendiate anual	De determinat la prima monitorizare	0 hectare	Toate speciile.
	Suprafețe de pajiște tratate anual cu pesticide	De determinat la prima monitorizare	0 hectare	Toate speciile.
	Numărul mediu al câinilor ciobănești de la stâne	De determinat la prima monitorizare	Maxim 3	<i>Anthus campestris</i>
	Numărul mediu la hectar al câinilor ciobănești fără jujeu și al câinilor fără stăpân observați anual	De determinat la prima monitorizare	0	<i>Anthus campestris</i>

Măsuri de management:

- Menținerea suprafețelor de pajiște din Situl Uivar - Dinaș.
- Extinderea intravilanului se va face doar în afara suprafețelor de pajiște.
- Amplasare balastierelor se va realiza doar în afara sitului. Balastierele din imediata apropiere a sitului se vor realiza doar cu respectarea condițiilor necesare pentru speciile de păsări.
- Amplasarea culturilor energetice doar în afara habitatelor de pajiști din Situl Uivar – Dinaș.
- Împădurirea terenurilor declarate degradate conform legii se va face doar pe suprafețe mai mici de 0,5 hectare. Suprafața cumulată a zonelor împădurite să fie de maxim 1ha la 100 hectare. Împădurirea acestor terenuri se va face doar cu specii autohtone, corespunzătoare tipului stațional.
- Managementul activ al habitatelor de pajiști prin pășunat și/sau cosit.
- Menținerea bălților temporare de pe pajiști. Nu se vor face lucrări de drenare a acestora.
- Menținerea compoziției naturale a pajiștilor prin menținerea nivelului actual al pânzei de apă freatică.
- Supraînsămânțarea pajiștilor se va face doar cu specii autohtone, cu semințis cules de pe pajiștea care urmează a fi supraînsămânțat sau de pe altă pajiște din sit, și fără lucrări de pregătire a terenului - arat, discuit, greblat et cetera.
- Menținerea unui nivel de încărcare a pajiștilor între 0,3 și 1 Unitate Vită Mare.
- Pășunatul animalelor domestice pe pajiști se va face doar în perioada 20 aprilie – 10 noiembrie.
- Menținerea vegetației lemnoase arborescente și arbustivă existente, astfel încât să se asigure un procent de acoperire cu vegetație lemnoasă arborescentă de 0,5% – 1% și arbustivă de 0,5% – 1% , din suprafața fiecărui trup de pajiște.
- Îndepărtarea vegetației uscate de pe pajiști se va face doar prin cosit și adunat. Nu se permite incendierea.
- Îndepărtarea vegetației uscate de pe terenurile arabile se face doar prin colectat sau măcinare și încorporare în sol. Nu se permite incendierea miriștilor și vegetației uscate.
- Nu se admite utilizarea pesticidelor pe pajiști.
- Folosirea a maxim 3 câini ciobănești la fiecare stână. Portul jujeului regulamentar este obligatoriu.
- Derularea acțiunilor de vânatoare la ciori de semănătură - *Corvus frugilegus*, se va face doar între 16 octombrie – 14 februarie, adică în afara perioadelor de cuibărire a speciilor protejate cuibăritoare în coloniile de ciori: vânturel de seară, vânturel roșu, ciuf de pădure, 15 februarie – 15 august, dar și în afara perioadei de aglomerare a vântureilor de seară – 15 august – 15 octombrie. Nu se va face vânatoare în apropierea <200 m, coloniilor de cuibărit.
- Scoaterea ovinelor la mișcare pe timpul iernii, 01 noiembrie – 01 martie, se va face doar pe o suprafață delimitată corespunzător și declarată la primărie, care să nu ocupe mai mult de 15% din suprafața trupului de pășune, și care se va schimba anual.
- Practicarea sporturilor cu motor este permisă doar în afara sitului, în locuri special amenajate.

Activități specifice:

- Act pentru prevenirea tăierii de arbori:

- Încheierea unui protocol de colaborare cu Garda Forestieră pentru respingerea cererilor de punere în valoare a arborilor din afara fondului forestier, situați în Situl Uivar – Dinaș;
  - Informarea periodică a tuturor proprietarilor, administratorilor de resurse și a autorităților locale cu privire la necesitatea menținerii arborilor din afara fondului forestier, situați în Situl Uivar – Dinaș;
  - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru cartarea pâlcurilor de arbori existente, întocmirea de material informativ bazate de hărți și utilizarea acestora în activitățile de informare.
- Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru crearea de noi pâlcuri și aliniamente de arbori din specii autohtone repede crescătoare - plop, salcie etc.
  - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru sprijinirea autorităților locale în vederea derulării activităților de management a câinilor și pisicilor fără stăpân.
  - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru creșterea suprafeței de pajiște la minim 3000 hectare.
  - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru izolarea stâlpilor pentru transportul energiei electrice.
  - Încheierea unui protocol de colaborare cu asociațiile de vânătoare în vederea emiterii autorizațiilor de vânătoare la cioara de semănătură doar în afara perioadei 15 februarie – 15 octombrie, interzicerea vânătorii la și în apropierea -<200m- coloniilor de cuibărit și zonelor umede.
  - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru creșterea procentului de pajiște utilizată ca fâneață.
  - Inițierea și sprijinirea de proiecte și programe pentru realizarea lucrărilor de reconstrucție ecologică a pajiștilor umede și sărăturate prin obturarea canalelor de desecare de pe aceste pajiști, fără a se periclita integritatea terenurilor arabile și a construcțiilor limitrofe.

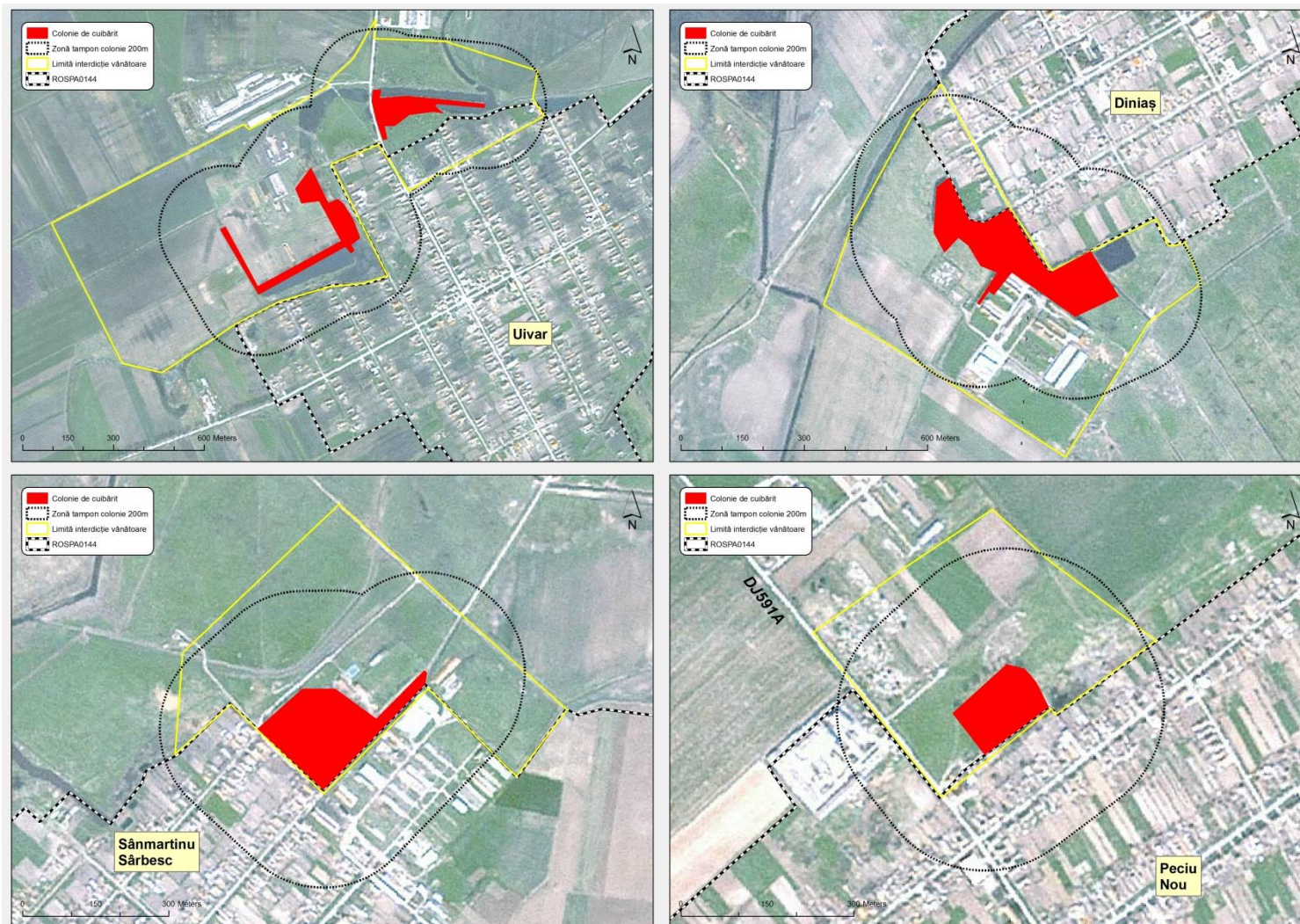

Figura 1: Localizarea coloniilor de vânturel de seară și a zonelor în care este interzisă vânătoarea în situl Uivar – Diniaș

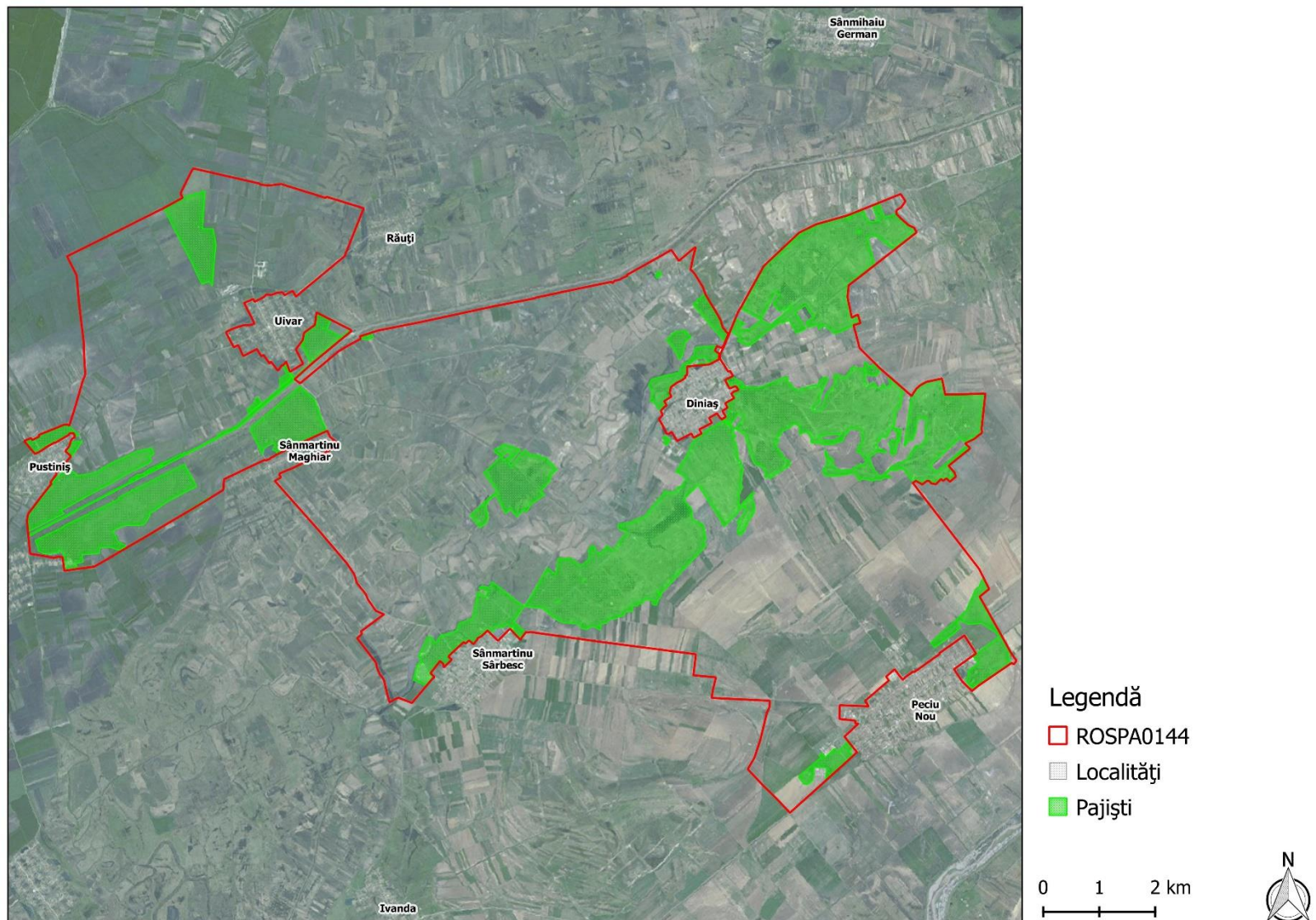

Figura 2. Localizarea pajiștilor în situl ROSPA0144 Uivar-Dinaș

II. SPECII DEPENDENTE DE TERENURI ARABILE

Barză albă - *Ciconia ciconia*, **Acvilă țipătoare mică** - *Aquila pomarina*, **Erete alb** - *Circus macrourus*, **Erete sur** - *Circus pygargus*, **Vânturel de seară** - *Falco vespertinus*, **Sfrâncioc roșiatic** - *Lanius collurio*, **Sfrâncioc cu frunte neagră** - *Lanius minor*, **Șerpar** - *Circaetus gallicus*, **Cocor** - *Grus grus*, **Cioară de semănătură** - *Corvus frugilegus*, **Turturică** - *Streptopelia turtur*.

Tabel 31

Cerințele specifice ale speciilor privind habitatul	Indicatori posibili	Stare actuală	Valoarea indicatorului pentru starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
Terenuri arabile caracterizate printr-un mozaic de parcele de culturi de păioase și leguminoase perene, în alternanță cu vegetație lemnoasă arbustivă și arborescentă.	Suprafață teren arabil	6025	Maxim 4500 hectare	Toate speciile
	Procente pe categorii de culturi	De determinat	Min 20% leguminoase perene sau mixturi cu iarbă Min 30 % păioase Maxim 20% alte culturi	Toate speciile.
	Gradul de acoperire cu vegetație lemnoasă - arborescentă	0,8%	0,5-1,0%	<i>Falco vespertinus</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i> , <i>Coracias garrulus</i> , <i>Corvus frugilegus</i> , <i>Streptopelia turtur</i>
	Gradul de acoperire cu vegetație lemnoasă - arbustivă	De determinat la prima monitorizare	1-2%	<i>Falco vespertinus</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i>
	Suprafețe arabile incendiate anual	De determinat la prima monitorizare	0	Toate speciile
	Suprafețe arabile pe care au fost aplicate rodenticide	De determinat la prima monitorizare	0	<i>Circus macrourus</i> , <i>Circus pygargus</i> , <i>Falco vespertinus</i> , <i>Ciconia ciconia</i> , <i>Circaetus gallicus</i> , <i>Corvus frugilegus</i> , <i>Aquila pomarina</i>

Măsuri de management:

- Proprietățile din sit, cu o suprafață mai mare de 100 hectare vor fi cultivate anual cu următorul asortiment de categorii de culturi - minim 20% leguminoase perene sau mixturi cu iarbă, minim 30 % păioase, minim 10% pârlăgă, maxim 20% porumb și floarea soarelui.
- Proprietățile din sit cu o suprafață mai mică de 100 hectare vor fi cultivate, în următorii 10 ani, cu următorul asortiment de categorii de culturi - minim 20% leguminoase perene sau mixturi cu iarbă, minim 30 % păioase, minim 10% pârlăgă, maxim 20% porumb și floarea soarelui.
- Menținerea vegetației lemnoase arborescente și arbustive de pe terenurile arabile.
- Îndepărtarea vegetației uscate de pe terenurile arabile, se va face doar prin cosit și adunat. Nu se permite incendierea.
- Utilizarea substanțelor chimice în agricultură se va face doar în condițiile și cantitățile specificate de producător.
- Nu se permite folosirea rodenticidelor pe suprafețele arabile din Situl Uivar – Dinaș.
- Utilizarea dispozitivelor de avertizare a faunei în timpul cositului și recoltatului cu utilaje.

Acțiuni de management:

- Inițierea, sprijinirea și promovarea proiectelor și programelor pentru realizarea plantațiilor și a perdelelor forestiere pe terenuri arabile, cu specii autohtone, specifice tipului stațional.

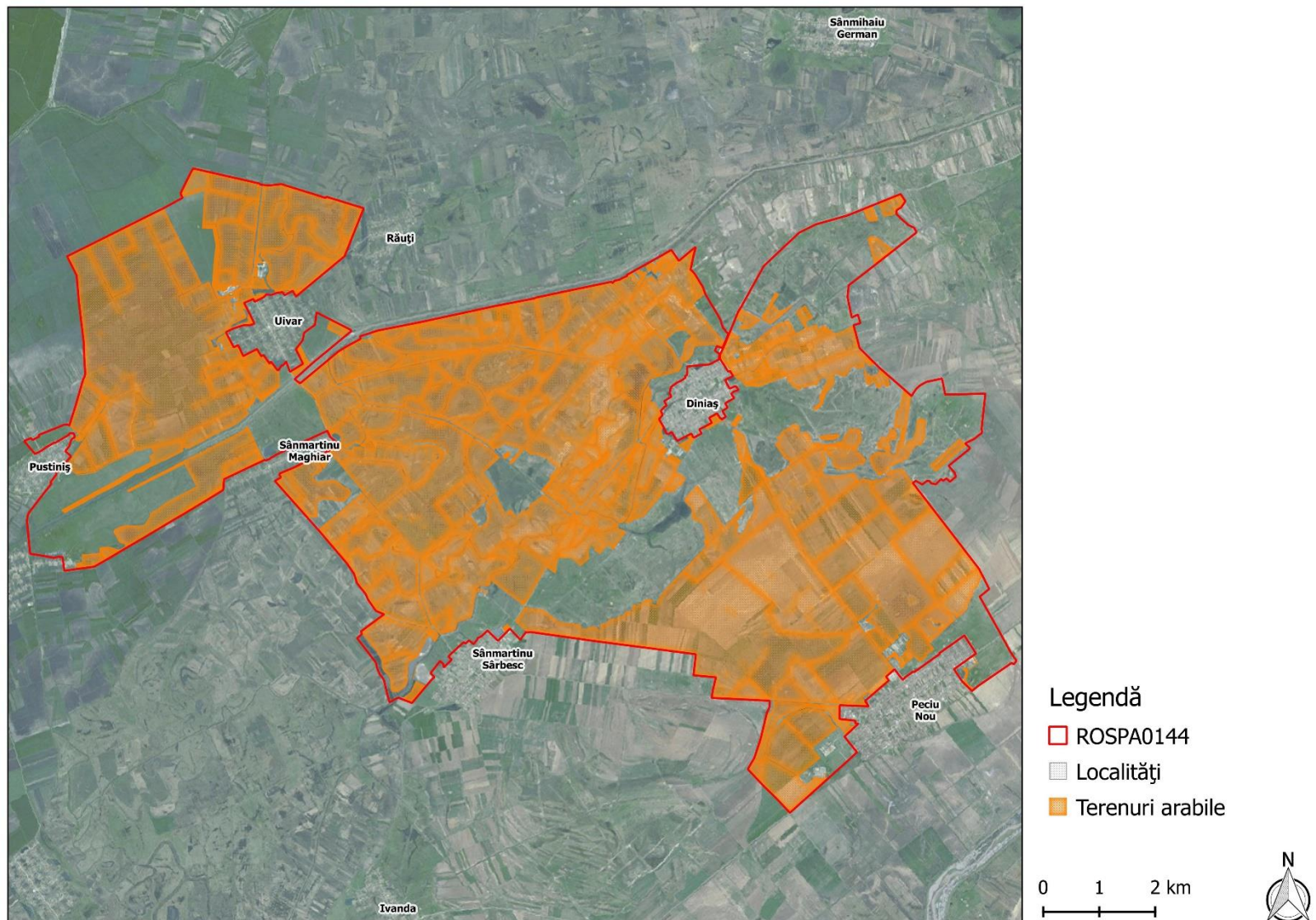

Figura 3 Localizarea terenurilor arabile în situl ROSPA0144 Uivar-Dinaș

III. SPECII DEPENDENTE DE APE

Barză albă - *Ciconia ciconia*, **Barză neagră** - *Ciconia nigra*, **Egretă mică** - *Egretta garzetta*, **Piciorong** - *Himantopus himantopus*, **Stârc de noapte** - *Nycticorax nycticorax*, **Bătăuș** - *Philomachus pugnax*, **Fluierar de mlaștină** - *Tringa glareola*, **Vânturel de seară** - *Falco vespertinus*.

Tabel 32

Habitatul	Indicatori posibili	Starea actuală	Valoarea indicatorului pentru starea de conservare favorabilă	Relevant pentru speciile:
Ape dulci stătătoare, eutrofe, de mică adâncime și mlaștini cu vegetație submergentă, plutitoare, emergentă și vegetație specifică de țărm - exemplu: stufăriș, densă și abundentă.	Suprafața luciului de apă	30ha	30 hectare	Toate speciile
	Procent de apă cu adâncimea de 1-25 cm	30%	30%	<i>Himantopus himantopus</i>
	Lungimea canalelor cu apă temporară - vezi harta	36 km	36 km	Toate speciile
	Suprafața habitatului acoperită cu vegetație emergentă - <i>Typha</i> , <i>Phragmites</i> și submergentă - <i>Nymphaea</i> , <i>Utricularia</i> și <i>Ceratophyllum</i>	De determinat	Max 25%	Toate speciile
	Prezența vegetației lemnoase arborescente în apropiere	Prezență	Prezență	<i>Nycticorax nycticorax</i>
	Suprafața habitatului acoperită cu vegetație emergentă afectată de incendieri	0 hectare	0 hectare	Toate speciile
	Concentrația în nitriți și nitrați a apei	De determinat la prima monitorizare	Max 50 mg/l	Toate speciile

Masuri și acțiuni de management:

- Menținerea suprafeței cumulate a luciului de apă și a stufărișului din lacuri și bălți, la nivelul celui din anul 2015 - 30 hectare.
- Menținerea a 30% din suprafața luciului de apă din lacuri și bălți, la o adâncime situată între 1 și 25 cm.
- Menținerea lungimii canalelor cu apă temporară, la un nivel maxim cu cel al anului 2015 - 36 km. – vezi figura 2.
- Menținerea zonelor de stufăriș existente. Interzicerea incendierii.
- Nu vor fi realizate lucrări hidrotehnice și de îmbunătățiri funciare care să ducă la scăderea nivelului apei din bălți, lacuri și canale.
- Nu vor fi realizate lucrări hidrotehnice și de îmbunătățiri funciare care să ducă la creșterea adâncimii de construcție a canalelor față de nivelul existent în 2015.
- Menținerea vegetației forestiere existente, de-a lungul cursurilor de apă și a canalelor, în Situl Uivar - Dinaș.
- Depozitarea deșeurilor doar în afara habitatelor acestor specii, în conformitate cu legislația actuală privind deșeurile.
- Interzicerea vânătoarei în zonele umede și în imediata vecinătate ale acestora - <200m – figura 1 -.
- Lucrările de întreținere a canalelor de desecare se vor face eșalonat, cel mult 30 % din canale la fiecare 5 ani, de către detinatorul canalului, cu consultarea Custodelui.

Activități specifice:

- Derularea de activități de conștientizare cu privire la utilizarea resturilor vegetale din agricultură și zootehnie ca alternative la depozitarea lor ilegală în bălți și canale.
- Încheierea unui protocol de colaborare cu Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare Filiala Timiș, pentru
  - elaborarea unui plan de acțiune în vederea eșalonării lucrărilor de întreținere a canalelor de desecare, astfel încât să se minimizeze impactul negativ asupra valorilor de biodiversitate;
  - Identificarea celor mai bune soluții tehnice de întreținere a canalelor astfel încât să se minimizeze impactul negativ asupra valorilor de biodiversitate - Exemplu: decolmatarea de pe o singură latură a canalului, etc.

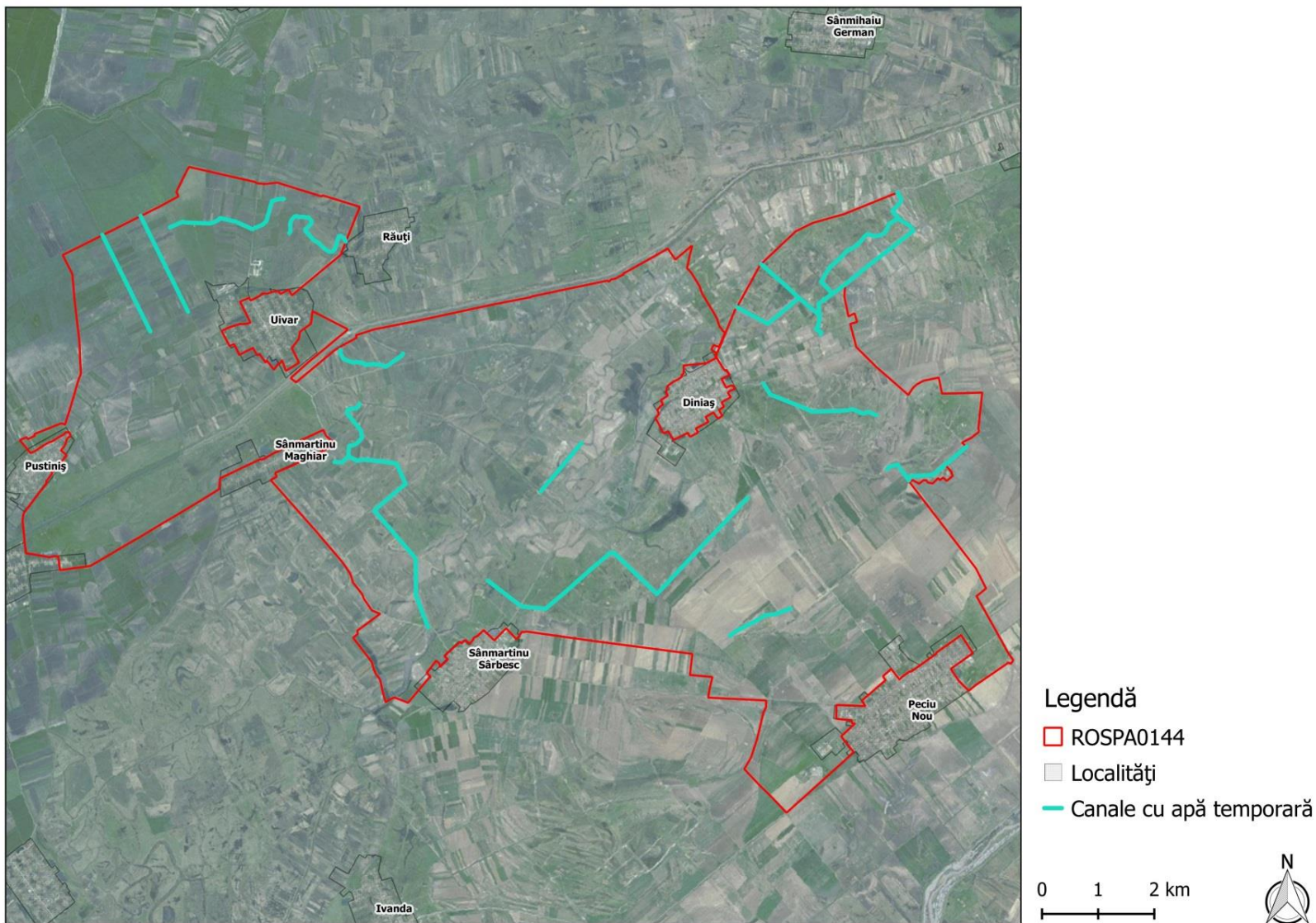

Figura 3. Localizarea canalelor cu apă temporară în situl Uivar – Dinaș

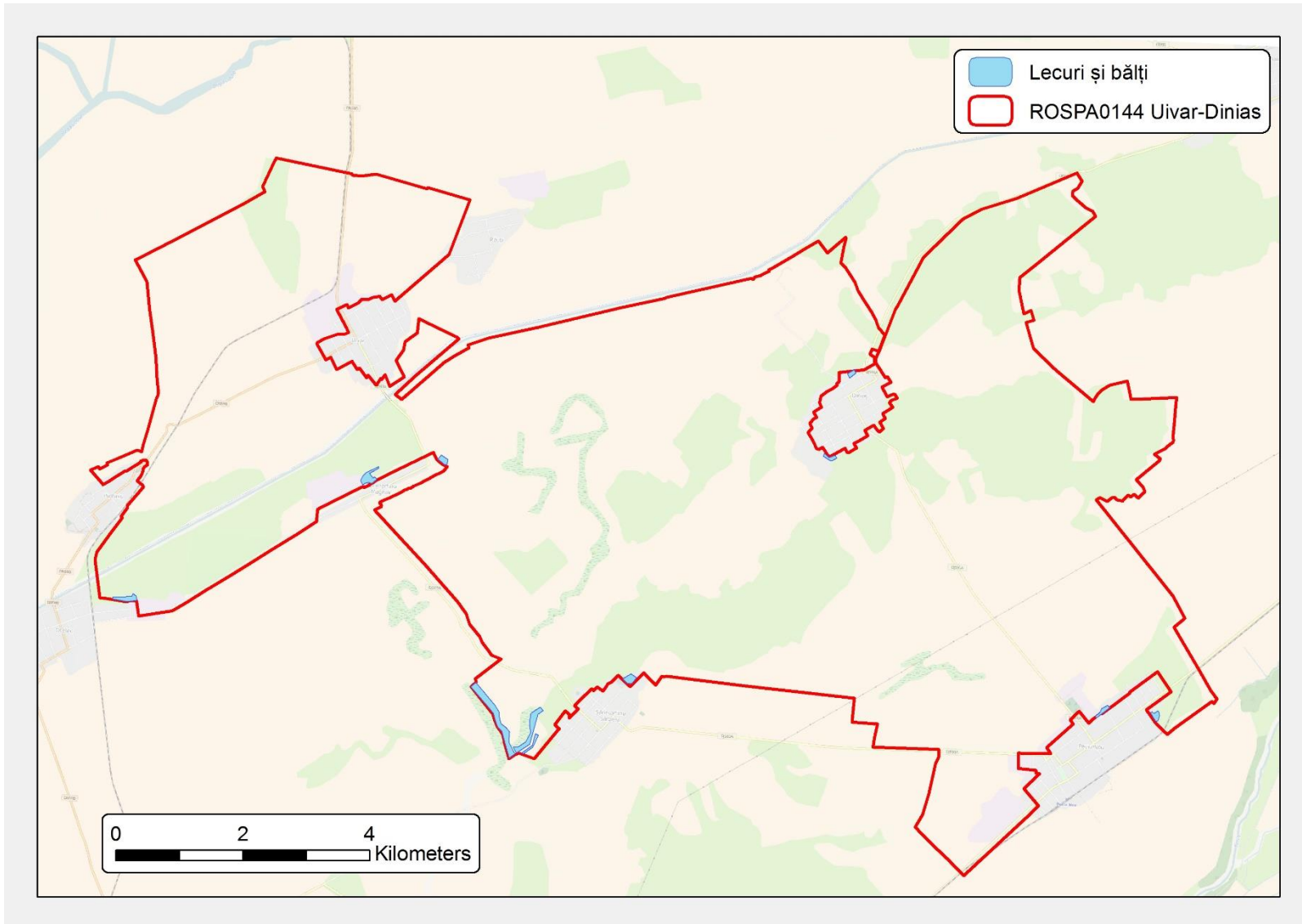

Figura 4. Localizarea lacurilor și bălților în situl Uivar – Diniaș

IV. Habitat 1530* - Pajiști și mlaștini sărăturate Panonice și Ponto-Sarmatice

Tabel 33

Indicatori relevanți	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Cantitatea de Unitate Vită Mare la hectar	De determinat la prima monitorizare	De determinat prin studiu silvopastoral	Gradul de încărcare pentru pășunat se va determina printr-un studiu silvopastoral de determinare a capacității de suport a habitatului 1530*
% pajiște abandonată	0%	0%	În prezent - anul 2015, toată suprafața este utilizată ca pășune.
% pajiște cu nivel natural de băltire temporară	De determinat la prima monitorizare	100%	
Suprafața ocupată cu drumuri de acces	1 hectare	0	
Gradul general de acoperire al stratului ierbos	99,5 %	peste 70%	
Gradul general de acoperire - indicele A-D, al stratului subarbustiv/arbustiv	0,5 %	mai puțin de 5%	

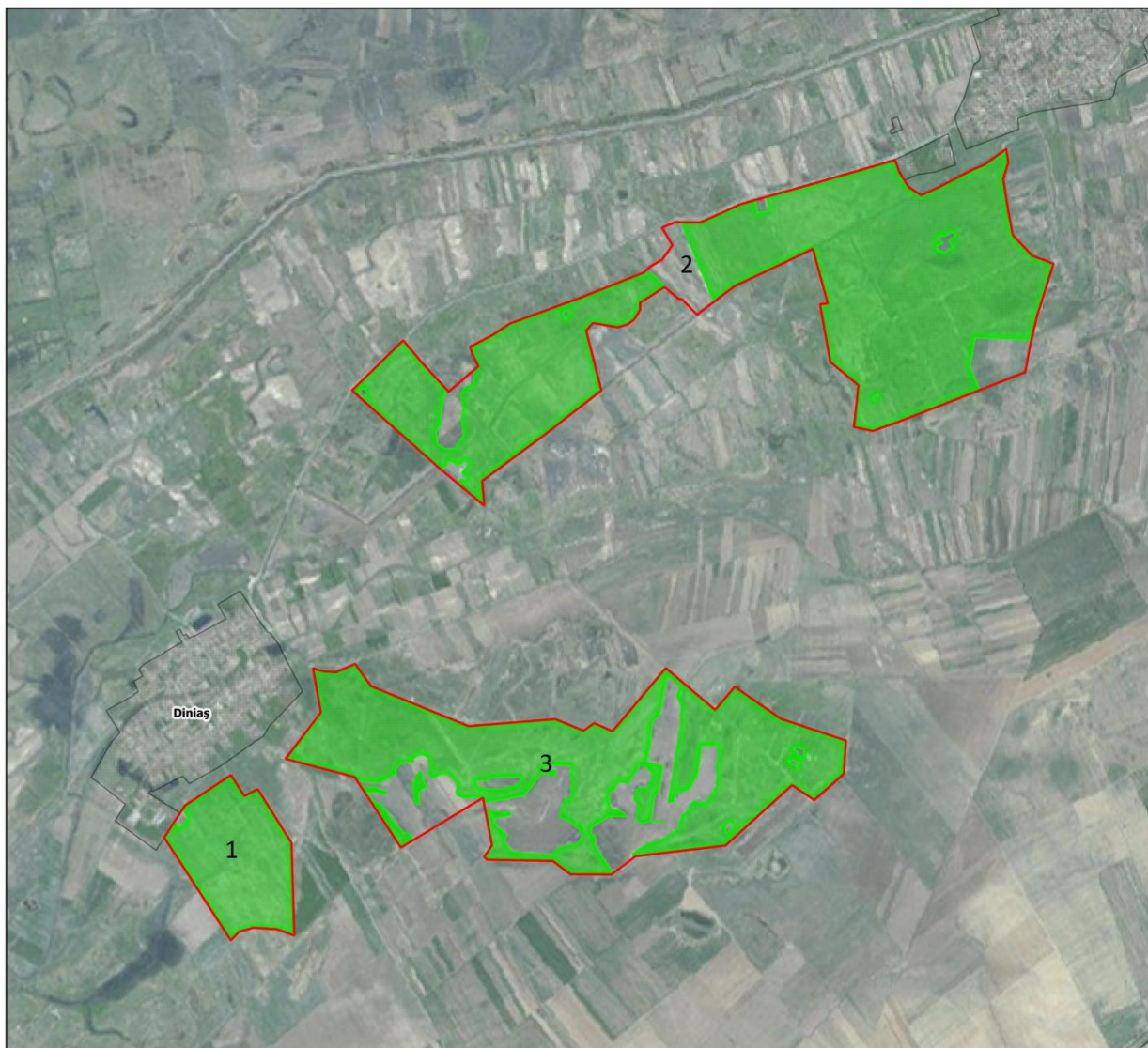
Măsuri de conservare specifice:

- Menținerea folosinței actuale a terenurilor ocupate cu habitat 1530*, în conformitate cu legislația în vigoare.
- Menținerea suprafeței actuale de habitat 1530*.
- Extinderea intravilanului doar în afara suprafețelor ocupate cu habitat 1530*.
- Pășunatul sub capacitatea maximă de suport a acestuia - dacă este determinate, în caz contrar se va permite pășunatul doar sub 1 Unitate Vită Mare/la ha.
- Menținerea suprafeței afectată de drumuri de acces.

- Interzicerea accesului cu mijloace de transport motorizat - inclusiv motociclete, vehicule de teren, et cetera, pe suprafața habitatului, în afara drumurilor de acces.
- Îndepărtarea vegetației uscate de pe pajiști se va face doar prin cosit și adunat. Nu se permite incendierea.
- Menținerea bălților temporare de pe pajiști. Nu se vor face lucrări de drenare a acestora.
- Menținerea proceselor de colmatare a șanțurilor de drenaj și de refacere a regimului hidric în sol. Aceasta masura exclude:
  - a) sănătatea sau siguranța publică;
  - b) anumite consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu;
  - c) alte motive imperative de interes public major asupra cărora s-a obținut punctul de vedere al Comisiei Europene.

Acțiuni de management:

- Determinarea capacității de suport a pajiștilor.

Harta de distribuție a habitatului 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto – sarmatice

Legendă

ROSCI0390

Localități

1530*

0 0.5 1 km

Figura 5. Localizarea habitatului 1530* în situl ROSCI0390 Sărăturile Dinaș

Planul de Monitorizare

Tabel 34

Valoarea de conservare	Întrebarea de monitorizare	Indicator	Situația de referință - 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea	Monitorizarea implementării Planului de management – direcția de management -	Perioada de monitorizare	Zile-om necesare pentru un an		Frecvența de monitorizare
									Minim	Optim	
Monitorizarea biodiversității											
Păsări dependente de pajiști	Păsările dependente de pajiști se mențin în stare bună?	Efective pe specii	Tabelul 18 și 19 din Planul de Management	Raport de cercetare	Inventariere pe teren	biolog	1.1.	Tot anul	90	120	anual
		Starea de conservare pe specii		Raport de cercetare	Inventariere pe teren	biolog	1.1.	Tot anul			anual
	Se mențin condițiile necesare pentru păsările dependente de pajiști?	Suprafața pajiștilor naturale sau seminaturale	2250	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.1.	Tot anul	1	1	anual
		Nivelul de încărcare cu Unitate Vită Mare a pajiștilor	De determinat la prima monitorizare	Registrul fermierilor	Extragere date	Specialist arii protejate	1.1.	Tot anul	1	1	anual
		% acoperire cu vegetație forestieră - arborescentă	0,8%	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.1.	Tot anul	1	1	Din 3 în 3 ani
		% acoperire cu vegetație arbustivă	De determinat la prima monitorizare	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.1.	Tot anul	1	1	Din 3 în 3 ani
Păsări dependente de terenuri arabile	Păsările dependente de terenuri arabile se mențin în stare bună?	Efective pe specii	Tabelul 18 și 19 din Planul de Management	Raport de cercetare	Inventariere pe teren	biolog	1.3.	Sezon de vegetație	*	*	anual
		Starea de conservare pe specii		Raport de cercetare	Inventariere pe teren	biolog	1.3.	Sezon de vegetație			anual

	Se mențin condițiile necesare pentru păsările dependente de arabile?	Suprafață teren arabil	6025	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.3.	Tot anul	1	1	anual
		Procente pe categorii de culturi	De determinat	Registrul fermei	Extragere date	Specialist arii protejate	1.3.	Tot anul	1	1	Anual
		Gradul de acoperire cu vegetație lemnoasă - arborescentă	0,8%	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.3.	Tot anul	1	1	Din 3 în 3 ani
		Gradul de acoperire cu vegetație lemnoasă - arbustivă	De determinat la prima monitorizare	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.3.	Tot anul	1	1	Din 3 în 3 ani
Păsări de habitate umede	Păsările dependente de habitate umede se mențin în stare bună?	Efective pe specii	Tabelul 18 și 19 din Planul de Management	Raport de cercetare	Inventariere pe teren	biolog	1.4.	Sezon de vegetație	*	*	anual
		Starea de conservare pe specii		Raport de cercetare	Inventariere pe teren	biolog	1.4.	Sezon de vegetație			anual
	Se mențin condițiile necesare pentru păsările dependente de habitate umede?	Suprafața luciului de apă	30ha	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.4.	Tot anul	1	1	anual
HABITATUL 1530* - Pajiști mlaștini sărăturate Panonice și Ponto-Sarmatice	Habitatul 1530* se menține în stare bună?	Suprafața	853 hectare	Raport de cercetare	Inventariere pe teren	biolog	1.1.	Tot anul	10	20	anual
		Starea de conservare	Tabelul 10 din Planul de Management	Raport de cercetare	Inventariere pe teren	biolog	1.1.	Tot anul			anual
	Se mențin condițiile necesare pentru păsările de pajști?	Suprafața ocupată cu drumuri de acces	1 hectare	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.1.	Tot anul	1	1	anual
		Nivelul de încărcare cu Unitate Vită Mare a pajștilor	De determinat la prima monitorizare	Registrul fermierilor	Extragere date	Specialist arii protejate	1.1.	Tot anul	1	1	anual

		% pajiște cu nivel natural de bălțire temporară	De determinat la prima monitorizare	Raport de teren	Inventariere pe teren	ranger	1.1.	Martie - mai	1	1	anual
Monitorizarea acțiunilor de management											
-	S-au realizat acțiunile de management propuse prin planul de management?	Minim 1 proiect pentru izolarea stâlpilor	0	Proces verbal de recepție	Extragere date	Specialist arii protejate	1.1.	Tot anul	1	1	anual
-		Minim 5 hectare pajiște umedă refăcută	0	Proces verbal de recepție	Extragere date	Specialist arii protejate	1.1.	Tot anul			anual
-		Minim 2 protocoale cu asociațiile de vânătoare	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	1.2.	Tot anul			anual
-		Minim 1 km de perdele forestiere noi	0	Proces verbal de recepție	Extragere date	Specialist arii protejate	1.3.	Tot anul			anual
-		1 protocol cu Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare Filiala Timiș	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	1.4.	Tot anul			anual
-		1 Strategie de comunicare	0	Proces verbal de recepție	Extragere date	Specialist arii protejate	2.1.	Tot anul			anual
-		Minim 1 punct de informare funcțional	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	2.2.	Tot anul			anual
-		Minim 2 ore pe săptămâna la dispoziția factorilor interesați	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	2.2.	Tot anul			anual
-		Minim 2 campanii de informare	0	Proces verbal de recepție	Extragere date	Specialist arii protejate	2.3.	Tot anul			anual
-		0 strategii locale/regionale elaborate fără participarea	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii	2.4.	Tot anul			anual

	Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor sau a Administratorului				protejate					
-	Minim 5 evenimente educative	0	Proces verbal de recepție	Extragere date	Specialist arii protejate	2.5.	Tot anul			anual
-	0 planuri/proiecte neconforme cu Planul de management realizate	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	3.1.	Tot anul			anual
-	Minim 3 persoane cu contract permanent de muncă	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	3.2.	Tot anul			anual
-	Acoperirea necesarului financiar pentru direcțiile cu prioritatea 1	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	3.2.	Tot anul			anual
-	Minim 3 persoane instruite	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	3.3.	Tot anul			anual
-	Cel puțin 5 parteneriate	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	3.4.	Tot anul			anual
-	Un plan de lucru pe an	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	3.5.	Tot anul			anual
-	Cel puțin o evaluare a eficienței managementului pe an	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	4.2.	Tot anul			anual
-	Cel puțin o analiză a rezultatelor monitorizării pe an	0	Raport de activitate	Extragere date	Specialist arii protejate	4.3.	Tot anul			anual

Anexa 3 la Planul de Management al Siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar-Diniaș și ROSCI0390 Sărăturile Diniaș - Planul financiar

Planul financiar
Estimare cheltuieli Plan management - RON

Direcția	Indicatorul	Prioritate	Salarii	Operaționale	Total Plan management cheltuieli directe
1.1.	4500 ha pajiște	1	10940	453	11393
	Minim 5ha pajiști utilizate ca fânețe	3	10940	453	11393
	Procent de acoperire cu vegetație arborescenta între 0,5-1,0%	1	4853	91	4944
	Minim 1 proiect pentru izolarea stâlpilor	3	3996	57	4053
	Minim 5 ha pajiște umedă refăcută	3	4710	1872	6582
1.2.	Minim 2 protocoale cu asociațiile de vânătoare	1	333	0	333
1.3.	Minim 1 km de perdele forestiere noi	3	4900	272	5172
1.4.	1 protocol cu Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare Filiala Timiș	1	1665	2981	4646
2.1.	1 Strategie de comunicare	2	1665	0	1665
2.2.	Minim 1 punct de informare funcțional	1	333	0	333
	Minim 2 ore pe săptămâna la dispoziția factorilor interesați	1	19980	0	19980
2.3.	Minim 2 campanii	2	5042	362	5404
2.4.	0 strategii locale/regionale elaborate fără participarea MMAP sau a Administratorului	1	666	0	666
2.5.	Minim 5 evenimente educative	3	3330	1440	4770
3.1.	0 planuri/proiecte neconforme realizate	1	52300	906	53206
3.2.	Minim 3 persoane cu contract permanent de muncă	1	8325	1358	9683
	Acoperirea necesarului financiar pentru direcțiile cu prioritatea 1	1	16650	0	16650
3.3.	Minim 3 persoane instruite	1	5327	679	6006
3.4.	Cel puțin 5 parteneriate	3	1665	0	1665
3.5.	Un plan de lucru pe an	1	3330	0	3330
4.1.	Colectarea cel puțin a informațiilor legate de activitățile cu prioritatea 1	1	11645	319528	331173
4.2.	Cel puțin o evaluare pe an	1	3805	0	3805
4.3.	Cel puțin o analiză pe an	1	3805	0	3805

Titlul proiectului:
„Managementul ariilor protejate: ROSPA0067, ROSPA0103, ROSPA0113,
ROSPA0126, ROSPA0142, ROSPA0144 și ROSCI0390”

Beneficiar: Asociația „Grupul Milvus”

Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a speciilor de păsări din situl ROSPA0144 Uivar - Diniaș

Rezultate finale

Raport de cercetare elaborat în cadrul proiectului Managementul ariilor protejate: „ROSPA0067, ROSPA0103, ROSPA0113, ROSPA0126, ROSPA0142, ROSPA0144 și ROSCI0390”, finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), POS MEDIU - Axa prioritară 4, „Implementarea Sistemelor Adecvate de Management pentru Protecția Naturii”, contract de finanțare nr. 141030/17.06.2013

Beneficiar: Asociația „Grupul Milvus”

Specialiști și voluntari: Bărbos Lőrinc, Benkő Zoltán, Csépi Antal, Daróczi J. Szilárd, Dósa Attila, Erős Réka, Gábos Ede, Gál László, Hegyeli Zsolt, Kiss Arnold-Tibor, Kiss István, Komáromi István, Kovács István, Marton Attila, Máthé Orsolya, Nagy Attila, Papp Tamás, Sándor Krisztina, Szabó D. Zoltán, Veres-Szászka Judit, Zeitz Róbert

Citare recomandată: Szabó, Z.D., Gábos, E., Sándor, K., Kiss, A., Nagy, A. (2015) Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a speciilor de păsări din situl ROSPA0144 Uivar - Diniăș. Raport de cercetare realizat pentru Asociația „Grupul Milvus” în cadrul proiectului Managementul ariilor protejate: „ROSPA0067, ROSPA0103, ROSPA0113, ROSPA0126, ROSPA0142, ROSPA0144 și ROSCI0390”. Ocellus srl, Băgara, România

Cuprins

ROSPA0144 Uivar - Dinaș - descriere generală	5
Rezultate - Metode	7
1. Recensământul păsărilor cuibăritoare în colonii	7
2. Evaluarea migrației la vânturelului de seară	13
3. Recensământ de barza albă (<i>Ciconia ciconia</i>)	20
4. Recensământul speciilor cuibăritoare în habitate deschise prin cartare teritorială	25
5. Recensământul speciilor cuibăritoare în habitate umede.	32
6. Evaluarea distribuției prin efectuarea observațiilor în puncte fixe	39
7. Recensământul păsărilor răpitoare cuibăritoare	43
8. Evaluarea efectivelor migratoare ale păsărilor acvatice	47
9. Evaluarea efectivelor migratoare ale păsărilor răpitoare și ale berzelor	55
10. Observații nesistematice.	64
Supliment electronic	70
Acvilă țipătoare mică (<i>Aquila pomarina</i>)	74
Barză albă (<i>Ciconia ciconia</i>)	78
Barză neagră (<i>Ciconia nigra</i>)	83
Șerpar (<i>Circaetus gallicus</i>)	86
Erete alb (<i>Circus macrourus</i>)	89
Erete sur (<i>Circus pygargus</i>)	92
Dumbrăveancă (<i>Coracias garrulus</i>)	96
Cioară de semănătură (<i>Corvus frugilegus</i>)	99
Egretă mică (<i>Egretta garzetta</i>)	104
Vânturel de seară (<i>Falco vespertinus</i>)	107
Cocor (<i>Grus grus</i>)	118
Piciorong (<i>Himantopus himantopus</i>)	121
Sfrâncioc roșiatic (<i>Lanius collurio</i>)	125
Sfrâncioc cu frunte neagră (<i>Lanius minor</i>)	129
Stârc de noapte (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	133
Bătăuș (<i>Philomachus pugnax</i>)	136
Turturică (<i>Streptopelia turtur</i>)	139

Fluierar de mlaștină (<i>Tringa glareola</i>).....	142
Propunere de monitorizare.....	144

ROSPA0144 Uivar - Dinaș

- descriere generală

În lunca Begăi, la sud-vest de Timișoara, se întind două situri Natura 2000 care se suprapun. Acest lucru este posibil deoarece obiectul lor de protecție diferă. Unul dintre situri este cel care a fost desemnat cu scopul de a asigura starea favorabilă de conservare pentru pajiștile sărătu-roase din preajma satului Dinaș, un tip de habitat specific Câmpiei Panonice.

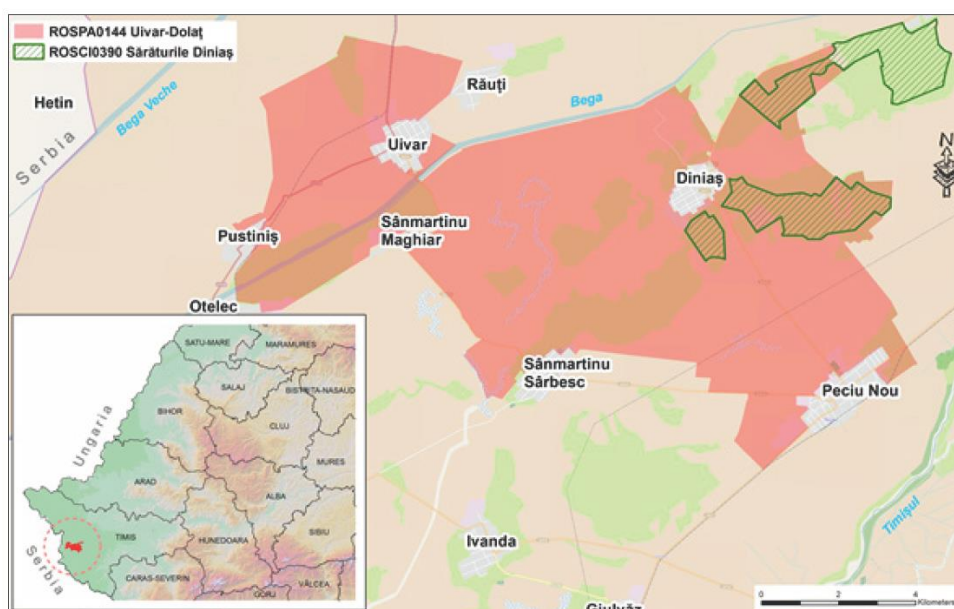

Figura 1. Localizarea sitului ROSPA0144 Uivar - Dinaș.

Acest sit constă din trei părți separate, cea mai nordică ajungând până la limita localității Sânmihaiu Român (Figura 1.). Canalul Bega străbate situl din nord-vest spre sud-est. Cel de-al doilea sit are ca scop protecția păsărilor din zonă și se extinde între localitățile Peciu Nou, Uivar, Otelec și Sânmartinu Sârbesc. În sit există numeroase colonii de cuibărit pentru vânturei de seară. Între acestea, sunt câteva care dispun de puține perechi cuibăritoare, precum cel de la Peciu Nou respectiv Sânmartinu Sârbesc. Coloniile din intravilanul localităților Dinaș, respectiv Uivar sunt însă colonii cu efective însemnate. La Uivar colonia de la stadion a fost distrusă în urma toaletării excesive a plopilor, păsările mutându-se în colonia de la limita vestică a comunei, în apropierea bălților de pescuit. Colonia de la Dinaș, aflată în incinta fostei cooperative agricole, este una ieșită din comun din cauza faptului că, pe lângă plopi există și arbori exotici, precum chiparosul de baltă, vântureii de seară cuibărint la nivelul unor astfel de specii este un fenomen aparte.

La Uivar se află unul dintre puținele locuri de înnoptare din vestul țării, folosite de vântureii de seară, toamna, în perioada premergătoare migrației, când se adună sute de exemplare

pentru a petrece nopțile împreună. La data descoperirii, locul de aglomerare se forma în aliniamentul de plopi aflat de-a lungul șoselei dintre Uivar și Pustiniș, însă din păcate a fost defrișată fără urme. De atunci, vântureii înnoptează pe arborii de la limita vestică a comunei Uivar. Aici, tot toamna, se adună și alte specii de păsări, precum stârci de noapte, egrete mici, turturele sau câteodată chiar și specii mai rare, cum ar fi barza neagră. Zăvoaiele din Lunca Begăi constituie culoar de migrație pentru diferite specii de păsări cântătoare.